

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2018 YILI İLK 3 AY
DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

15 NİSAN 2018
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	: 5
DEĞERLENDİRME	: 7
İNSAN HAKLARI BİLANÇOSU	: 9
AYRINTILI VERİLER	: 13
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	: 13
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	: 13
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	: 14
SALDIRIYA UĞRAYANLAR	: 15
Doktor	: 15
SİLAHLI ÇATIŞMALAR	: 15
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR	: 18
KUŞKULU ÖLÜMLER	: 19
Erkek	: 19
Çocuk	: 19
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER	
Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı	: 19
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	: 21
Verilmeyen Militan Cenazeleri	: 23
Ölünün Hatıratına Saygısızlık	: 24
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Kadın İntiharları	: 25
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 26
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 27
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Çocuk İntiharları	: 29
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz	: 29
İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA	
Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	: 32
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	: 32
Cezaevlerinde İşkence	: 34
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	: 48
Tehdit Edilenler	: 49
Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	: 49
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER	
Gözetiminde Alınanlar - Tutuklananlar- Ev Baskınları	: 50
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	: 66
Engellenen İnternet Siteleri	: 66
Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar	: 67
Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar	: 67
Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar	: 69
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu	: 73

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

<u>Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler</u>	<u>: 74</u>
<u>Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler</u>	<u>: 75</u>

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER

<u>Sevk Uygulamaları</u>	<u>: 77</u>
<u>Sağlık Hakkı İhlali</u>	<u>: 78</u>
<u>Aile Görüşü Engellenenler</u>	<u>: 81</u>
<u>Tecrit ve İzolasyon</u>	<u>: 81</u>
<u>Haklarında Soruşturma Açılanlar</u>	<u>: 82</u>
<u>Haberleşme vb. Hakları Engellenenler</u>	<u>: 82</u>
<u>Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler</u>	<u>: 83</u>
<u>Cezaevlerinde Diğer İhlaller</u>	<u>: 84</u>

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

<u>İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar</u>	<u>: 86</u>
<u>İşten Çıkarılanlar</u>	<u>: 86</u>

DİĞER HAK İHLALLERİ

<u>SAĞLIK HAKKI İHLALI</u>	<u>: 87</u>
<u>KONUT HAKKI İHLALI</u>	<u>: 87</u>
<u>DİĞER BAŞVURULAR</u>	<u>: 87</u>

-RAPORA DAİR AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Özgürlükçü Demokrasi, Yeniyaşam, Cnnturk, TRTHaber, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajansı, ETHA, DHA, AA, İHA, ANHA, Bianet.org, El Cezire, BBC, Sputnik, T24, Welat, GazeteDuvar, GazeteKarınca, Sendika.org, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

YAYINA HAZIRLAYAN

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ**

KISALTMALAR

AA	- Anadolu Ajansı
AB	- Avrupa Birliği
AFAD	- TC Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AIHM	- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AKP	- Adalet ve Kalkınma Partisi
ANF	- Fırat Haber Ajansı
ANHA	- Hawar Haber Ajansı
AP	- Avrupa Parlamentosu
ATK	- Adli Tıp Kurumu
BBP	- Büyük Birlik Partisi
BİM	- Başbakanlık İletişim Merkezi
BM	- Birleşmiş Milletler
BTK	- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CHP	- Cumhuriyet Halk Partisi
ÇİM	- Çocuk İzleme Merkezi
DBP	- Demokratik Bölgeler Partisi
DEDAŞ	- Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
DEM-GENÇ	- Demokratik Gençlik Dernekleri Federasyonu
DHA	- Doğan Haber Ajansı
DHF	- Demokratik Haklar Federasyonu
DHKP-C	- Devrimci Halk Kurtuluş Partisi - Cephe
DİHA	- Dicle Haber Ajansı
DTK	- Demokratik Toplum Kongresi
EGM	- Emniyet Genel Müdürlüğü
EĞİTİM-SEN	- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EMEP	- Emek Partisi
ESP	- Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA	- Etkin Haber Ajansı
EYP	- El Yapımı Patlayıcı
GBT	- Güvenlik Bilgi Taraması
HDK	- Halkların Demokratik Kongresi
HDP	- Halkların Demokratik Partisi
HÜDA-PAR	- Hür Dava Partisi
İŞİD	- Irak Şam İslam Devleti
İŞKUR	- Türkiye İş Kurumu
İHD	- İnsan Hakları Derneği
JINHA	- Jin Haber Ajansı
JINNEWS	- Jin Haber Ajansı
JÖH	- Jandarma Özel Harekat
KCK	- Kongreya Civakên Kürdistan (Kürdistan Topluluklar Kongresi)
KESK	- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KHK	- Kanun Hükmünde Kararname
KJA	- Kongreya Jinên Azad (Özgür Kadınlar Kongresi Derneği)
KURDÎ-DER	- Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği
KYK	- Kredi Yurtlar Kurumu
MA	- Mezopotamya Haber Ajansı

MHP	- Milliyetçi Hareket Partisi
MKM	- Mezopotamya Kültür Merkezi
PFDK	- Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
PKK	- Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)
PÖH	- Polis Özel Harekat
PSAKD-	Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD	- Partiya Yekîtiya Demokratik / Demokratik Birlik Partisi
RTÜK	- Radyo Televizyon Üst Kurulu
SEGBİS	- Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SES	- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SGDF	- Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu
SGK	- Sosyal Güvenlik Kurumu
SHÇEK	- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
OHAL	- Olağanüstü Hal
ÖSP	- Özgürlük ve Sosyalizm Partisi
TAK	- Teyrêbazê Azadiya Kurdistan (Kürdistan Özgürlük Şahinleri)
TBMM	- Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	- Terörle Mücadele
TFF	- Türkiye Futbol Federasyonu
TİB	- Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİKKO	- Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TJA	- Tevgera Jinên Azad
TKP/ML	- Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
TOKİ	- TC Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TSK	- Türk Silahlı Kuvvetleri
TBB	- Türk Tabipler Birliği
VEDAŞ	- Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş.
YPG	- Yekineyên Parastina Gel (Halk Savunma Birliği)
YPS	- Yekineyên Parastina Sivil (Sivil Savunma Birliği)
YPS-JIN	- Yekineyên Parastina Sivil - Jin (Sivil Savunma Birliği – Kadın)

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği “Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2018 Yılı İlk 3 Ay İnsan Hakları İhlalleri Raporu” nu açıklamak üzere bir aradayız.

2 yıldır hayatımızda varlık gösteren ve hukuk güvenliğinden yoksun ve toplumsal yaşamımızda muhalif kesimlere karşı otoriter bir baskı aracı olarak kullanılan OHAL, özellikle yayınlanan KHK’lerle düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, ekonomik ve hukuk ve demokratik yaşamın yapısını zedeleyen ve tahribatlar oluşturan, insan hakları ve özgürlükleri tamamen baskı altına alan, yargı mekanizmasının siyasi söylemlerin etkisinde kalarak adalet ve hakikat anlayışının derin yaralar aldığı bir süreç olarak yaşanmıştır.

Türkiye ve ağırlıklı olarak bölgemiz kentlerinde silahlı çatışma ortamı, hız kesmeden devam etmektedir. 2018 yılının ilk 6 ayında da yine asker, polis, örgüt militanı ve siviller yaşamını yitirdi. Biz insan hakları savunucuları, çatışmalı ortamının sürdürülmesinin ülkenin geleceğine ve toplumun demokratikleşmesi önündeki engellerin kaldırılmasına hiçbir katkı sunmayacağı gibi, belki de telafisi güç tahrip edici etkiler oluşturduğuna inanıyoruz. Kürt Sorunun çözümünde, on yıllarca denenmiş şiddete dayalı, tekçi devlet politikalarıyla yol alınmayacağı somut bir gerçekliktir. Ülkenin acil olarak toplumsal barış ve huzur ortamına ihtiyacı var. Bu nedenle de 24 Temmuz 2015 tarihi itibariyle süre giden ve artış göstererek devam eden çatışma ortamını sona erdirecek şekilde müzakere koşullarının sağlanması amacıyla çatışmasızlığa geri dönülmelidir.

Bölgemizde de insan hakları ihlalleri, 2018 yılının ilk 3 ayında da devam etmiştir. İşkence ve kötü muamele, toplanma ve gösteri hakkına yönelik yasaklar ve müdahaleler, düşünce ve ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kadına ve çocuklara yönelik şiddet, ekonomik ve sosyal haklardaki kayıplar gibi pek çok değişik ve kategorik konularda ihlaller açığa çıkmıştır. Bu ihlallerden bir kısmına kısaca değinecek olursak;

Gözaltında veya gözaltı yerleri dışında, işkence ve kötü muamele vakalarında artış meydana geldiği raporun ilgili kısmından rahatlıkla anlaşılmaktadır. Anayasada ve yine Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere göre, işkencenin mutlak olarak yasaklandığını buradan bir kez daha hatırlatmak istiyoruz! Bu insanlık dışı yöntemlere derhal son verilmeli, bu yöntemlere başvurular görevlerinden alınmalı ve yargı karşısına çıkarılarak cezalandırılmalıdır. Yine yurttaşların gerek gözaltında veya gözaltı yerleri dışında alıkonulmak suretiyle kendilerini güvenlik görevlileri olarak tanıtan kişilerce muhbirlik dayatmalarına maruz kalmaları ve bu nedenle tehdit edilmeleri, kişi güvenliğini tehdit eden ve anayasal suç unsuru taşıyan bir başka işkence ve kötü muamele örneğidir.

İşkencenin yaygın ve sistematik olarak gündeme geldiği bir başka alan ise, hapishanelerdir. OHAL ilanı ve uygulama süreciyle paralel olarak artış gösteren sürgünler, sağlık hakkı, işkence ve kötü muamele, disiplin soruşturmaları, tecrit etme, haberleşme, iletişim, aile görüşü haklarının kısıtlanması gibi ihlaller hapishanelerdeki başlıca hak ihlalleridir. Hapishanelerdeki mahpusların mektup aracılığıyla ve gerekse de yakınlarının şubemize bizzat yaptıkları başvurularda, mahpusların sevkler sırasında çıplak arama ve fiziki işkence, ayakta sayım dayatması, tek kişilik hücrelerde tecrit etme, kelepçeli tedavi, hastane ve revire çıkarılmama gibi yaşanan mağduriyetleri ifade etmişlerdir. Özellikle de sağlık hakkı ihlalinin bu süreçte yoğun bir şikâyet konusu olduğunu ifade etmek istiyoruz. Derneğimiz tarafından tespit edilen verilere göre hapishanelerde 402’si ağır olmak üzere toplam 1154 hasta mahpus adeta ölüme terk edilmiştir.

Hapishanelerle ilgili bir diğer önemli konu ise, İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarıdır. Hükümlü mahpus statüsünde bulunan Öcalan'ın ve aynı hapishanede bulunan 5 siyasi mahpusun avukatlarıyla, aileleriyle görüştürülmemesi insan hakları ihlalidir. Hapishanelerde kişiye özgü uygulamaların, insan hakları anlayışı ve insancıl hukukla bağdaşmayan bir durum olduğunu özellikle ifade etmek istiyoruz.

OHAL uygulamaları ve çatışmalı ortam nedeniyle bir başka hak ihlaline yol açan konu ise, askeri operasyonlardan kaynaklı yaşanan ihlaller, özel güvenlik bölgeleri ve sokağa çıkma yasakları ilanları oldu. Kırsal yerleşim bölgelerini de kapsamına alan yüzlerce bölge, askeri operasyonlar yapılacağı gerekçesiyle özel güvenlik bölgeleri ilan edilmiş, yine pek çok kez sokağa çıkma yasakları ilan edilmiştir. Yasakların ilan edildiği kırsal yerleşim alanlarında yaşayan yurttaşlar, rutin hayat akışını sürdürememekte ve mağduriyetler yaşamaktadır. Kırsal araziler ve ormanlık bölgelerde çıkan yangınlarda, maddi kayıplar meydana gelmiştir. Askeri operasyonlar sırasında güvenlik güçleri tarafından yerleşim alanlarına yapılan baskınlarda ise, sivil yurttaşlara işkence ve kötü muamelede bulunulmuş, haksız gözaltı işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Kadınlara yönelik şiddet, maalesef 2018 yılının ilk 3 ayında da artış göstererek devam etmiştir. Kadınların ve haklarının korunması amacıyla yapılan yasal düzenlemelerin yeterince uygulanmaması nedeniyle kadınlar erkek şiddeti sonucu, her gün öldürülüyor, şiddet mağduru oluyor. Kadına yönelik şiddet, ister aile içi olsun, ister sokakta, ister gözaltında olsun; politiktir. Bu sorun ancak ve ancak yeterli tedbirleri içeren ve cinsiyet eşitliğini savunan gelişmiş sosyal politikaların oluşturulmasıyla birlikte erkek egemen zihniyetiyle etkin mücadele edilerek aşılabılır.

Toplumsal yaşamımızın geleceği olarak gördüğümüz çocuklarımızın karşılaştığı hak ihlalleri, maalesef artarak devam ediyor. Şiddet sonucu katledilen çocukların yanı sıra, çatışmalı ortamların varlık gösterdiği bölgelerde sahipsiz bırakılan patlayıcılar sonucu da çocukların yaralanmalarına ve yaşamlarını yitirilerine, yine Türkiye'de 0-6 yaş arasındaki 700'ü aşkın çocuğunun annesiyle birlikte cezaevinde bulunuyor olmasına tanıklık ediyoruz. Raporumuzda, çocuklara yönelik cinsel istismar ve kayıp çocuk vakalarındaki artış dikkat çekerken, çocukların haklarını güvence altına alan koruyucu yasaların yetersizliği ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmediği görülmektedir.

Bizler insan hakları savunucuları olarak, hayatımızdaki ihlallerin önlenebilir olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle insan hakları ihlallerinin oluşumuna yol açan OHAL'in yarattığı tahribatların TBMM araştırma komisyonlarıyla ortaya çıkarılmasını ve giderilmesini talebinde bulunuyor, çatışmalı ortamın bir an önce son bulmasını, kalıcı bir çatışmasızlık halinin ve çözüm sürecinin yeniden müzakere edilmesini umuyoruz. Her koşul altında dil, din, ırk, milliyet, cinsiyet, etnik ve kültürel farklılık ayırımı yapmadan, yaşam hakkının kutsal olduğu vurgusunda bulunuyor ve özgürlüklerle dolu, onurlu bir yaşam temenni ediyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ **DİYARBAKIR ŞUBESİ**

2018 YILI İLK 3 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	YARALI
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	2	1
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	2	5
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	1	
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Doktor		1
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	23	40
Silahlı Militan	53	1
Siviller	1	1
TOPLAM	77	42
Not: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.		
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR		
Erkek		1
Çocuk	1	2
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	1	
Çocuk	1	
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER		
Özel Güvenlik Bölgesi İlan ve Arazi Yasağı		8
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı		11
Verilmeyen Militan Cenazeleri		1
Ölünün Hatıratına Saygısızlık		4
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Kadın İntiharları		
İntihar		2
Teşebbüs		2

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2018 YILI İLK 3 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar		
	Ölü	8
	Yaralı/Şiddet	6
	Cinsel Saldırı	1
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar		
	Ölü	2
	Yaralı/Şiddet	6
	Cinsel Saldırı	4
	Alıkonulma/Kaçırılma	1
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Çocuk İntiharları		
	İntihar	2
	Teşebbüs	1
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar		
	Yaralı/Şiddet	2
	Cinsel İstismar	34
	Alıkonulma/Kaçırılma	2
İŞKENCE YASAĞI		
İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA		
	Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele	1
	Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	9
	Cezaevlerinde İşkence	70
	Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	3
	Tehdit Edilenler	3
	Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	4
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER		
Gözaltına Alınanlar		
	Yetişkin	842
	Çocuk	43
	TOPLAM	885
Tutuklananlar		
	Yetişkin	184

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2018 YILI İLK 3 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Çocuk	1
TOPLAM	185
Ev Baskınları	519
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	2
Engellenen İnternet Siteleri	8
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTIRMALAR	
Soruşturma Sayısı	3
Kişi Sayısı	5
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR	
Dava Sayısı	7
Kişi Sayısı	25
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR	
Dosya Sayısı	20
Kişi Sayısı	35
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Siyasi Parti	10
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	2
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler	10
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	110
Sağlık Hakkı İhlali	119
Aile Görüşü Engellenenler	111
Tecrit ve İzolasyon	4
Haklarında Soruşturma Açılanlar	4
Haberleşme vb. Hakları Engellenenler	5
Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler	1
Cezaevlerinde Diğer İhaller	13

<i>EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER</i>	
<i>İş Kazaları</i>	
<i>İş Kazalarında Ölenler</i>	<i>1</i>
<i>İşten Çıkarılanlar</i>	<i>45</i>
<i>DİĞER HAK İHLALLERİ</i>	
<i>Sağlık Hakkı İhlali</i>	<i>226</i>
<i>Konut Hakkı İhlali</i>	<i>1</i>
<i>DİĞER BAŞVURULAR</i>	<i>7</i>
<i>TOPLAM İHLAL SAYISI</i>	<i>2688</i>

2018 YILI İLK 3 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

CEZAEYLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer'in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer'in annesi Raziye Özer, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağzından dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu."*

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan yüzde 96 ağır özür raporu bulunan hasta mahpus Celal Şeker, **3 Şubat 2018 tarihinde** tedavi gördüğü Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. 19 Ocak günü cezaevinde geçirdiği kalp krizi sonrasında Araştırma Hastanesi'ne sevk edilen ve o günden bu yana Yoğun Bakım Ünitesi'nde yaşam mücadelesi veren Celal Şeker, "Cezaevi'nde kalamaz" ve "yüzde 96 ağır özür" raporlarına rağmen tahliye edilmiyordu. İHD Diyarbakır Şubesi avukatlarınca yapılan tüm tedbiren tahliye talepleri reddedilirken, son olarak Anayasa Mahkemesi'ne yapılan tahliye talebi de "Başvurucunun sağlık hizmetlerine erişim imkanına sahip olduğu" gerekçesiyle reddedilmişti.

22 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgül İncir, şu beyanlarda bulundu: *"Eşim Ahmet İncir'in kesinleşmiş cezası nedeniyle 4 yıldır hakkında yakalama kararı vardı. 10 Şubat 2018 tarihinde yakalanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevine gönderildi. 29 gün kapalı cezaevinde kaldıktan sonra 4 saatliğine eve gelip Açık Cezaevine gitti. Diyarbakır Açık Cezaevinde 3 gün kaldıktan sonra firar etti. 12 Mart 2018 tarihinde eve geldi. 4 gün boyunca evden çıkmadı ve en son 16 Mart 2018 tarihinde saat 11.00 civarında babasının evinde yakalandı. Aynı güne yakalandıktan sonra saat 15.00 civarında yakalandıktan 3 saat sonra bir kadın polis bana telefon ederek eşinin vefat ettiğini, cenazesi Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinden alın dedi. Cenazeyi almaya Diyarbakır E Tipi Cezaevine gittiğimizde gardiyanlar ve askerler bize Ahmet'in kendi ayakkabı bağı ile intihar ettiğini söyledi. Ölümle sonuçlanan bu olayda biz cezaevi görevlileri hakkında şikayetçi olduk. Ölümün kuşkulu olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz."*

RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR

25 Ocak 2018 tarihinde Batman Bölge Devlet Hastanesi Göğüs Hastalıkları bölümüne kanser şüphesi ile giden 28 yaşındaki evli iki çocuk annesi Bahar Yıldırım'ın, doktorun tomografi çekilmesini istemesi üzerine ilaçlı tomografisi çekildiği, ancak tomografi çekimi sonrası fenalaşarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili Batman Savcılığı tarafından

soruşturma başlatıldı. Yıldırım'ın ailesi ölümden ihmal olduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.

25 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Dicle ile Kale mahalleleri arasında bulunan Birca Belek civarında, seyir halindeki zırhlı polis aracının, 10 yaşındaki S.A. isimli çocuğa çarptığı öğrenildi. Ambulansla İlçe Devlet Hastanesi'ne götürülen yaralı (*kafada kırık*) çocuğun, **27 Ocak 2018 tarihinde** tamamlanan tedavisinin ardından taburcu edildiği öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerde yer alan bilgilere göre; Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesinde ikamet eden 4 çocuk annesi 31 yaşındaki Hediye Özmen'in tekrar çocuk sahibi olmak için gittiği özel bir hastanede yumurtalık tedavisi için girdiği ameliyathanede, vurulan iğneden sonra kalbinin durması sonucu yaşamını yitirdiği ileri sürüldü. Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü tarafından, söz konusu hastane hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Konu ile ilgili anlatımlarda bulunan Özmen'in eşi Mahmut Özmen, şunları belirtti: *"4 tane çocuğumuz vardı. Bir çocuk sahibi daha olmak istedik. Özel bir hastaneye gittik. Orada Doktor F.Z. muayene etti. İlaç yazdırdı. 1 hafta sonra gelin ameliyat yapacağız dedi. 1 hafta sonra gittik eşimi içeri aldılar. 2 saat sonra beni çağırıp içeri aldılar. Eşimin kalbinin durduğunu söylediler. Hiçbir şey anlamadıklarını, bu durumun binde 1-2 defa olduğunu söylediler. Eşimin hiçbir hastalığı yoktu. Doktor ona, 'Senin yumurtaların kapalı onları açtıracamız, basit bir ameliyat, ölüm riski yok' dedi. Duyduğumuza göre eşim ameliyata alındığı zaman bir başka hasta fenalaşıyor, eşimi bırakıp onun yanına gidiyorlar. Eşimi orada unutupuyorlar. Daha sonra oradaki personelden biri kalbinin durduğunu anlıyor. Doktoru çağırıyor ama faydası olmuyor. Eşimi hastaneye götürdüğüm zaman sapsağlamdı. Polis geldi 'Şüpheli ölüm' diye şikayette bulunduk."*

16 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde Cumhuriyet Caddesi ile Serment Caddesi kavşağında Shortland tipi zırhlı jandarma aracı, yolda yürüyen 72 yaşındaki İsmail Fırat'a çarptı. Kazada yaralanan Fırat, çevredeki yurttaşlar tarafından Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

23 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Konak Mahallesi'nde, zırhlı polis aracın seyir halindeki araca çarpması sonucu, aynı aileye mensup 3 yurttaşın (*Araç şoförü Halit Alpkan ile birlikte babası Mehmet Sait Alpkan ve kardeşi Hişyar Alpkan*) ağır yaralandığı öğrenildi. Hastaneye götürülen yaralıların, Yoğun Bakım Ünitesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi.

POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ

14 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde Dağlıca Tabur Komutanlığı'nda askerliğini yapan Piyade Onbaşı Yusuf Yavuz'un "Bakımını yaptığı tankın üzerindeki makineli tüfeğin ateş alması nedeniyle" yaşamını yitirdiği iddia edildi.

SALDIRIYA UĞRAYANLAR

-Doktor

7 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'da hastanede hasta yakını olan ve ismi öğrenilemeyen erkek şahsın, Ece Gökyayla isimli doktoru çocuğuna tekrar bakmadığını ileri sürerek darp ettiği ve öldürmekle tehdit ettiği öğrenildi. Erkek şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

SİLAHLI ÇATIŞMALAR

1 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesi kırsalında HPG militanları tarafından karakola yönelik gerçekleştirilen saldırı sırasında, 2 HPG militanının (*Dicle Fırat Kod isimli Yasemin Ballı, Zozan Cudi Kod isimli Ayşe Baykal*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar Dağı'nda başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuşun yaralandığı öğrenildi.

14 Ocak 2018 tarihinde Hakkâri'nin Çukurca ilçesi Güven Dağı'ndaki askeri üs bölgesine, PKK militanları tarafından düzenlenen füzeli saldırıda, 1 asker (*Piyade Sözleşmeli Er Bülent Alp-21 yaş*) yaşamının yitirdiği, 3 asker de yaralandığı öğrenildi.

31 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde bulunan Gürbulak Sınır Kapısı yakınlarında askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 asker yaşamını yitirdiği ve 1 asker de yaralandığı öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde çıkan çatışmada 3 HPG militanının (*Eylül Ergani kod isimli Murat Üçer, Pirdoğan Mirza kod isimli Recep Kaya, Renas Serhat kod isimli İsrâfil Dursun*) ve 1 sivil yurttaşın (*Veysel Çelik*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde yer alan Güven Dağı bölgesinde bulunan askeri üsse HPG militanları tarafından gerçekleştirilen saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdiği, 5 asker de yaralandığı öğrenildi. **Şemdinli ilçesi** Ortaklar bölgesindeki askeri üs bölgesine düzenlenen havan saldırısında ise, 2 asker yaşamını yitirdi, 2 asker de yaralandığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Omerya bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Demhat Çekdar kod isimli Hozan Akdoğan, İskender Kandil kod isimli Arif Aykurt, Tekoşer Ağır kod isimli Adem Yüksel*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde üs bölgesine yönelik gerçekleşen saldırıda, 1 asker yaşamını yitirdiği ve 1 asker ise yaralandığı öğrenildi.

21 Şubat 2018 tarihinde Türkiye ile Federa Kürdistan Bölgesi sınırlarında yer alan Kanî Reş bölgesinde, TSK askerleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 2 asker yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar dağında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanın (*Gelhat Gabar kod isimli Agit Yılmaz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

2 Mart 2018 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesine bağlı Geventepe köyünde askerler tarafından düzenlenen baskında, bir eve yönelik açılan ateş sonucu 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Mart 2018 tarihinde Bitlis'in Yukarı Olek köyü kırsalında güvenlik güçleri tarafından arazi arama-tarama faaliyetlerinin yapıldığı sırada meydana gelen patlamada, 1 köy korucusunun (*Sedat Aktaş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Ağrı Dağı etekleri kırsalında operasyona çıkan güvenlik güçleri ile PKK militanları arasında çıkan çatışmada, 1 uzman çavuşun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesi kırsalında gerçekleştirilen askeri operasyonda, araziye döşenen el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu 3 askerın yaşamını yitirdiği (*2'si olay yerinde, 1'i hastanede*) ve 4 askerın de yaralandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesinin Kalemli (Dalekan) köyü civarında bulunan Bağlıca Sınır Taktik Jandarma Komutanlığı'na bağlı askeri üs bölgesinin bulunduğu Yılmaz Tepe bölgesinde patlama meydana geldi. Tuzaklanmış mayın nedeniyle patlamanın yaşandığı iddia edilirken bölgede eşi Ahmet Yaman ile koyun otlatan Narinç Yaman ağır yaralandı. Yaman'a ilk müdahale, bölgeye giden köylüler tarafından yapıldı. Köylüler tarafından yol kenarına kadar getirilen Yaman, buraya çağırılan ambulans ile İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

14 ve 26 Mart 2018 tarihleri arasında Kandil bölgesine yönelik gerçekleşen hava hareketi ve çatışmalarda, 7 HPG militanının yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının yaralı olarak yakalandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Agiri Mazlum Pirdoğan kod isimli Birdal Burhanlı, Argeş Tekoşer kod isimli İbrahim Gelici, Cıwan Kıçı kod isimli Mehdi Dalmuş, İntikam Zagros kod isimli Yıldırım Koca, Rüstem Şemzinan kod isimli Cengiz Dündar, Tekoşer Mardin kod isimli Mehmet Reşit Savucu, Xwinrej Gever kod isimli Vedat Çetin.*

14 Mart 2018 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde görev yapan Metin Ertaş isimli güvenlik korucusunun, ilçeye bağlı Şabaniye Mahallesi'nde PKK militanları tarafından uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konuya ilişkin **11 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “*13 Mart günü saat 18.45'te bir birliğimiz Van'ın Edremit ilçesine bağlı Şabaniye mahallesinde; işgalci güçlerle birlikte hareket eden, operasyonlara katılan ve ajanlaştırma faaliyetleri yürüten Metin Ertaş adlı bir kontrayı cezalandırmıştır.*”

17 Mart 2018 tarihinde Van'ın merkez İpekyolu ilçesinde ikamet eden Fuat Kılavuz isimli güvenlik korucusunun, PKK militanları tarafından uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Konuya ilişkin **11 Mayıs 2018 tarihinde** örgüte ait internet sitesinden yapılan açıklamada şöyle denildi: “*17 Mart günü saat 21.00'da güçlerimiz, Van merkeze bağlı Heci Bekir mahallesinde yine işgalci TC ordusu ile hareket eden ve bazı kontraların güvenliğini sağlayan Fuat Kılavuz adlı bir kontrayı cezalandırmıştır.*”

17 Mart 2018 tarihinde Türkiye ve Federe Kürdistan Bölgesi sınırında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Berfin Çekdar kod isimli Şehriban Temel, Fedakar Van kod isimli Yunus Yaman*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Gabar dağı bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Binevş Ceng kod isimli Sakine Akdağ, Berçem Derik kod isimli Berçem Heci*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Mart 2018 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Akdağ bölgesinde çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Kemal Dilgeş kod isimli Tekin Zirek, Sidar Amed kod isimli Abdullah Polat, Sipan Amed kod isimli Mehmet Doğuç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

18 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan Hisar Tank Taburuna, PKK militanları tarafından roketatarlı saldırı düzenlendiği ve 6 askerin yaralandığı öğrenildi. Saldırıya güvenlik güçlerinin de ateş açarak karşılık vermesi üzerine çatışma çıktığı belirtildi.

19 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesine bağlı Topçular Karakoluna gitmekte olan sivil araca, PKK militanları tarafından ateş açıldığı ve bir askerin (*Uzman Çavuş Sergen Çakmak*) ve 1 köy korucusunun (*Yaseddin Opçin*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 Mart 2018 tarihinde Bitlis merkez ve Hizan ilçesi ile Siirt'in Baykan ilçesi arasında bulunan ormanlık kırsal bölgede operasyona çıkan askerlerin geçişi sırasında meydana gelen patlamada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 1 askerin de yaralandığı öğrenildi.

22 Mart 2018 tarihinde Kandil bölgesinde yapılan hava hareketinde, 1 HPG militanının (*Demhat Zindan kod isimli Demhat Ahmet Rekani*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 ve 23 Mart 2018 tarihlerinde Batman'ın Sason ilçesinde başlatılan askeri operasyon sırasında, 3 HPG militanının (*Agit Baran kod isimli Arman Amedi, Cudi Derik kod isimli Kahraman Ahmet Derviş, Serdar Zana kod isimli Aydın Bilir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Mart 2018 tarihinde Siirt kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 2 HPG militanının (*Canşer Raman kod isimli Haydar Topkan, Şoreş Xeyri kod isimli Mahmut İbiş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Mardin Dargeçit ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Alişer Tori kod isimli Burhan Duygun, Canşer Rüstem kod isimli Renas Cemil Ali, Rezan Zaxo kod isimli Serhat Gazyak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Dersim'in Pülümür ilçesi kırsalında başlatılan hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 7 HPG militanın yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Aso Amed kod isimli Mahmut Çelik, Halil Colemerg kod isimli Mecit Eygin, Harun Dersim kod isimli Feridun Nebizade, Mahir Munzur kod isimli Cihan Kıt, Rubar Çewlik kod isimli Selman Baki, Şervan Gımgım kod isimli Kadir Tosun, Welat Zilan kod isimli Sedat Bingöl.*

26 Mart 2018 tarihinde Hakkari kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Baz kod isimli Ayhan Sönmez*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesi kırsalında zırhlı aracın geçişi sırasında roketatarlarla düzenlenen saldırıda, 6 askerin yaralandığı öğrenildi. Aynı bölgede başlatılan

askeri operasyon sırasında 3 HPG militanının (*Akif Bagok kod isimli Diyar Gümüşay, Réber Andok kod isimli Ali Tekin, Tekoşer Cudi kod isimli İdris Uzkaş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesi kırsalında bulunan Ormanardı askeri üs bölgesine HPG militanları tarafından düzenlenen saldırıda, 6 köy korucusunun yaşamını yitirdiği, 7 güvenlik görevlisinin (4 asker ve 3 köy korucusu) yaralandığı öğrenildi. Yaşamını yitiren köy korucularının isimleri şöyle: *Siddik Erkan (46), Mehmet Eren (44), Abdullah Yüztağ (40), Seyfettin Bağkurt (26), Nevzat Gökçe (37) ve Mehmet Oktay (27)*. **1 Nisan 2018 tarihinde** hastanede tedavisine devam edilen 1 askerin (*Uzm. Onb. Emre Dut*) uzman çavuşun daha yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde yol kontrolü yapan askerlere yönelik gerçekleşen roketli saldırıda, bir askerin yaralandığı öğrenildi.

31 Mart 2018 tarihinde Dersim merkeze bağlı kırsal bölgede çıkan çatışmada, 1 askerin yaralandığı ve 3 HPG militanının (*Delila Çewlik kod isimli Zeynep Miran, Hamza Karaz kod isimli Hasan Baylan, Rozerin Hebung kod isimli Rozerin Özer*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Mart 2018 tarihinde Siirt kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Bager Bahoz kod isimli Hasan Atak, Erdal Dizeyi kod isimli Emocan Çiftçi, Havin Gundikremo kod isimli Emine Güngen*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR

19 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Sur ilçesinde iki çocuk, yerde buldukları cismin patlaması sonucu yaralandı. Fatih Paşa Mahallesi Süleyman Nazif İlkokulu yanında meydana gelen olayda, iki çocuğun sokağa çıkma yasağının bulunduğu bölgede bulup getirdikleri ve kurcaladıkları cisim infilak etti. Patlamada çocuklardan biri kolundan, diğeri ise sırtından yaralandı. Patlamanın duyulmasıyla olay yerine ambulans ve sağlık ekipleri sevk edildi. Yaralı çocuklar, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

10 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Güngör Mahallesi'nde bulunan boş arazide yerde bulunduğu cisim ile oynayan 10 yaşındaki Beraat Oktay, meydana gelen patlamada ağır yaralandı. Bir araçla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralı çocuk, ilk müdahalesinin ardından sevk edildiği Van'da **11 Mart 2018 tarihinde** tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

11 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Göngür Mahallesi Kuruköy yolu üzerinde bulunan bahçesini temizleyen 19 yaşındaki İbrahim Akdağ, temizlik esnasında yerde bulunduğu bir cisim patladı. Meydana gelen patlamada ağır yaralanan Akdağ, Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

KUŞKULU ÖLÜMLER

a-) Erkek

17 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Alibey Mahallesi'ndeki Buğday Pazarı Camii tuvaletinde, 18 yaşında olduğu öğrenilen Yusuf Dünder adlı gencin, kolunda

uyuşturucu şırıngası ile ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

c-) Çocuk

2 Mart 2018 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Gündoğdu Mahallesi'nde ailesiyle birlikte yaşayan 16 yaşındaki Dilan Tuncer adlı çocuğun cenazesi, ağabeyi tarafından tandır evinde bulundu. Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Tuncer hakkında hazırlanan ön otopsi raporunda, boğularak yaşamını yitirdiği kaydedildi. Bunun üzerine gözaltına alınan aile üyeleri, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı

5 Ocak 2018 tarihinde Hakkari merkez ve ilçelerine bağlı 31 bölgenin, özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği'nden yapılan açıklama şöyle denildi: "2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; ilimiz merkez, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 31 bölge, 09 Ocak 2018 günü saat 00.01'den 23 Ocak 2018 günü saat 23.59'a kadar, 'özel güvenlik bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın bu bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."

8 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Cudi, Gabar ve Bestler-Dereler bölgelerinin bazı noktalarında "geçici özel güvenlik bölgesi" ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valili tarafından yapılan açıklamada, yasağın 8-22 Ocak 2018 tarihleri arasında süreceği belirtilirken, yasak ilan edilen bölgeler ise şöyle: "**İncebel (Gabar) Dağı Kaya Tepe, Kırmızıyaya Tepe, Gurdik Tepe, İnceler, Kırmızı Tepe, Külhanmezarlığı, Fergan Kayalığı, Deregurt Mahallesi, Kayabaşı Tepe, Gürdilanbaruji Tepe, Dalulük Tepe, Sotek Tepe, Boz Tepe, Giribirmi Sırtları, Kuşçu Tepe, Girinisir Tepe, Sırmalı Tepe, Yassıtaş Tepe, Başkaya Mahallesi ve Ervisi Tepe kırsalları arasında, Besta-Dereler Bölgesi; Elma Tepe, Büyüksu Tepe, Güllüce Dağı, Siyah Tepe, Elma Dağı, Kalpapağa Tepe, Üzümlü Tepe, Ardiç Tepe, 1623 Rakımlı Tepe, Uzun Tepe, Eşekmağarası Tepe, Ahır Tepe, Buşireş Tepe, Hasanotu Tepe ve Kihî Tepe kırsal alanları arasında, Cudi Dağı; Kurt Tepe, Haraphalisa Tepe, Azık Tepe, Keloğ Tepe, Göl Tepe, Biriş Tepe, Çekokalesi Tepe, Atatürk Burnu Tepe, Kenyamevik Tepe, Ruyala Tepe, Gemokilte Tepe, Kelga Tepe, Gavur Tepe, Üç Tepe, 1973 Rakımlı Tepe, Serizeri Tepe, Rutkekurat Tepe, Nuh Peygamber Ziyareti Tepe, Mühet Yaylası, Kınışir Tepe, Deşti Tepe, Nuvalsavat Tepe, Gavita Tepe, Kocaların Tepe ve Şikettehuri Tepesi kırsal alanları.**"

Tunceli Valiliği, 30 ayrı bölgede ilan edilen "Özel Güvenlik Bölgesi"ni yayınladığı yazılı açıklamayla duyurdu. Açıklamada, "**Tunceli Merkez, Ovacık, Pülümür, Hozat ve Nazımiye ilçe sınırları içerisindeki (30) ayrı bölgede 16 Ocak 2018 - 30 Ocak 2018 tarihleri arasında Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir**" ifadelerine yer verildi.

Hakkari merkez ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine bağlı 62 bölgede, 15 gün süreyle "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, "**Bölgeler, 24 Ocak 2018 günü saat 00:00:01'den 7 Şubat 2018 günü saat**

23:59:59'a kadar, 'Özel Güvenlik Bölgesi' ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır" ifadelerine yer verildi.

Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi** kırsalında bulunan 11 bölgenin 29 Ocak – 12 Şubat 2018 tarihleri arasında "özel güvenlik bölgesi" ilan edildiği ve sivililerin giriş ve çıkışlarına yasakladığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11'inci maddesi ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince, Milli Güvenlik, Kamu Düzeni ve Kamu Esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla, ilimiz Beytüşşebap ilçesi 1541 Rakımlı Tepenin Kuzeydoğusu, Sivrisinek Sırtı, Hinzurik Tepe, Zoraba Mevkii, Dönmezler 500 metre Kuzeybatısı, Beyaza Tepenin 400 metre Kuzeybatısı, 2341 Rakımlı Tepenin 1 Kilometre Güneybatısı, Sarıyer Tepenin 500 metre Batısı, Hezil Çayının 500 metre Güneyi, 1749 Rakımlı Tepenin 300 Metre Kuzeydoğusu ve Taş Ağacı Deresi kırsal alanları arasında bulunan bölgelerde 29 Ocak 2018 (Dahil) – 12 Şubat 2018 (Dahil) tarihleri arasında (15) gün süreyle Valiliğimizce Geçici Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir."

31 Ocak 2018 tarihinde Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Dersim ve ilçelerine** bağlı 30 bölgenin 1 Eylül 2018 tarihinde kadar Geçici özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi. "16 Ekim 2017 tarihli ve 2017/11003 Sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 1 Kasım 2017 ile 1 Eylül 2018 tarihleri arasında 30 bölgede 'Geçici özel güvenlik bölgesi' kararı alınmıştır." Yasak ilan edilen bölgeler şöyle: **Dersim merkeze;** Vezgürtepe, Karameşetepe, Tapantepe, Kutu, Kurutlu Deresi, Bali Deresi; Hozat'a bağlı Kinzir Ormanları, Çıgırlıyaylası. **Pülümür ilçesi;** Sarıgölyaylası, Yoncalıyaylası. **Ovacık ilçesi;** Ganekastik, Karadere, Yelyaylası, Çeşmeyaylası, Kurtyaylası, Bastıryaylası, Kurugölyaylası, Karagölyaylası, Dalavyaylası, Aligeçidi Sırtı, Yarpuzlu Mahallesi, Dölbektaş, Eğerci Mahallesi, Golanyaylası, Kınıkan Tepe, Kıran Deresi, Mercan Dağları, Eroğlu Mahallesi. **Nazımiye ilçesi;** Dokuzkaya, Tavuklu-Doğantaş.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **kent merkezi ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine** bağlı bazı bölgelerin (08 Şubat 2018 günü saat 00:00:01'den 22 Şubat 2018 günü saat 23:59:59) özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Bu bölgeler şöyle açıklandı: "Koryürek - Samanlı Bölgesi, Mehendi Bölgesi, Müzgikaya T. Bölgesi, Sipendere T., İskender T., Süpürge T. Güneyi, Beşevler Mah. Kuzeyi, Güldalı köyü kuzeyi arasında kalan bölge, Beyaz Y.-Bala Y.-Arsen Kapısı-Eski Kırıkdağ Bölgesi, Otluca Kışlası Bölgesi, Bas Tepe Bölgesi, Keşe Tepe Özel Güvenlik Bölgesi, Erdağı Dikenli Bölgesi, Kilile Tepe Bölgesi, Cernil Tepe Bölgesi, Ganizark Mevkii, Bulhari Tepe Bölgesi, Busindi Dağı Bölgesi, Keçilik Dağı, Kokulu Tepe (Yoncalı Güneyi), Karakaya Mevkii, Şine Köprüsü Güneyi, Neçe Sırtı, Meskan Tepe Bölgesi, Kavaklı Bölgesi, Meydan Belek Yaylası- Zeynep Tepe Bölgesi, Ganizark Tepe-Sakar Dağ Bölgesi, Kovan Tepe-Arsan Dağı Bölgesi, Katran-Kelle Tepe Bölgesi, Geçimli köyü bölgesi, Doğanlı Mah., Ceylanlı Köyü Bölgesi, Fak Tepe Bölgesi, Geçit Tepe-Koç Tepe-Bergiri Tepe Bölgesi, Köprülü-Başçoban Bölgesi, Solan Tepe-Geşgelin Tepe-Düğe Tepe-Perihan Tepe Bölgesi, Zirve Deresi-Sarı Tepe Batısı-Dana Sırtları-Kamber Sırtları-Beyaş Taş-Aslankaraş Bölgesi, Ziyaret Tepe-Geçit Tepe-Karacadağı-Derindere Tepe-Sınırtepe-Cep Sırtları Bölgesi, Şemdinli İncesu Mezrası, Zeyvadireş Dere, Sersül Mevkii ve Nisan Mevkii Bölgesi, Kilisi Sırtı, Nergis Pınarı Mevkii ve 2013 Rakımlı Tepe Bölgesi." **20 Şubat 2018 tarihinde** Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasağın **9 Mart 2018 tarihi saat 23.59'a** kadar uzatıldığı duyuruldu.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, *kent merkezi ile Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçelerine* bağlı 30 bölgenin (**25 Mart 2018 günü saat 00:00:01'den 08 Nisan 2018 günü saat 23:59:59**) özel Güvenlik Bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada, sivil yurttaşların giriş çıkışlarının izni bağlı olarak yasaklandığı belirtildi.

Sokağa Çıkma Yasağı İlanı

3 Ocak 2018 tarihinde Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Hizan ilçesine bağlı 5 köy ve 2 mezrada sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Valilik açıklamasında şöyle denildi: "*Koçyiğit Köyü, Koçyiğit Köyü'ne bağlı Doyumlu mezrası, Ekinli Köyü, Ekinli Köyü'ne bağlı Deliktaş mezrası, Karlitepe Köyü, Tutumlu Köyü ve Gürece Köyü bölgelerinde 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 02 Ocak 2018 Salı günü saat:23.59'dan itibaren (ilgili köy ve mezralarda hayatının normal akışının devam etmesi, öğrenim görmekte olan öğrencilerin eğitim ve öğretim hakkının kısıtlanmaması amacıyla, 16.00-07.00 saatleri arasında geçerli olmak üzere) ikinci bir emre kadar Sokağa Çıkma Yasağı ilan edilmiştir.*" Yasağın, **8 Ocak 2018 tarihide** sona erdiği duyuruldu.

8 Ocak 2018 tarihinde Bitlis merkez sınırları içerisinde bulunan 13 köy ve mezrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sabah saat 09.00'tan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, yasak ilan edilen köyler şöyle: *Merkeze bağlı, Çeltikli, Aşağıbalcılar, Yukarıbalcılar, Karakuş, Kalupat, Ilıcak, Oğulcak, Başmaklı, Üçevler, Doğruyol, Dereağzı, Aşağıyuvacık, Kavakdibi.*

9 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ve Kulp ilçelerine bağlı 17 köy ve 52 mezrada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle sabah saat 08.00'dan itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Lice:** *Yalımlı (Xosor), Akçabudak (Zenge Sor), Ulucak (Heşeder), Kılıçlı (Mızak), Yorulmaz (Hendiv), Güldiken (Teçar), Baharlar (Barav), Üçdamlar (Bawerd), Yaprakköy (Tute), Yünlüce (Mele) köyleri ile Keşkuvari, Çiftlik, Leyhosor, Mahmutlu, Tahtakülek, Ballica, Mahmudan, Yeniyazı, Hij, Gözeli, Dergan, Alıçlıyayla, Buban, Kaynaktaş, Dokuzkat, Aliyan, Abdurrahmanağa, Aşağıhodik, Konuklu, Perpank, Yeşilburç, Kilimli, Gelberi, Bilgin, Hegogözer, Koçmarin, Mehmedil, Sağlık, Gönen, Hamzabey, Sıkas, Guçık, Eskiköy, Semezi, Yaka, Karaç, Kayadibi, Baverda ve Kumumirza mezraları. **Kulp:** Ağıllı (Gomak), Akdoruk (Gavgas), Ağaçalı (Çixse), Aşağıelmalı (Deyaza Jêrîn), Çağlayan (Zerra), Kaynakköy (Xuruç), Karpuzlu (Herta) köyleri ile Ağıllı, Derecik, Harabe, Güldiken, Dirlik, Kefan, Yukarielmalı, Deveboynu, Astal, Işıklar, Gümüşsuyu, Soğanlı ve Çotuk mezraları.*

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Bitlis'in Hizan ile Tatvan ilçeleri** sınırlarında bulunan 27 köyde/mahallede **21 Ocak 2018** Pazar günü saat 00.01'den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Açıklamada; yasak ilan edilen yerlerde, hayatının normal akışının devam etmesi ve öğrenimin aksamaması için, yasağın 16.00-07.00 saatleri arasında uygulanacağı belirtildi. Yasak ilan edilen mahalleler şöyle: **Hizan ilçesi;** *Otluca köyü, Yurtiçi köyü, Yığınkaya köyü, Çıkçık köyü, İncirli köyü, Dağören köyü, Kolludere köyü, Güçlü Mahallesi, Karıdaş Mahallesi, Erdoğan Mahallesi, Kayadeler Mahallesi, Çakırkaya Mahallesi, Bakımlı Mahallesi, İkiztaş Mahallesi, Kaymaklı Mahallesi, Gezer Mahallesi. **Tatvan ilçesi** Sarıdal köyü, Yumrukaya köyü, Suboyu köyü, Kısıklı köyü, Kepenek köyü, Dönertaş köyü, Boblesür köyü, Yorgalar Mahallesi Uçankuş Mahallesi, Çörekli Mahallesi ve Dirlik Mahallesi.*

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kente bağlı **Hani, Kocaköy, Hazro ve Lice ilçelerine** bağlı 35 köy/mahalle ile mahallere bağlı 26 mezrada **6 Şubat 2018 Salı günü saat 05.00'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Lice ilçesi:** Arıklı, Serince, Uçarı, Ziyaret, Esenler, Kayacık, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Tepe, Budak, Sığınak, Gürbeyli, Damar, Ortaç, Yalaza, Çavundur, Dolunay, Bağlan, Kabakaya, Oyuklu, Güçlü, Gömeç köyleri ve Ayşe, Hacıhüseyin, Kuruca, Sınır, Dablo, Pınar, Beğendik, Hacıcemil, Esenli, Sağlam, Dingil, Çanak, Alikahya, Hacımusabey, Kutlanmış mezraları. **Hani ilçesi:** Serenköy, Gömeç, Kırım, Yayvan, Soylu köyleri ve Veziri, Ovalı, Aka, Karmen, Mazılı, Çağıl mezraları. **Kocaköy ilçesi:** Şaklat, Yazıköy, Boyunlu köyleri ve Varlık, Gökçe mezraları. **Hazro ilçesi:** Gözebaşı, Sarıerik, Çitlibahçe, Ormankaya köyleri ve Eldeğmez, Güzdamı mezraları. Yasağın, **7 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00** itibarıyla kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kente bağlı **Kulp, Silvan, Hazro ve Lice ilçelerine** bağlı 71 köy/mahalle ile mahallere bağlı 107 mezrada **14 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 08.00'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Silvan ilçesi:** Dolaplıdere, Dağçılar, Çaldere, Bayrambaşı, Altınkum, Babakaya, Ormandışı, Keklikdere, Onbaşılar, Boyunlu, Üçbasamak, Gürpınar, Kayadere, Arıköy, Kazandağı, Taşpınar, Çiğdemli, Demirkuyu, Çatakköprü, Eskiocak. Bahçe, Görentepe, Karahacı, Otluk, Gündüzköy, Susuz, Çardakköy, Eskiköy, Başbüyük ve Kumgözü köyleri ile Erkenciler, Ergeçiti, Aşağıbabakaya, Kayabağ, Alakuşak, Kaso, Yukarıbakaya, Mirenge, Çalıönü, Çelikler, Çatak, Dönenkaya, Esenyol, Özlüce, Taraklı, Dariseven, Usluca, Toklar, Boğazönü, Başkaya, Çavuşdamı, Yamaç, Çayyatağı, Dağarcık, Dorukardı, Yayıklı, Ayrancı, Gördük, Susamış ve Köksüren mezraları. **Kulp ilçesi:** Zeyrek, Güllük, Özbek, Kurudere, Uygur, Karaağaç, Kamışlı, Çkurca, Bağcılar, Akbudak, Demirli, Bayırköy, Taşköprü, Temren, Güleş, İnkaya, Yakıtköy, Barın, Üçkuyu, Karaorman, Ünal, Başbuğ, Yayıköy, Ayhanköy, Kayahan, Hamzalı, Salkımlı, Uzunova, Konuklu ve Tuzlaköyleri ile Maden, Yalımlı, Dökmetepe, Soldere, Yolugüzel, Yeşilce, Başcavuş, Dulusalkım, Düzpelit, Havrik, Mezrimalamıftü, Ortakuyu, Küçükbağcılar, Mutlu, Yenidam, Keçiveren, Zümrütlü, Kekliktepe, Haruni, Gomasüleyman, Yukarıpolat, Aşağı Polat, Kayapınar, Malaabdo, Tilkan, Hacıhasan, Donar, Savusan, Kırbağ, Mevik, Kuyucak, Korukçu, Meydan, Danacık, Muzhat, Gom, Çiftlik, Hacımeli, Kale, Bilgili, Besi, Caferkan, Alikan, Akyaprak, Derindere, Yolçatı, Çöl, Arık, Sivricey, Çiğdemli, Cebeci, Karlık, Kocadağ, Ovabağ, Yavuz, Nergizi, Yarımca, Esenler Maver, Kollukavak ve Karşıyaka mezraları). **Lice ilçesi:** Zümrüt, Kıpçak, Kıyıköy, Dallica, Kutlu, Türel ve Çıralı köyleri ile Hevsel, Alataş, Bakanlar, Kolbağı, Kalkanlı, Çaylarbaşı, Göçer ve Kerpiçören mezraları. **Hazro ilçesine bağlı olan;** Koçbaba, Mutluca, Ülgen ve Bayırdüzü köyleri ile Şahgeldi, Korhan, Akbulut, Kanipüskülü, Hacıcabbarlar, Tavşantepe ve Avcı mezraları. Yasağın, 15 Şubat 2018 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle kente bağlı **Hani, Kocaköy ve Lice ilçelerine** bağlı 114 köy/mahalle ve mezrada **2 Mart 2018 Cuma günü saat 06.00'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Kocaköy:** Şaklat, Boyunlu ve Yazıköy köyleri ile Gökçe, Eldeğmez ve Varlık mezraası. **Hani:** ilçesine bağlı Kırım, Gömeç, Soylu, Yayvan Köyleri ile Veziri, Aka, Çağıl, Karmen, Ovalı ve Mazılı mezası. **Lice:** Örtülü, Akçabudak, Ulucak, Saydamlı, Kılıçlı, Yorulmaz, Baharlar, Üçdamlar, Bayırlı, Yamaçlı, Kırılan, Dernek, Gürbeyli, Kıpçak, Kıyıköy, Sığınak, Çıralı, Arıklı, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Budak, Dallica, Türel, Güçlü, Gökçe, Serince, Kayacık, Ortaç, Yalaza,

*Bağlan, Kabakaya, Kutlu ve Oyuklu köyleri ile Vilu, Arpacık, Kayadere, Sivritepe, Heysel, Kilimli, Dokuzkat, Dergan, Mahmudan, Mahmutlu, Taktakülek, Ballıca, Yenyazı, Hij, Aliçliyayla, Gözeli, Kaynaktası, Aliyan, Abdurrahmanağa, Gegogozer, Bilgin, Körta, Körha, Seyrek, Sağlık, Koçmarın, Yaka, Sumaklı, Mehmedil, Gönen, Kumımırza, Muradiye, Yeşilburç, Muradiye, Konuklu, Ahmetbey, Gucik, Kola, Zıraht, Acımeşe, Mengüsü, Hacıhüseyin, Navaladiriş, Dingil, Heyselbey, Puneyn, Çalibükü, Kijikbadem, Dablo, Ayşe, Kuruca, Kolbağı, Kalkanlı, Sınır, Alataş, Bakanlar, Beğendik, Hacıcemil, Çaylarbaşı, Göçer, Esenli, Varlık, Kerpiçören ve Pınar mezrası. Yasağın **03 Mart 2018 Cumartesi günü saat 06.00 itibariyle** kaldırıldığı duyuruldu.*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle *Nusaybin ilçesine* bağlı Duruca (Kertwên) köyünde **5 Mart 2018 tarihinde** geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasağın, **6 Mart 2018 tarihinde** kaldırıldığı öğrenildi.

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle kente bağlı *Tatvan ve Mutki ilçelerine* bağlı 14 köy ve 2 mahallede **22 Mart 2018 Perşembe günü saat 00.01'dan** itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Tatvan;** Üzümlü (İnzan) Anadere (Uranis), Sungurlu (Xerabengesor), Külbastı (Taxa Sor), Odabaş (Televir), Teknecik (Xoruntus), Sallica (Qencas), Boblesür (Bablesor), Dönertaş (Çankês), Kömürlü Mahallesi ve Aktoprak Mahallesi. **Mutki:** Kapaklı (Xaçinan), Küllüce Köyü, Koyunlu (Oxin), Ardıç Mahallesi ve Yumurta Mahallesi.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, Dargeçit ilçesine bağlı Tanyeri köyünde askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **26 Mart 2016 tarihinde** ikinci bir duyuruya sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasağın, **27 Mart 2016 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle *Lice ve Hani ilçelerine* bağlı 37 köy ve mezrada, **27 Mart 2018 tarihinde** saat 08.00'den itibaren geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen yerler şöyle: **Hani:** Kaledibi, Akçayurt, Topçular, Y.Turalı, Kalaba, Uzunlar, Serenköy köyleri ile Başaklı, Güzelce, Taşburun, Karapilyari, Mezartarlası, Sıraevler, Horsel, Çay, Damlatepe, Uysal, A.Turalı, Gürbulak mezarları. **Lice:** Şenlik, Birlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan ve Duruköy köyleri ile Elmadere, Ağılçık, Akçapınar, Ayaz, Şakan, Boyluca, Dahlık, Alikahya, Hacımusabey ve Kutlanmış mezarları. Yasağın **29 Mart 2018 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

Verilmeyen Militan Cenazeleri

27 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Nusaybin ilçesinde** “sokağa çıkma yasağı” döneminde yaşamını yitiren YPS Üyesi Yunus Dilmaç'ın cenazesi tespit edilmesine rağmen ailesine verilmiyor. Anne Saliha Dilmaç, Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurarak kan örneği verdi. Ardından savcılık, 19 Haziran 2017 tarihli “Morg No: 4K” nosu ile İstanbul Adli Tıp Kurumu'na (ATK) DNA örneklerini gönderdi. Adli Tıp Kurumu'nun 25 Ağustos 2017 tarihli sonuç raporunda ise şöyle denildi: “Eldede edilen sonuçlar itibari ile anne olduğu iddia edilen Saliha Dilmaç'ın ‘Morg No: 4K kodlu hüviyeti meçhul şahıs için babaya ait DNA bilinmeksizin annelik indeksi

357.323.367.793 olarak hesaplandı. Saliha Dilmaç'ın yüzde 99.99 ihtimalle 'Morg No: 4K kodlu hüviyeti meçhul şahsın biyolojik annesi olabileceği tespit edildi.' Raporun ardından cenazelerini talep ettiklerini dile getiren ağabey Necmi Dilmaç, tüm çabalarına rağmen cenazelerinin verilmediğini ve nerede olduğunu da bilmediklerini söyledi. Kardeşinin Nusaybin'de Nisan 2016'da yaşamını yitirdiğini öğrendiklerini anlatan Dilmaç, konu ile ilgili şunları anlattı: "Yasakların bitmesi ile birlikte bölgedeki Adli Tıp kurumlarına başvuruda bulduk. Kan örneklerini ilk olarak kendim verdim. Urfa'da verdiğimiz kan örneklerinden sonuç alamayınca annem Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuruda bulunarak kan örneği verdik. Annemin verdiği kan örneğinin ardından İstanbul Adli Tıp Kurumu'nda DNA tespitleri yapıldı. Elimizde cenazemizin eşleştiğine dair resmi belge var. Devlet bize diyor ki 'cenazeniz çıkmıştır' ama nerede olduğuna dair bilgi vermiyor ve cenazeniz şuradadır diyerek bize yardımcı olmuyor. Elimizde kan uyuşması raporu olmasına rağmen 'cenazenin yeri belli değil' deniyor."

Ölünün Hatıratına Saygısızlık

3 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Şükriye Sincar şu beyanlarda bulundu: "Kardeşim Müzeyyen Gortgir' den yaklaşık 27 yıl boyunca hiçbir haber alamadık. 2017 Yılı'nın Nisan ayında kırsalda çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğini medyadan öğrendik. Cenazesinin Bitlis İli Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlıkta defin edildiğinin duyumunu aldık. Son zamanlarda kamuoyundan takip ettiğimiz kadarıyla bu şehitlikte bulunan 267 mezarın açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünü öğrendik. Hangi gerekçeyle ve ne sebeple bu mezarlıkların açıldığı konusundan herhangi bir bilgiye sahip de değiliz. Olayın araştırılıp açığa çıkarılmasını ve gerekli girişimlerde bulunulmasını talep ediyorum."

4 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde çeşitli mezarlıklarında bulunan PKK militanlarına ait mezarlarda yer alan isimliklerin, güvenlik güçleri tarafından tahrip edildiği öğrenildi.

6 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Sıdika Taş şu beyanlarda bulundu: "Oğlum Mehmet Taş'ın 1996 yılında Siirt ili kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğini medya aracılığıyla öğrendik. Cenazesinin o tarihler de Siirt'e bağlı Kurtalan ilçesi mezarlığında gömülü olduğuna dair bir bilgiye sahiptik. Daha sonra cenazesinin Bitlis ilinde bulunan Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlığa nakil edildiğini duyduk. Son birkaç gündür kamuoyuna yansıyan haberlere göre Bitlis'te bulunan bu mezarlıktaki bütün mezarların açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğü yönündedir. Şu an da cenazemizin akıbeti konusunda herhangi bir bilgiye sahip değiliz. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı, cenazemizin ne sebeple başka yere götürüldüğü ve akıbetleri konusunda derneğinizden destek talep etmekteyim."

10 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Hediye İNAN'ın beyanıdır: "Yaklaşık 27 yıl önce kardeşim Abdurrahman İnan Siirt İli kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğinin haberini medyadan öğrendik. Cenazesinin çatışma bölgesine yakın oluşu nedeniyle Bitlis İli Tatvan İlçesinde bulunan Garzan Şehitliği diye tanımlanan mezarlıkta defin edildiğine dair duyumlar aldık. Birkaç gün önce bu mezarlıkların açılarak cenazelerin İstanbul Adli Tıp Kurumuna götürüldüğünün haberi ile ciddi anlamda sarsıldık. Mezarlıkların hangi gerekçeyle açıldığı, söz konusu bilgilerin gerçeği ne kadar yansıttığı konusunda endişe duymaktayız. Biz cenaze sahibi ailelere herhangi bir bilgi verilmediği gibi

cenazelerimizin akıbetinden de haberdar değiliz. Cenazelerimizin akıbeti konusunda Derneğinizden her türlü desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”

13 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ali Ateş şu beyanlarda bulundu: “*Kardeşim Ramazan Ateş 2014 yılında Rojava’ da çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdi. Yaptığımız başvuru üzerine cenazesini Habur Sınır Kapısından alarak bütün resmi işlemlerin ardından Siirt İline bağlı Kurtalan ilçesinde defin ettik. 11 Ocak 2018 günü savcılıkça; kardeşime ait mezarlıkta bulunan cenazenin Ramazan Ateş’ e ait olmadığı 15 Temmuz darbe girişimi öncesi yapılan işlemlerin hukuka uygun olmadığı bize beyan edildi. Bu gerekçe ile Kurtalan savcılığının talimatı, mezarının açılarak DNA testi için cenazeden bir parça alınacağı, bunu kabul etmeyen Siirt savcılığı ise cenazenin tümünden Siirt’ e getirilmesi yönünde olmuştur. Kardeşime ait olan cenaze şu an Siirt’ te olup ailemize ikinci bir acı yaşatılmaktadır. Yaşadığımız bu acıyı daha fazla yaşamamız için insan hakları kuruluşlarının bu olayın takipçisi olmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”*

7 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Mardin'in Kızıltepe ilçesindeki** Mezopotamya Mezarlığı’nda bulunan ve yaşamını yitiren PKK militanlarına ait mezarların tahrip edildi. İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün belediyeye gönderdiği yazının ardından, mezarlığa gelen ekipler üzerinde "şehit" yazılan ve çeşitli sembollerin bulunduğu çok sayıda mezar taşını tahrip etti. Bazı mezar taşlarının üzerindeki yazılar ise mavi boya ile kapatıldı.

23 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Ağrı'nın Diyadin ilçesinde** bulunan Asri Mezarlık'ta bulunan çatışmalarda yaşamını yitiren PKK militanlarına ait mezarların, güvenlik güçleri tarafından mezar taşlarının kırıldığı ve yerlerinden sökülerek tahrip edildiği belirtildi. Öte yandan mezar sahiplerinin, **28 Mart 2018 tarihinde** İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne ifadeleri alınmak üzere çağrıldığı ve "*Neden mezar taşı yaptınız? Bunları size kimler yaptırttı?*" şeklinde sorular sorulduğu öğrenildi.

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Kadın İntiharları

30 Ocak 2018 tarihinde Van'da 22 yaşındaki E.O. isimli kadının tabancayla intihar ettiği öne sürüldü. E.O.'nun birlikte yaşadığı sevgilisi B.K. tarafından sistematik olarak şiddet gördüğü ifade edildi. B.K. olayla ilgili gözaltına alındı.

Mardin'de 21 yaşındaki M.B. isimli kadının 9 Mayıs 2017'de kendisine iki kez tecavüz eden 24 yaşındaki polis B.K.'nin tutuksuz yargılandığı davanın duruşmasından bir gün önce (**8 Şubat 2018 tarihinde**) intihara teşebbüs ettiği, yakınları tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

9 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesi Devteşti Mahallesi'nde yaşayan 19 yaşındaki Fatma Polat isimli hamile kadının, 4'üncü kattan atlayarak intihar ettiği iddia edildi. Eşi ile tartıştıktan sonra balkondan atladığı iddia edilen Polat'ın, ambulansla hastaneye götürüldüğü, ancak kurtarılamadığı öğrenildi. Polat'ın 9 aylık bebeğinin de kurtarılamadığı öğrenildi.

24 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinin Uluköy (Xürsê-Gundê İzêr) mahallesinde 26 yaşındaki Nesih Aslan isimli gencin, evde bulunan tabanca ile intihar ettiği iddia edildi. Aslan'ın bulunduğu evden silah sesinin gelmesi üzerine odaya giren yakınları, Aslan'ın cansız bedeniyle karşılaştıklarını ileri sürdü. Olay yerine gelen Jandarma ekipleri inceleme başlatırken, yaşamını yitiren Aslan'ın cenazesi ambulansla Kızıltepe Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı. Aslan'ın aynı gün düğünü olduğu belirtildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar

2 Ocak 2018 tarihinde Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde sabah saatlerinde, A.P. isimli erkek şahsın elinde bebeği olan ve ismi öğrenilemeyen eşine şiddet uyguladığı öğrenildi. Darp anının görüntülediği olay ile ilgili A.P., polis tarafından gözaltına alındı.

3 Ocak 2018 tarihinde Van'da A.P. isimli erkek şahsın, karısı Y.P.'yi yavaş yürüdüğü için hastane önünde tekmelerle darp ettiği öğrenildi. Şiddet görüntülerinin bir cep telefonu aracılığıyla kayıt alınması üzerine erkek şahsın gözaltına alındığı, ancak daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Ocak 2018 tarihinde Maraş'ta zihinsel engelli olduğu iddia edilen A.B. (22) isimli şahsın, ailesi ile yaşadığı anlaşmazlık nedeniyle çıkan tartışmada annesi Fatma B.'yi (58) tüfekle vurarak, babası Mehmet B.'yi (61) başını tüfekle ezerek öldürdüğü öğrenildi. Olaydan 5 gün sonra kayıplara karışan şahsın, polis tarafından yakalandığı öğrenildi.

12 Ocak 2018 tarihinde Malatya'nın Battalgazi ilçesine bağlı Nuriye Mahallesi Kerkük sokakta Murat K. isimli erkek şahsın, tartıştığı eşi Şenay K.'yi (32) 2 çocuğunun gözleri önünde bıçaklayarak yaraladığı öğrenildi. Yaralı kadının Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenilirken, saldırganın 2 çocuğunu yanına alıp bir özel araç ile olay yerinden kaçtığı, ancak Elazığ istikametine seyir halinde iken polis ekiplerince gözaltına alındığı öğrenildi.

13 Ocak 2018 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesine bağlı Geylani Mahallesi'nde şizofreni teşhisi konulan 38 yaşındaki İlhan Kaya isimli erkek şahsın, evinde tartıştığı 34 yaşındaki eşi Neslihan Kaya'yı, önce çıgııklarının duyulmaması için ağzını çorap tıkararak kapattığı ve ardından da 40 bıçak darbesiyle ağır yaraladığı öğrenildi. Saldırgan şahsın başka bir bıçak almak için mutfığa gittiği sırada üst katta oturan ablasının evine sığınan yaralı kadının, çağrılan ambulansla Doktor Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındığı, ancak **22 Ocak 2018 tarihinde** tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi. Cinayet zanlısı şahsın ise polis tarafından gözaltına alındığı ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

30 Ocak 2018 tarihinde Antep'te 55 yaşındaki Tayfun Beyoğlu isimli erkek şahsın, 30 yıllık evli olduğu 2 çocuk annesi 50 yaşındaki Semye Beyoğlu'nu boşanma talebinde bulunması üzerine tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla kafasına ateş ederek intihar ettiği öğrenildi.

4 Şubat 2018 tarihinde Batman'ın Hasankeyf ilçesi Üçyol köyünde 46 yaşındaki güvenlik korucusu İsmail Ketmen'in, 44 yaşındaki eşi Melek Ketmen'i 3 el tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Bostaniçi mahallesinde Ahmet Temel isimli erkek şahsın, eşi Hafife Temel'i başına silah dipçigiyle vurarak ağır yaralandığı öğrenildi. Lokman Hekim Hastanesi'nde tedavi altına kadının 2 gün sonra yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ahmet Temel'in tutuklandığı öğrenilirken, katledilen temelin Hafife Temel'in yıllardır eşinden şiddet gördüğü belirtildi.

10 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerde yer alan bilgilere göre; Batman'da 18 yaşındaki H.G. isimli kadının 24 yaşındaki ağabeyi P.G. tarafından 9 yıl boyunca cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. İstismara tanıklık eden H.G.'nin kardeşi L.G. ise durumu rehber öğretmenine anlattı. Rehber öğretmenin durumu polise bildirmesi sonrası gözaltına alınan ağabey P.G. çıkarıldığı mahkemece "nitelikli cinsel istismar" suçlamasıyla tutuklandı.

17 Şubat 2018 tarihinde Erzurum'da 52 yaşındaki R.K. isimli erkek şahsın, 42 yaşındaki eşi Z.K.'yi döverek darp ettiği öğrenildi.

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda ve ismini vermek istemeyen kadın başvuru; eşi tarafından kendisine taciz ve şiddette bulunduğu yönünde şikayette bulunmuş ve hukuki destek talep etmiştir.

3 Mart 2018 tarihinde Malatya'da H.F. isimli erkek şahsın, evden ayrılan 21 yaşındaki eşi Kübra Fırat'ı boşanmak istediği için ailesinin evinde av tüfeğiyle öldürdüğü öğrenildi.

Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Narlı Mahallesi'nde 5 Mart 2018 tarihinden bu yana hakkında kayıp olduğu yönünde başvurusu bulunan 28 yaşındaki Gül Gülizar Ayalp, **27 Mart 2018 tarihinde Antep'in** Şehitkamil ilçesi Bağbaşı Mahallesi yanında bulunan mezarlığın üst kesiminde çalılıklar arasında ölü olarak bulundu. Ayalp'in, eşi Kemal Ayalp isimli şahıs tarafından pompalı tüfek ile vurularak katledildiği öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Ardahan Merkeze bağlı Atatürk Mahallesi'nde 40 yaşındaki Ersin Yılmaz isimli şahsın, eşi ve 3 çocuk annesi S.Y isimli kadını tabancayla ateş ederek öldürdüğü, ardından da aynı silahla kendini vurarak intihar ettiği öğrenildi.

15 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da M.T. isimli şahsın, eşini evde darp ettiği öğrenildi. Olayın ardından eve gelen şahsın oğlu S.T.'nin, annesine uyguladığı şiddet nedeniyle babasını bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar

3 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'da N.S., O.A. ve N.A. isimli erkek şahısların, E.K. isimli kadının evinin kapısına ateş ettikleri ve polis tarafından gözaltına alındıkları öğrenildi.

7 Ocak 2018 tarihinde Ağrı'da hastanede hasta yakını olan ve ismi öğrenilemeyen erkek şahsın, Ece Gökyayla isimli doktoru çocuğuna tekrar bakmadığını ileri sürerek darp ettiği ve öldürmekle tehdit ettiği öğrenildi. Erkek şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

7 Ocak 2018 tarihinde Mardin'de özel hareket polisi B.K., sosyal medyadan tanıştığı M.B.'ye (21) iki kere tecavüz etti, şikayetçi olmaması için birkaç polis erkekle birlikte tehdit etti. M.B.'nin şikayetiyle gözaltına alınan erkeğe nitelikli cinsel saldırı suçundan dava açıldı,

savcının üç tutuklama talebi yerel mahkeme ve üst mahkeme tarafından reddedildi. M.B. can güvenliği olmadığı gerekçesiyle öğrenci olduğu ve çalıştığı şehri terk etti. (9 Mayıs 2017'de yaşanan bu olay dava sürecinde basına yansdı)

1 Şubat 2018 tarihinde Iğdır'da Alikamerli Mahallesi Ordu Caddesi'nde oturan 74 yaşındaki 10 çocuk annesi Şefika S. isimli kadının, evine giren 23 yaşındaki Teymur R. isimli erkek şahıs tarafından cinsel saldırıya maruz kaldığı, ardından da 17 bıçak darbesiyle öldürüldüğü öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** yapılan soruşturmanın ardından Asayiş Şube Müdürlüğüne bağlı Cinayet Büro ekipleri tarafında gözaltına alınan cinayet şüphelisinin suçunu itiraf ettiği ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Kars'ta Gizem Eşit isimli kadının, boşandığı eski eşi R.E. isimli erkek şahıs tarafından öldürüldüğü öğrenildi. **Basın yayın organlarındaki haberde yer alan bilgilere göre;** Eşit, babası Vilayet Çiftçi'yle birlikte çarşı merkezinde olduğu sırada yanlarına gelen eski eşi R.E. av tüfeğiyle ateş etti. Saldırıda Eşit ve babası yaralandı. Olay yerine çok sayıda polis ve ambulans sevk edilirken, kaçan R.E. kısa süre sonra yakalandı. Eşit, ağır yaralı olarak ambulansla Harakani Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Eşit, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Yaralanan baba Vilayet Çiftçi ise ameliyata alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

27 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Kars'ın Kağızman ilçesinde 21 yaşındaki D.İ. isimli genç kadının cinsel saldırıya maruz kaldığı ve 5.5 aylık hamile olduğu öğrenildi. Psikolog eşliğinde ifadesine başvuru yapılan genç kadının ifade sonrası, cinsel saldırı olayına karıştığı belirlenen ve gözaltına alınan 12 erkek şahıstan DNA örnekleri alındığı öğrenildi. Savcılığı sevk edilen zanlılardan, 8'inin tutuklandığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da 18 yaşındaki A.B isimli genç kadının, 25 yaşındaki M.M.K isimli erkek şahıs tarafından taciz edildiği öğrenildi. Genç kadının şikayetçi olması üzerine, taciz şüphelisinin gözaltına alındığı ve adli kontrolle serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Güler Deniz, şu beyanlarda bulundu: “08.08.2017 tarihinde Jiyan Semt pazarında çalışırken Mehmet KARACADAĞ adlı şahıs tarafından ben ve 3 arkadaşım bıçaklı saldırıya uğradık. Semt çalışanları olan kadınlar bu duruma tanıklırlar. Saldırı sonrası sağ omuz hizasında yaralandım. Hastaneye gidip darp raporu aldık. Soruşturma dosyasında bulunmaktadır. Kendisinden şikayetçiyim. Halende aynı saldırı tehdidi altındayım. Olaydan sonra tekrar saldırı oldu. Karakolda ifade verdim. Hayatım ciddi risk altındadır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

29 Mart 2018 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde mahalle bekçisi olduğu öğrenilen Şerif T. isimli erkek şahsın beraberindeki silahlı bir grup ile üniversite sınavına hazırlanan 19 yaşındaki Berfin G. isimli kadını kaçırdığı öğrenildi. Annesi ve kardeşi ile birlikte hastaneden dönen Berfin G.'nin önü Diyarbakır Caddesi üzerinde Şerif T. ve kimlikleri hakkında bilgi elde edilemeyen 3-4 kişi tarafından kesildi. Havaya ateş açan bekçi ve diğer kişilerin daha sonra Berfin G.'yi zorla araca bindirerek kaçırdığı ve annesini yerde sürüklediği öğrenildi. Şerif T.'nin, bir gün sonra polis tarafından Diyarbakır'da yakalandığını öğrenildi.

-Çocuk İntiharları

3 Ocak 2018 tarihinde Van'da 17 yaşındaki N.T. isimli çocuğun, babasının tabancasıyla intihar ettiği öne sürüldü. N.T.'nin ailesi tarafından baskı gördüğü ve cenaze törenine sadece abisinin katıldığı, ayrıca N.T.'nin babasının tabancasını ruhsatsız olmasının nedeniyle gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Batman'da ismi öğrenilemeyen 16 yaşındaki bir çocuğun, evinin 4'üncü katından atlayarak intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Yaralı çocuğun, kentteki özel bir hastanede tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Urfa'da Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Sabancı Kız Yetiştirme Yurt Müdürlüğü'nde kalan 16 yaşındaki Ü.Ş.G'nin intihar ettiği iddia edildi. Yurdun 4'üncü katındaki tuvalet penceresinden atladığı öne sürülen Ü.Ş.G'nin olay yerinde yaşamını yitirdiği belirtildi. *Cinsel istismara maruz bırakılan Ü.Ş.G'nin 6 aylık bir çocuğu olduğu için devlet tarafından koruma altına alındığı öğrenildi.*

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz

7 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Adıyaman'da M.R.G isimli erkek şahsın, 2017 yılında farklı tarihlerde yaşı küçük 9 kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismar mağduru çocukların ailelerinin şikayeti üzerine, kimliği tespit edilen şahsın tutuklandığı öğrenildi.

2 Ocak 2018 tarihinde Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde sabah saatlerinde, A.P. isimli erkek şahsın elinde bebeği olan ve ismi öğrenilemeyen eşine şiddet uyguladığı öğrenildi. Darp anının görüntülediği olay ile ilgili A.P., polis tarafından gözaltına alındı.

5 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bulunan İMKB H. Reşat Balyen Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören ve ismi öğrenilemeyen bir kız öğrencinin, okul müdürü Mustafa D. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz bırakıldığı iddia edildi. Öğrencinin istismar olayını rehber öğretmenine anlatmasıyla ortaya çıktığı, rehber öğretmenin Mustafa D. hakkında tutanak hazırlayıp Silvan Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu, olayın savcılığa intikal etmesi ardından da Mustafa D. hakkında yakalama kararı çıkarılarak dosyaya gizlilik kararı getirildiği öğrenildi. **16 Ocak 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre,** okul müdürü Mustafa D.'nin halen bulanamadığı ve görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

9 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesi Selahattin Eyyubi Mahallesi'nde evlerine giden İ.A. isimli erkek çocuk ile kız kardeşi R.A.'nın, kendilerini takip eden M.S. (46) isimli şahıs tarafından apartmanda cinsel istismara maruz kaldıkları öğrenildi. Çocukların yaşadıklarını annelerine anlatması üzerine ve karakolu şikayet başvurusuyla ortaya çıkan olay ile ilgili, aynı mahallede büfe işleten cinsel istismar şüphelininin **17 Ocak 2018 tarihinde** polis tarafından gözaltına alındığı ve çıkarıldığı Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'nce tutuklandığı öğrenildi.

10 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Silvan ilçesinin Tekel Mahallesi'nde R.S. isimli erkek şahsın, 13 yaşında bir kız çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Mahalle sakinleri

tarafından fark edilen ve darp edilen şahıs, gözaltına alınarak ilçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

20 Ocak 2018 tarihinde basın organlarından yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinin Bağcılar Mahallesi'nde bulunan Şehit Birkan Gündüz Ortaokulu'nda temizlik görevlisi olarak çalışan Ö.A.'nın, üç çocuğa cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Olay, istismara maruz kalan yaşları 12 ile 14 arasında değişen çocukların başlarında geçenleri ailelerine anlatmasıyla ortaya çıktı. Bunun üzerine aileler, okul idaresine gelerek durumu bildirdi ve güvenlik kamerası kayıtları incelendi. 25 Aralık 2017'de yaşanan olayda, kamera görüntülerinden cinsel istismar failinin 35 yaşlarındaki temizlik görevlisi Ö.A. olduğunu tespit eden idareciler, polise haber verdi. Gözaltına alınan Ö.A., çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. Güvenlik kamerası görüntülerine de el konuldu.

31 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Gaziantep'te dilencilik yapan Suriye uyruklu 7-8 yaşlarındaki M.A. isimli kız çocuğunun, dilencilik yapmak istemediği için babası Ahmet A. tarafından darp edildiği ve işkence gördüğü ve konu ile ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

11 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı bir köyde yaşayan ve yaşları 13 ile 15 arasında değişen 5 kız çocuğunun, köyde market işleten 42 yaşındaki Mahmut S. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı ortaya çıktı. 1 Aralık 2017 tarihinde Cizre Merkez Jandarma Komutanlığı'na yapılan ihbar üzerine ortaya çıkan olayla ilgili market sahibi Mahmut S. ile cinsel istismara uğrayan Ç.T. (15) ile N.M. adlı tanık kadının ifadeleri alındı. Alınan ifadelerin ardından Cizre Cumhuriyet Başsavcılığı tarafında başlatılan soruşturma kapsamında, market sahibi Mahmut S., **6 Şubat 2018 tarihinde** gözaltına alındı. Savcılık ifadesinin ardından tutuklama istemiyle Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen Mahmut S., “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçundan tutuklandı.

19 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Diyarbakır'da bakkal sahibi E.T. isimli erkek şahsın, karşıda bulunan okulda okuyan 12 yaşındaki S.B.'ye isimli kız çocuğuna dükkanında cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismar şüphelisi şahsın, gözaltına alındığı, ancak savcılığın tutuklama talebi olmasına rağmen adli kontrolle serbest bırakıldığı öğrenildi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın, zarar görebileceği ihtimaliyle çocuğu koruma altına aldığı öğrenildi.

23 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; Urfa'da 14 yaşındaki M.G. isimli kız çocuğunun, aynı köyde yaşayan 12 erkek şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikayetiyle hastaneye götürülen M.G.'nin 6,5 aylık hamile olduğunun anlaşılması üzerine ortaya çıkan olay ile ilgili, gözaltına alınan 12 erkekten S.U. isimli şahsın tutuklandığı öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde basın organlarında yer alan habere göre; ; Urfa'nın Birecik İlçesi Meydan Mahallesi'nde bulunan ilkokulda eğitim- öğretim gören bazı kız çocukları, ailelerine, okul müdürü M.D.'nin farklı tarihlerde kendilerini makam odasına çağırıp, kapıyı kilitledikten sonra özel bölgelerine dokunduğunu anlattı. Bunun üzerine aileler, durumu polise ve savcılığa bildirdi. Ailelerin ihbarıyla harekete geçen polis, M.D.'yi gözaltına aldı. Emniyette ifadesi alınan ve adliyeye sevk edilen M.D., sevk edildiği mahkemece 'çocuğa cinsel istismar' suçundan tutuklandı. Suçlamayı kabul etmediği belirtilen M.D. hakkında, il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından soruşturma başlatıldı.

12 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 6 Şubat 2018 tarihinde **Iğdır'da** bir yolcu otobüsünün muavini olan 24 yaşındaki C.T. isimli erkek şahsın, 10 yaşındaki yolcu E.A. isimli çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Durumdan çocuğunu anlatımlarını üzerine haberdar olan ailesinin şikayeti üzerine, istismar şüphelisi erkek şahsın tutuklandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'de** İ.S. ve B.S. isimli erkek şahısların, 16 yaşındaki D.M. isimli kız çocuğunu evinde uyuduğu sırada yorgana sararak kaçırdığı öğrenildi. **26 Mart 2018 tarihinde** D.M. isimli çocuğun **Urfa'nın Viranşehir ilçesinde** bulunup ailesini teslim edildiği ve iki kişiden B.S.'nin tutuklandığı, diğerinin ise arandığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Suriye'den **Antep'e** göç etmek zorunda kalan 12 yaşındaki H. B. isimli çocuğun, 70 yaşındaki Şakir İşçi isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Ailesine destek olmak için Tabakhane Mahallesi'nde çalıştığı iş yerinden malzeme almak için 1 Şubat'ta ayrılan H.B.'yi İstasyon Meydanı'nda sıkıştıran erkek şahıs, çocuğa cinsel istismarda bulundu. Yaşananları fark eden 2 tren garı çalışanının müdahalesiyle erkek şahıs, olay yerine çağrılan polis tarafından gözaltına alındı ve ardından "Çocuğun cinsel istismarı ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" gerekçesiyle tutuklandı. İstismar mağduru çocuk, konu ile ilgili başvuru ifadesinde şunları anlattı: "Kemik almaya giderken, çalıştığım yerden müşteri olarak tanıdığım Şakir isimdeki kişi, tren yolunun yanına beni çağırdı. Kimsenin göremeyeceği bir yere götürdü ve öpmeye başladı. Bu esnada bana para teklif etti. Bana 'Sen çok tatlısın' dedi. 2 kişi yanımıza yaklaştı. Ben kaçarak uzaklaştım. Yaklaşık 3 yıl önce komşumuz olan bir amcada bana böyle yaklaşmıştı. Şakir isimli kişiden şikâyetçiyim." Garın incelenen güvenlik kamerası görüntülerinde de İşçi'nin, çocuğa istismarda bulunduğu görüldü.

23 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın Merkez Yenişehir ilçesinde** bulunan bir ortaokulda görevli Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni E.Y.'nin, 5 kız öğrenciye cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Öğrencilerin durumu Rehberlik öğretmenine anlatması ile ortaya çıkan olay ile ilgili, E.Y.'nin açığa alındığı ve polis tarafından gözaltına alındığı, cinsel istismar mağduru çocukların ise psikolog, avukat ve savcı nezaretinde Çocuk İzleme Merkezine götürüldüğü öğrenildi. Olayla ilgili olarak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün müfettiş görevlendirdiği de belirtildi.

25 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesine** bağlı Bağcılar Mahallesi'nde yaşayan epilepsi hastası H.T.A. isimli çocuğun, okul taşımacılığı yapan S.B. isimli erkek şahıs tarafından cinsel istismarına maruz bırakıldığı iddia edildi.

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Midyat ilçesinde** 17 yaşındaki M.D. adlı çocuğun yaklaşık bir ay önce 12 erkeğin cinsel istismarına uğradığı ortaya çıktı. M.D.'nin kentte faaliyet gösteren bir tekstil fabrikasında çalıştığı ve sistematik bir şekilde cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Ailesi tarafından bir hafta boyunca arandıktan sonra Batman Bölge Devlet Hastanesi'nde tedavi altında olduğu ortaya çıkan M.D.'nin, daha sonra Mardin'deki Çocuk Esirge Kurumu'na teslim edildiği belirtildi.

29 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde S.D. isimli çocuğun, sosyal medya üzerinden tanıştığı Kadir B., isimli köy korucusu tarafından zorla araca bindirilerek kaçırıldığı ve tehdit edilerek cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. S.D.'nin anlatımları üzerine rehber öğretmeni Hamza Koluman, Bismil Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Savcılık tarafından ifadesi alınan Kadir B.,ise üzerine atılı suçlamayı reddederek S.D.'yi kaçırmadığını, onun talebi üzerine buluştuklarını iddia etti. Kadir B. ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı. Konuya ilişkin Bismil Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede, şüphelinin TCK'nin 103/1 maddesine göre "Çocuğa cinsel istismarda bulunmak" suçundan cezalandırılması istendi. İddianameyi kabul eden Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi ilk duruşma için 27 Mart 2018 tarihine gün verdi.

**İŞKENCE YASAĞI -İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ
ve CEZALANDIRMA**

-Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sariya Yiğit Cengiz, şu beyanlarda bulundu: “5 Şubat 2018 tarihinde Mardin/ Nusaybin’de keyfi olarak gözetim altına alındım. Gözetim gerekçesi ise gizli tanık ifadesiyle alındım. Beni Nusaybin TEM’e götürdüler. Tem şubede çıplak arama yapmak istediler. Üzerimde bir şey olup olmadığını görmek için çıplak arama yapmak istediler. Bende bunu kabul etmedim. Bütün bunları kabul etmeyince hakaret, küfür ve işkenceye vara muamelelerde bulundular. Ayrıca gözetimdayken ölümle tehdit edildim. Bir kadın olarak rencide edildim. Bütün bu yaşananları kabul etmiyorum. Haksız bir şekilde gözetim altına alındım ve hakaretlere maruz kaldım. Onurumu rencide edici bu hasız uygulamalara maruz kaldığım için bu kişilerden şikâyetçiyim. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

-Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

19 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Süleyman Noyan, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Nihat Noyan’ın 19.01.2018 tarihinde saat 06.00 civarında polisler tarafından Bağcılardaki evine baskın düzenlenmiş evin kapısı kırılarak girilmiş ve ev darma dağın edilmiştir. Kardeşim evde olmamasına rağmen aile fertlerine sözlü hakaretlerde bulunmuşlardır. Kardeşimin emniyette gelmesini söylemişlerdir. Ayrıca ayakkabılarla eve girilmiş her tarafa basıp kirletmişlerdir. Gelen polisler yaklaşık 10-15 kişi 5’i maskeli 2 sivil ve resmi polislerdi. Aile fertlerimize yapılan bu hukuksuzluğu kabul etmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Iğdır'da Belediye Meclisi Üyesi Mehmet Kıtır ile HDP PM üyesi Süleyman Öztoprak'ın 25 Şubat 2018 tarihinde akşam saatlerinde kaldıkları eve giderken, elleri arkadan bağlanıp başlarına maske geçirilerek kaçırıldığı, darp edildikten sonra bir araziye bırakıldıkları öğrenildi. Olayı ilişkin hastaneden darp raporu olarak suç duyurusunda bulunacağını belirten Süleyman Öztoprak, konu ile ilgili şunları anlattı: "Akşam saat 20.30 civarında eve geçeceğimiz saatte bilmediğimiz 3 araba önümüzü kesti. Arabadan inip, etrafımızı sardılar. Iğdır Belediyesi Meclis üyesi Mehmet Kıtır ile birlikteydik. Önümüzü kestikten sonra ellerimizi bağlayıp, kafamıza maske geçirdiler. Ellerimiz arkadan kelepçelendi, başımıza maskeler geçirilerek arabaya konulduk. Bilmediğimiz bir yere bu şekilde götürüldük. Daha sonra bizi bilmediğimiz bir araziye götürdüler. 4 saat boyunca bizi tehdit ettiler, soru yağmuruna tuttular ve en son

fiziki şiddete maruz bıraktılar. Ondan sonra ellerimiz ve gözlerimiz kapalı bir şekilde şehrin dışına bırakıldık. Daha sonra ana caddeye kendi imkanlarımızla çıktık. Bizi alan kişileri tanımıyorum, sadece birbirine 'Komutanım' şeklinde hitap ettiklerini duyuyordum. Emniyetin bütün mensupları böyle bir işi kendilerinin yapmadıklarını, bu işin yasadışı bir uygulama olduğunu söylüyor. Hastaneye gittim darp raporu aldım. Birazdan emniyette suç duyurusunda bulunup, ifademizi vereceğiz."

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 12 kişinin gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. DBP İlçe yöneticisi Şemsettin Balaman'ın evine yapılan baskında, polislerin küfür etmesine karşı çıkan oğlu Ferit Balaman özel hareketçiler tarafından feci biçimde darp edildiği, çok sayıda polis tarafından yere düşürülerek yüz ve karın bölgesine vurulduğu iddia edildi. Annesinin araya girmesiyle maruz kaldığı şiddetin kurtarıldığı belirtilen Balaman'ın, vücudunda oluşan darp izleri nedeniyle hastaneye giderek rapor aldığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Urfa'da Newroz kutlaması devam ettiği sırada, gözlemci olarak alanda bulunan Urfa Barosu'na kayıtlı Avukat Mikail Yavuz, polisler tarafından darp edilerek gözaltına alınmak istendi. Saat 15.00'de Newroz alanına tekrar girmek isteyen Yavuz, 3 meslektaşıyla birlikte polis kontrol noktasında sözlü ve fiziki müdahaleye maruz kaldı. Alandan kısa süreliğine ayrıldıklarını ve içeri tekrar girmek için polis kontrol noktasına geldiklerini anlatan Yavuz, "Baronun belirlediği gözlemci avukat olduğumuzu söylememize rağmen polisler etkinlik bittiğini ve içeriye alımların durduğunu söyledi. Oysa programın bitmesine bir saat vardı. Avukat olduğumuzu söylememize rağmen 3 meslektaşımın birlikte polislerin sözlü ve fiziki müdahalesine maruz kaldım. Bir polis beni ensemden tutup yere yatırmak istedi. Kendi direncimle ayakta kalabildim. Bize yönelik hakaret ve tehditler oldu. Polisler 'Hepinizi alırım' diyerek hakaret etti" ifadesinde bulundu. Yaşanan olay üzerine Urfa Barosu avukatları Hasan Kılıç, Mikail Yavuz ve Yasin Aktaş, Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'na teşhis edilen polisler hakkında suç duyurusunda bulundu.

25 Mart 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesinde bulunan bir eve baskın düzenleyen TEM Şube polislerinin, evde bulunan yaşları 13 ile 24 arasında değişen aile bireylerini darp ettiği belirtildi. Evlerine baskın yapıldığı gün eşi ile birlikte misafirlikte olduğunu belirten ev sahibi Hasan Yoğuş, konu ile ilgili şunları anlattı: "Zile basmadan koçbaşı ile kapıyı kırıyorlar. Çocukları 'Hepinizi tararız' diye tehdit ediyorlar. Oğlum Azad için gelmişlerdi. Ancak 13 yaşındaki ikizlerimi duvara vurup, işkence ediyorlar. Diğer çocuklarım ve misafirimizin de başına basıyorlar. Evde bulunan tüm telefonları toplayıp oğlum Azad'ı da gözaltına alıp gidiyorlar."

29 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi'nde Hacı İsa Durağı yakınlarında zırhlı araçlar ile bekleyen polisler, Hacı Fettah Kadooğlu Anadolu Lisesi'nde öğrenci ve ismi öğrenilemeyen bir gencin, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

-Cezaevlerinde İşkence

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Adalet Kaçar, şu beyanlarda bulundu: "Eşim Hanifi Kaçar, yaklaşık 15 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Eşim şuanda Aliağa Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 01.01.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede "kendisinin üzerinde çok baskı olduğunu bu durum

buyle devam ederse kendisine bir zarar verip hatta öldüreceğini” söyledi. Ayrıca cezaevi idaresinin kendisine yaklaşık 15 gündür yemek vermediklerini, kendi paranla kantin de ye diyorlar ve ben kantinden kendi paramla yemek yiyebiliyorum” dedi. Daha önce intihara kalkıştığını, hastaneye kaldırılıp midesi yıkadıklarını, bu şekilde ölümden döndüğünü söyledi. Bu işkence ve baskıya dayanacak gücünün kalmadığını söyledi. Eşimin durumu iyi değil hayatından endişe ediyorum. Ailesi olarak bizde endişeli bir şekilde bekliyoruz. Eşim cezaevinde kendi hayatına kast ederse bu konuda cezaevi idaresi ve Adalet Bakanlığı sorumludur. Bütün bu nedenlerden dolayı eşimin ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Mardin, Siirt ve Batman Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep etmekteyim.”

26 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nasrettin Bingöl, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Hüseyin Bingöl, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde kalmaktadır. En son 1 yıl evvel Ağrı M Tipi Kapalı Cezaevinden 5 arkadaşıyla birlikte Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Oğlum ile bu hafta içerisinde Çarşamba günü bir telefon görüşmesi yaptım. Görüşmede; Gümüşhane Cezaevine naklederken çeşitli hak ihlallerine maruz kaldıklarını belirtti. Öncelikle cezaevine girişte kendilerine çıplak arama dayatılmış, akabinde askeri nizamda ayakta sayım yapmaları istenmiş. Oğlum ve arkadaşları bu duruma tepki gösterdiklerinden dolayı cezaevi görevlileri tarafından darp edilmiş, işkenceye maruz bırakılmışlardır. Darp ile birlikte kendilerinin onurunu incitecek şekilde hakaretlerde bulunulmuştur. Daha sonra kendileri yerde sürüklenerek tek kişilik hücrelere konulmuştur. Oğlum ve 5 arkadaşı 15 Ocak tarihinden beri tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Bu yaşananlar açık bir şekilde insan hakları ihlalidir. Ayrıca yemek konusunda doğru düzgün, insani bir şekilde kendilerine yemek verilmiyor. Kaldıkları hücre çok soğuk ve kendilerine sadece bir battaniye verilmiş. Bu durumda kendisinin ve arkadaşlarının sağlıklarında ciddi olumsuz etkiler oluşacaktır. Bu yaşananların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”*

1 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Necat Gök şu beyanlarda bulundu: *“Kızım Sümeyye Gök yaklaşık 5 ay önce Batman Cezaevinden Mersin/ Tarsus Cezaevine sevk edildi. 23 Ocak 2018 tarihinde telefonla bizi arayarak cezaevi idaresi tarafından darp edildiklerini, tehdit edildiklerini, hücre cezaları verildiğini, darp raporları almalarına rağmen suç duyurusunda bulunamadıklarını ve her türlü haklarının engellendiğini söyledi. Söz konusu uygulamalardan dolayı kızımın durumundan endişe etmekteyim. Derneğinizden hukuki desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”*

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer’in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer’in annesi Raziye Özer, konu ile ilgili şunları anlattı: *“Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağızdan dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu.”*

3 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Şefket Muslu, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Kahraman Muslu, Ağrı cezaevinden Van T Tipi Kapalı Cezaevine getirilirken yolda ağır işkenceye maruz kalmıştır. Oğlumun telefonla bizi arayarak*

haber vermesi üzerine öğrendiğimiz bu durumla ilgili, derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

5 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: “Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 1,5 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Tarsus Kampüs Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 03.02.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde şunları anlattı; cezaevine yeni gelen kadın mahpus cezaevine getirilince çıplak aramaya tabi tutulmuş. Bizde bunu kabul etmeyince gardiyanlar üzerimize yürüdüler. Tekme tokat ve hakaretlerde bulundular. Bizde protesto edip ve soyunarak tepki gösterdik. Sürekli baskı bize uyguluyorlar, hakaret ediyorlar buna artık dayanacak gücümüz yok dedi. Biz ailesi olarak bu durumu kabul etmiyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”

6 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Hatice Kiye, şu beyanlarda bulundu: “Medine Kiye Şakran T Tipi Kapalı Cezaevi’nden Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi’ne getirilirken, çıplak aramaya maruz kalıyor. Hükümlüler kabul etmeyince fiziki şiddete maruz kalıyorlar. Biz ailesi olarak derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nizam Saçal, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum olan Süleyman Saçal, şuanda Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 11.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları aktardı; sayımın ayakta verilmesi için kendilerine baskı uyguladıklarını, bunu kabul etmeyince kendisini ve arkadaşlarını darp ettiklerini, işkence ve kötü muameleye maruz akladıklarını söyledi. Sayımın sabah akşam yapıldığını ve bu durumun sayımlarda devam ettiğini anlattı. Biz aileleri olarak endişeliyiz. Can güvenliklerinin olmadığını ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu keyfi uygulamaların biran önce son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz. Ayrıca bu olayın basın ile paylaşılmasını ve biran önce cezaevine bir heyetin gidip incelemelerde bulunulmasını istiyoruz.”

14 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Sevik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Hüsamettin Sevik, yaklaşık 20 yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Birçok cezaevinde kaldı. Şuanda Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde kalıyor. 08.02.2018 tarihinde oğlumu ziyarette gittim. Oğlum bana askeri tekmil vermemizi istediklerini belirtti. Bizde bunu kabul etmeyince bize baskı uyguluyorlar. Biz bu zulmü kabul etmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

16 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mukaddes BAYRAM, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Mahir BAYRAM, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Son 2 yıldır Rize’de cezaevinde hükümlü olarak bulunmaktadır. OHAL’in ilanından sonra eşim ve diğer tüm mahpuslar üzerinde baskılarda artma oluştu. Eşim ile bu sabah bir telefon görüşmesi yaptım. Kendisi ve tüm siyasi mahpuslar üzerinde son zamanlarda baskılar oluştuğunu belirtti. Kendisine askeri nizamda sayımın dayatıldığını söyledi. Yine cezaevi görevlilerinin uslu ve yaklaşımlarında olumsuz değişmelerin olduğunu aktardı. Eşimin mevcut bu durumdan endişeliyiz. Derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

17 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fuat DEMİRTAŞ, şu beyanlarda bulundu: “Dün yani (16.02.2018) tarihinde Nihat DEMİRTAŞ ile yaptığımız telefon görüşmesinde; Kendisine cezaevi idaresi tarafından gerek fiziki gerekse psikolojik olarak dayatma yaptıklarını, hakaret ve küfre maruz kaldıklarını söyledi. Kendilerine askeri eğitim dayattıklarını esas duruşta durmalarını vb. dayatmalar olduğunu

dile getirdiler. Kardeşim ve beraberindeki arkadaşları bu durumu kabul etmediklerinden daha çok baskı yaptıklarını ve bu duruma artık dayanamadıklarını söylediler. Biz ailesi olarak can güvenliğinden ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sariya Yiğit Cengiz, şu beyanlarda bulundu: “ Kardeşim olan Mustafa Yiğit, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; 3 gündür ayakta sayım yani askeri nizam sayım alınmak isteniyor. Bizde bunu kabul etmeyince bize darp ve işkenceye varan müdahaleler yapılıyor. Aramızda yaşlı olanlar var bunlara da işkence ediliyor. Durumumuz iyi değildir. Bir an önce bir heyetin gelmesini istiyoruz. Can güvenliğimiz yoktur. Her an başımıza bir şey gelebilir, dedi. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Firuze Zuğurli, şu beyanlarda bulundu: “ Eşim İhsan Tanrıkut, 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin dışında birçok arkadaşı da darp edilmiştir. Bu kişiler Şervan Demir, Mehmet Demir, Gıyasettin Filiz ve Osman isimli kişilerdir. Yaralandıklarını ve durumlarının iyi olmadığını söyledi. Eşim sağlığı iyi değil ve tek böbreği çalışıyor. Ayrıca sedef hastalığı da mevcuttur. Hastaneye de götürmüyorlar. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Deriner, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Nesih Deriner, yaklaşık 1,5 yıldır cezaevinde kalmaktadır. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Benim oğlum bir ameliyat geçirmiş. Dayak sonucu durumu oldukça ciddileşmiş ve buna rağmen hastaneye götürülmemiştir. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeycan Ateş Güngör, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Yasin Güngör, 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz tekmil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halise Yavuz, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Yavuz Yavuz, Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde 15 Şubattan beri sayıma geldiklerinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz teknil vereceksiniz, dediler. Bu uygulamayı sabah akşam olmak üzere iki defa yapacaksınız deniliyor. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayriye Özer, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Serkan Özer, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde saat 11.30’da oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Biz ailesi olarak hem üzülüyoruz hem de ne yapacağımızı bilmiyoruz. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Düriye Öncel, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Ekrem Öncel, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde kalıyor. 19.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevinde gardiyanlar bize genelge gelmiş, bundan sonra biz odanıza geldiğimizde ayağa kalkacaksınız, sıraya gireceksiniz, hazrola gireceksiniz teknil vereceksiniz, dediler. Bizde bunu kabul etmiyoruz dedik. Gardiyanlar üzerimize yürüdüler kaba dayak, sözlü hakaretlerde bulundular. Bizi darp ettiler dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kemal Zaman, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Fırat Zaman, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Süer, şu beyanlarda bulundu: “Şanlıurfa/Ceylanpınar ilçesinden telefon ile yapılan görüşmeden; Kardeşim Mehmet Süer ve kuzenim Mazlum Süer, şuanda Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Haftalık yaptığımız telefon görüşmesinde cezaevi idaresi tarafından kendilerine baskı, işkence uygulanmaktadır. Ayrıca askeri eğitim uygulanmak istendiğini, bunu kabul etmeyince de cezaevi idaresi ve gardiyanlar tarafından işkence ve dayak atıldığını söyledi. Keyfi uygulamalar dayatıldığını ve bunu kabul etmeyince de görüş ve telefon yasakları uygulandığını dile getirdi. Biz aileleri olarak endişeliyiz. Can

güvenliklerinin olmadığını ve hayatlarından endişe ediyoruz. Bu keyfi uygulamaların biran önce son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz. Ayrıca bu olayın basın ile paylaşılmasını ve biran önce cezaevine bir heyetin gidip incelemelerde bulunulmasını istiyoruz.”

19 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Vildan Rençber, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ersin Rençber, 1 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır.14.02.2018 tarihinde yaptığımız açık görüşte bize yaşadığı hak ihlallerini anlattı ve şöyle dedi; her gün 2 kez sayım nedeniyle odaya girip ayakta ve hazrola tekmil vererek sayım istiyorlar. Bizde kabul etmeyince bize sandalye ve değişik materyallerle darp ediyorlar. Hakaret ediyorlar, yaralıyorlar, hastaneye ve revir de götürmüyorlar. Durumumuz iyi değil dedi. Ben annesi olarak hayatından endişe ediyorum. Başlarına bir şey gelir diye tedirginim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Raife Benice, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Metin Benice, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Cezaevinde kalan Ferzende Yüksel, (eşimin eniştesi) telefon açarak eşimin cezaevinde yaşadığı mağduriyetini anlatmış ve eşim bunları dile getirmiş; cezaevi idaresi bizi günde 2 kez tek sıra hazrola duracaksınız, sayımı böyle yapacağız, bundan sonra demişlerdir. Biz bunu kabul etmeyince bize saldırdılar. Darp ettiler. Birçok arkadaşımız yaralandı. Hakaret ediyorlar. Ayrıca telefon cezası da vermişler ve tek hücreye bırakılacağını söylemiş. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nazife Toptaş, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Enver Toptaş, yaklaşık 1 yıldan beridir Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşmede bana yaşadıklarını şöyle anlattı; bize günde 2 kez biz içeri girerken ayağa kalkacaksınız, hazrola geçeceksiniz, tekmil vereceksiniz, bize askeri nizami uyacaksınız dediler. Bizde bu doğru değil, hukuki değil deyince sandalye ve masalarımızı kırdılar. Kitaplarımızı dağıttılar. Masa ve kırık sandalyelerle bize saldırdılar ve hakaret ettiler. Arkadaşlarımızdan bazıları yaralandı. Parmağım kırık her tarafımız morluk içinde dedi. Hastayım tetkiklerim yapılmıyor, ilaç verilmiyor hastaneye götürülmüyoruz dedi. Durumumuz iyi değil dedi. Eşimin Hayatından endişe ediyorum. Bir an önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzet Gökalp, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Cihan Gökalp, yaklaşık 1,5 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 20.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından kendilerine 4 gündür işkence ve darp uygulandığını, günde 2 kez kaba dayığa maruz kaldıklarını dile getirdi. Keyfi uygulamalarla işkencelere maruz kaldıklarını dile getirdi. Bu dayatmalara dayanamadıklarını söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Agit Yaşa, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Aziz Yaşa, 24.10.2016 tarihinde tutuklandı. Ağabeyim daha

önceden cezası onaylanmıştı. Tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. 6 ay Diyarbakır Cezaevinde kaldıktan sonra Elazığ Cezaevine sürgün edildi. Yaklaşık 9 aydan beridir Elazığ Cezaevinde kalıyor. Son günlerde Elazığ Cezaevinde tutuklu ve hükümlüler üzerinde büyük bir baskı ve işkence olduğunu öğrendik. Cezaevine gittik. Ağabeyimin anlatımıyla; sayımda ayakta kalmamızı istiyorlar bizde bunu kabul etmeyince işkenceye maruz kaldık dedi. Ağabeyimin kafası kapıya vurulmuş. Arkadaşını da çok kötü vurmuşlar ve gözü şişmiş. Ağabeyimin can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Burhan Kızılkaya, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Naşit Kızılkaya, yaklaşık 1 yıldan beridir cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 19.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşmede bana yaşadıklarını şöyle anlattı; Perşembe gününden beri gardiyanlar koğuşa gelip akşam sabah askeri nizamla sayım almak istiyorlar. Bizde bunu kabul etmeyince sıra ve masalarımızı kırıp onların parçalarıyla darp ettiler. Hakaret ettiler. Bizi ölümlü tehdit ettiler. Durumumuz iyi değildir. Ayrıca üzerimizdeki elbiselerimizi dahi yırttılar. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Can güvenlikleri yoktur. Biran önce bu hukuksuzlukların son bulması için bir heyet göndermenizi ve hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

21 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Ekrem Kündeş şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mazlum Kündeş bir yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak yatmaktadır. Yaklaşık bir ay önce Mersin-Silişke cezaevinden Rize'nin Kalkandere ilçesinde bulunan cezaevine sürgün edildi. Bir hafta önce telefon üzeri yaptığımız görüşmede işkenceye ve şiddete maruz kaldıklarını ifade etti. Derneğinizden cezaevinin durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep etmekteyim.”

21 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 6 mahpusun ailelerine haber verilmeden Rize Kalkandere L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği ve sevk işleminin gerçekleştiği sırada, mahpusların işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı, mahpuslardan Mehmet Saki Altın'ın hastaneye kaldırıldığını öğrenildi.

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hidayet ATAN, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mahmut ATAN, yaklaşık 3 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Sur olaylarında gözaltına alındı. Daha sonra yargılandığı davada müebbet hapis cezası aldı. Salı günü saat 13.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; oğlum kendisine cezaevi tarafından işkence edildiğini, darp edildiğini, hakarete maruz kaldığını dile getirdi. Oğlum ayağından sakattır. Oğlum tedavisinin yapılmadığını, hastaneye götürüldüğünü ancak durumun ciddi olduğunu söyleyen doktorun yatışımı istediğini ancak cezaevi idaresinin bunun için herhangi bir işlem yapmadığını söyledi. Ayrıca oğlumun birçok hastalığı da bulunmaktadır. Bunların başında verem gelmektedir. Oğlumun bir böbreği yok, bir böbreği de yarım şekilde ameliyatludur. Biz ailesi olarak oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Oğlumun üzerinde bulunan bu baskı ve şiddetin son bulması ve oğlumun bir an önce sağlığına kavuşması için tedavisinin yapılması ve hukuki işlem başlatılmasını sizden talep ediyoruz.”

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bayram DOLAN, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Agit DOLAN, Bağlar ilçesinde 2016 yılının üçüncü ayında çatışma alanında gözaltına alındı. Mahkemece tutuklanıp Diyarbakır D

Tipi Cezaevine konuldu. Üç ay kaldıktan sonra Rize L Tipine sürgün edildi. Halen aynı cezaevindedir. Benim oğlum 20.02.2018 tarihinde eve telefon ederek, cezaevindeki uygulamaları bize anlattı. İşkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını anlattı. Ölümle tehdit edildiklerini, dayatıldığını ve psikolojik bir baskı yapıldığını söyledi. Çocuğumun yaşamından endişeliyiz. İHD'den hukuki destek bekliyoruz.”

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Sıdık Kalkan, şu beyanlarda bulundu: *“Cezaevlerinde bulunan hukuksuzluklara karşı ve dayatmalara ilişkin psikolojik ve fiziki işkencelere varan uygulamalar karşısında vermiş olduğumuz direnmeye ve cezaevi idaresi tarafından bu direnişlerimize tahammülü olmadığı için her türlü baskı uygulamaktadır. Biz bu baskılara karşı kamuoyunun duyarlılık göstermesini ve sesimize ses olmanızı istiyoruz. Bu konuda destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hafriye Topdemir, şu beyanlarda bulundu: *“Elazığ Cezaevinde bulunan oğlum Hogir Topdemir’i ziyarette gittim. Görüş sırasında oğlum bana, cezaevinde maruz kaldığı kötü muameleden bahsetti. Sayım sırasında sıraya geçmemizi, geçmediğimiz zaman darp edildiklerini söyledi. Sıraya geçmediklerinde ranzalardan düşürüldüklerini söyledi. Yemeklerin kötü olduğunu, beslenmeye uygun olmadığını söyledi. İşkence ve kötü muamele gördüklerini dile getirdi. Oğlumun buradaki cezaevinde can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Nas şu beyanlarda bulundu: *“Babam Mahmut Nas 15 Şubat 2010 tarihinde gözaltına alındı. Bir buçuk yıl Batman cezaevinde yattıktan sonra tahliye edildi. Daha sonra cezası Yargıtay tarafından onaylandı ve Batman Cezaevinde 45 gün yattıktan sonra Elazığ Cezaevi’ne sürgün edildi. 22 Şubat 2018 tarihinde telefon üzeri yaptığımız görüşmede bize askeri uygulamaların dayatıldığını aksi yönde şiddete maruz kaldıklarını beyan etmiştir. Babam aynı zamanda diyabet hastasıdır bu hastalığı risk taşımaktadır. Derneğinizde cezaevinin durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgür Dağ, şu beyanlarda bulundu: *“Amcam olan Bahri Dağ, 1993 yılında Bismil’in Akça köyünde gözaltına alındı. Gözaltında 3 ay kaldıktan sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp Diyarbakır D Tipi Cezaevine gönderildi. Dava müebbet ile sonuçlandı. Bu süreçte birçok cezaevinde kaldı. Bunların başında Batman, Amasya, Midyat, Ordu, Siverek cezaevleri gelmektedir. Şuanda Elazığ 2 Nolu Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Yaptığımız telefon görüşmesinde şunları belirtti; cezaevi idaresi tarafından yoğun bir baskı ve işkence olduğunu, gerek sayımlarda, gerek beslenmede olsun baskıları hiç bitmediğini buna bir de kaba dayak eklendiğini dile getirdi. Amcamın yaşamından endişeliyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan M.Emin Bengi, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim olan İlhan Bengi, 1992 yılında PKK Örgütüne katıldı. 2 yıl kendisinden hiçbir haber alamadık. 2 yıl aradan sonra hasta olduğu için geri döndü. Biz ailesi olarak tedavisini yaptık. 2000 yılında Kırıkkale’de kardeşim gözaltına alındı. Daha sonra çıkarıldığı mahkemece müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Daha sonra birçok cezaevinde cezasını devam etti. Bunların başında Diyarbakır D Tipi, Siirt E Tipi, Batman, Muş, İzmir Aliğa, Siverek, Hilvan cezaevlerinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir.”*

Ancak şuanda Elazığ 2 Nolu cezaevinde kalmaktadır. Kardeşim ile yaptığımız telefon görüşmesinde şunları söyledi; cezaevi idaresi tarafından yoğun bir baskı ve işkence olduğunu, gerek sayımlarda, gerek beslenmede olsun baskıları hiç bitmediğini buna bir de kaba dayak eklendiğini dile getirdi. Amcamın yaşamından endişeliyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Cemile BAYRAM, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Mahir BAYRAM, bugün saat 10.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları söyledi; Cezaevi idaresi tarafından kendilerine işkence, darp ve hakaret edildiğini, ayakta sayım yapmak istediklerini, bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından dayak ve işkenceye maruz kaldıklarını, bu baskıdan dolayı birçok arkadaşının yaralandığını söyledi. Biz ailesi olarak bu baskıları kınıyoruz. Oğlumun can güvenliği yoktur. Hayatından endişe ediyoruz. Bu baskıların son bulması için bir heyetin incelemelerde bulunulması ve hukuki süreç başlatılmasını talep ediyoruz. Ayrıca oğlum ve arkadaşlarının da tedavi altına alınmasını istiyoruz.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nedret Yaşa, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Uğur Ahmet Yaşar, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. 22.02.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana şunları söyledi; günde 2 kez odalarımıza gardiyanlar gelip, tek sıra olup, askeri nizam ile tekmil vereceksiniz. Bundan sonrada hep böyle olacak denildi. Bizde bunu kabul etmeyince bunun üzerine kaba dayak, darp, işkence ve kötü muameleye tabi tuttuklarını, durumlarının iyi olmadığını söyledi. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Ailesi olarak onlara yapılan bu baskıyı kabul etmiyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlemler başlatılmasını talep ediyoruz.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayat GÜLER, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Veysel GÜLER, yaklaşık 6 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Şu anda Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak cezasını infaz etmektedir. Bu sabah saat 09.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından ayakta sayım yani askeri nizam şeklinde durmalarını istemiştir. Bunu kabul etmeyince gardiyanlar tarafından işkence, dayak, darp ve hakaretlere maruz kaldıklarını birçok arkadaşının ve kendisinin de yaralandığını dile getirdi. Daha sonra daha sonra doktora götürüldüklerini ancak rapor alamadıklarını söyledi. Oğlumun ve arkadaşlarının can güvenlikleri yoktur. Hayatlarından endişe ediyoruz. Bir an önce bir heyetin oluşturulması bu durumun kamuoyu ile paylaşılmasını istiyoruz. Bu baskıların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

23. Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Mahsun DENGİZ, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Kasım DENGİZ, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Şu anda Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Bugün saat 11.000 civarında oğlum ile yaptığım telefon görüşmesinde şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından baskı, işkence ve darp edildiklerini, 3 koşuşu birden dayaktan geçirdiklerini, ayakta sayım dayatıldığını ve bunları kabul etmediklerinden bu baskıların devam edeceğini ve ölümle tehdit edildiklerini dile getirdi. Bu baskılardan dolayı oğlum ve birçok arkadaşının yaralandıklarını ve doktora götürülmelerine rağmen rapor verilmediğini söyledi. Oğlum ve arkadaşlarının can güvenlikleri yoktur. Hayatlarından endişe ediyoruz. Bir an önce bu baskıların son bulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nevzat DİKİCİ, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Mehmet DİKİCİ, 9 yıldan beri cezaevindedir. Şu anda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı cezaevindedir. 23.02.2017 tarihinde yani bugün kendisi ile yaptığımız telefon görüşmesinde bana şunları anlattı; her gün en az 2 kez odalara gardiyanlar girerek tek sıra halinde hazır olda, askeri nizam şeklinde sayım almak istiyorlar. Bizde kabul etmeyince işkence, kaba dayak, hakaretler ediyorlar. Yaralılar var, tedavileri de yapılmıyor. Durumumuz iyi değildir dedi. Kardeşimin durumundan endişe duyuyoruz. Bu konuda İHD’den hukuki destek istiyoruz.”

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gani Altuntaş, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ferman Altuntaş, yaklaşık 4 yıldan beri cezaevinde kalıyor. En son Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevinde cezasını devam ettirmektedir. 20.02.2018 tarihinde yaptığımız kapalı görüşme de oğlum bana; gardiyanlar odalarımıza girerek askeri nizamla tekmil vereceksiniz, ayağa kalkacaksınız, hazrola olacaksınız dediler. Bizde bunu kabul etmeyince üzerimize yürüdüler. Kaba dayak ve hakaretlerde bulundular. Darp ettiler. İşkenceye varan uygulamalarla karşı karşıya kalıyoruz dediler. Oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

24 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Necat KARSU, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Serhat KARSU, yaklaşık 7 yıldır cezaevinde hükümlü olarak yatmaktadır. 2 yıldır Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Kendisine üç hafta önce, tek tip elbiseleri kabul etmedikleri için disiplin cezası olarak telefonla görüş yasağı verilmiş. İki hafta önce telefonla görüştük, ancak iki haftadır kendisiyle görüşemedik. Son günlerde, TV ve çeşitli basın organlarında Rize L Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü ve tutukluların darp edildiklerine dair bilgiler edindik. Kardeşimin de darp edildiği endişesi içersindeyim. Kardeşimin can güvenliğini nedeniyle, aile olarak endişeliyiz. Derneğinizden bu konuda gerekli girişimlerde bulunmasını talep ediyorum.”

24 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan M. Sıddık Çakı, şu beyanlarda bulundu: “Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunan Adnan Çakı ile yaptığım telefon görüşmesinde, kendisine sabah akşam dayak attıkları söyledi. Her konuda ceza verdikleri ve kendisine gönderdiğim giyecek ve diğer okumak için gönderilen kitapların kendisine teslim edilmediğini söyledi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Nezahat Hasan şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Metin Toprak 1995 yılından beri ülkenin değişik cezaevlerinde yatmaktadır. Yaklaşık 6 yıl önce Rize’nin Kalkandere ilçesinde bulunan L tipi cezaevine sürgün edildi. 12 Şubat 2018 tarihinde kendisiyle telefon üzeri yaptığımız görüşmede cezaevi idaresinin kendilerine askeri uygulamaların dayatıldığının yanı sıra baskıların had safhaya ulaştığını beyan etmiştir. Akabinde 19 Şubat 2018 tarihinde medyaya yansıyan haberlerden de anlaşılacağı üzere bu uygulamaları kabul etmeyenlere müdahalede bulunduğu ve darp edildiklerini öğrenmiş bulunmaktayız. Derneğinizden söz konusu durumunun kamuoyuna yansımaları ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Fatma Kurhan şu beyanlarda bulundu: “Babam Mehmet Kurhan 1992 yılından beri ülkenin cezaevlerinde yatmaktadır. İki yıl önce Rize’nin Kalkandere ilçesindeki L tipi cezaevine sürgün edildi. Birkaç gün önce babam ile telefon üzeri yaptığımız görüşmede cezaevi idaresinin baskıların dozunu artırdığını, askeri uygulamaların dayatıldığını, kendilerinin bunu kabul etmediklerini

beyan etmiştir. 19 Şubat 2018 tarihinde medya ya yansıyan haberlerden söz konusu sebeplerden dolayı kendilerine saldırılarda bulunduğu ve darp edildiklerini öğrendik. Derneğinizden bu haksız uygulamaların kamuoyuna yansıtılmasını ve her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Medine Sonyacı, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Necmettin Sonyacı, 1,5 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde kalıyor. Eşim karaciğer hastası tedavi görmesi gerekir. Tedavisi yapılmıyor. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede bana; gardiyanlar odalarımıza girerek askeri nizamla tekmil vereceksiniz, ayağa kalkacaksınız, hazrola olacaksınız dediler. Bizde bunu kabul etmeyince üzerimize yürüdüler. Kaba dayak ve hakaretlerde bulundular. Darp ettiler. İşkenceye varan uygulamalarla karşı karşıya kalıyoruz dediler. Eşim siroz hastası ve her an müdahalede kanama olabilir. Eşimin hayatından endişe ediyorum. Bunları yapanlardan şikâyetçiyim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlut Ada, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Hamdusena Ada, 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; cezaevi idaresi tarafından psikolojik baskı uyguluyorlar. İşkenceye varan darp, hakaretler ediliyor. Odalarımıza girip askeri nizam ve tekmil vermemizi istiyorlar. Tek sıraya geçmemizi istiyorlar. Bizde bunu kabul etmeyince şiddet uyguluyorlar ve bu şiddet ve darp sonucu yaklaşık 40 arkadaşımız yaralanmıştır. Hastaneye kaldırıldık ancak herhangi bir rapor alamadık. Durumumuz iyi değildir. Başımıza bir şey gelirse cezaevi idaresi sorumludur. Ağabeyimin hayatından endişe ediyoruz. Bütün bunlardan kaynaklı olarak bir heyetin cezaevini ziyaret etmesini ve hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Koçyiğit, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Umut Savaş Koçyiğit, yaklaşık 3,5 yıldan beridir cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 23.02.2018 tarihinde telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi; durumunun kötü olduğunu, vücudunun her tarafının mor ve darplı olduğunu, birçok yaralının olduğunu, bu saldırı sonucunda kalp krizi geçirenlerin olduğunu, kolu, bacağı ve kolu kırık olan yaralıların olduğunu söyledi. Durumumuz iyi değildir. Başımıza bir şey gelirse cezaevi idaresi sorumludur. Ağabeyimin hayatından endişe ediyoruz. Bütün bunlardan kaynaklı olarak bir heyetin cezaevini ziyaret etmesini ve hukuki girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Remziye Kahraman, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Yılmaz Kahraman, 9 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Silivri L Tipi cezaevinde kalıyor. Kardeşimin birçok hastalığı mevcuttur. Bunların başında böbrek yetmezliği, beyinde ur ve sağ gözü görmemektedir. Ayrıca unutkanlık ve el ayak büyümesi sorunu da var. Haftada 2 kez hastaneye tedavi amaçlı götürülüyor. Tedaviye götürülürken arkadaşlarıyla birlikte Beşiktaş grubu ve jandarmalar eşliğinde kendilerine hakaret edilip, dayağa maruz kalıyorlar. Kardeşimin ve arkadaşlarının durumu iyi değildir. Can güvenlikleri yoktur. Bunları yapan kişilerden şikâyetçiyiz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Mekiye Sağlam şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mahsum Sağlam 2010 tarihinden beri cezaevinde

yatmaktadır. İki yıl önce yatmış olduğu Şirnak Cezaevinden Rize'nin Kalkandere İlçesinde bulunan L Tipi cezaevine sürgün edildi. Son günlerde medyadan aldığımız haberlere göre cezaevi idaresinin dayattığı uygulamaları kabul etmedikleri için şiddete maruz kaldıklarını ve darp edildiklerini öğrendik. Ayrıca koğuş arkadaşlarının aileleriyle yaptıkları telefon görüşmelerinden aldığımız bilgiye göre oğluma son bir aydan beridir telefon görüşmesinin engellendiğini de öğrendik. Oğlumun durumundan endişe duymaktayım, derneğinizden her türlü desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ebru Güler, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Ali İhsan Güler, yaklaşık 3,5 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Rize Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Kardeşim ile yaptığımız telefon görüşmesinde şunları aktardı; ayakta sayım, tek tip elbise zorunluluğu getiren cezaevi yönetimi zorla uygulamaya gitmiştir. Ancak bu duruma razı gelmedikleri için cezaevi idaresi tarafından kendisine ve arkadaşlarına karşı tehditlerde bulunmuşlardır. “Pazartesi göreceksiniz” diye üzerimize yürümüşlerdir. Daha sonra bu tehditlerini uygulamaya geçirmişlerdir. Bunu yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

27 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Metin Daniş, şu beyanlarda bulundu: “Benim oğlum Emrah Daniş, Silivri Cezaevinde 9 aydır tutuklu bulunmaktadır. Kendisiyle yaptığımız telefon görüşmesinde, baskı ve şiddete maruz kaldığımı söyledi. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

28 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ramazan Tezer, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Nidayi Tezer, yaklaşık 23 yıldır hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Yaklaşık 1 aydır Manisa / Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevine sürgün edildi. Kardeşim ile geçen hafta yaptığımız görüşmede bize şu bilgileri aktardı. Cezaevi idaresi ve gardiyanlar tarafından kendilerine askeri nizamda bulunulmasını, ayakta sayımın yapılmasını, verilen kartlar ile içeri girebileceğimiz söylenmektedir. Bizde bunu kabul etmeyince bize her türlü dayak, işkence ve hakaretlerde bulunulduğu söylendi. Durumumuz iyi değil, bu cezaevinde can güvenliğimiz yoktur. Biran önce bir heyetin oluşmasını ve cezaevi idaresi ile bu dayatmaların son bulması için girişimlerde bulunulmasını istiyoruz. Ayrıca bir avukatın cezaevine gelmesini ve buradaki durumu tam olarak görmesini istiyoruz. Bunun için bir kamuoyu oluşturulmasını ve hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

5 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan mahpusların 15-20 kişilik yüzleri maskeli gardiyan grubunun, coplarla müdahalesine maruz kaldığı iddia edildi. Yine ailelerin anlatımlarına yer verilen haberde, mahpusların bedenlerinin baştan aşağı yara ve kan içinde olduğu, sayım için saatlerce dışarıda soğuk havada bekletildiği, koğuşların günde 3 defa didik didik arandığı iddiaları yer aldı.

6 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Münevver Ortaç, şu beyanlarda bulundu: “Eşim Zülküf Ortaç, yaklaşık 2 yıl 6 aydır cezaevindedir. En son 2 yıl önce Diyarbakır D Tipinden, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Kendisiyle dün (05.03.2018) 45 dakikalık bir açık görüş yaptım. Görüşme için önceden yaklaşık bir saat beklettiler. Görüşme yaptığımız yerde kameralar vardı. Ayrıca görüşme odasının kapısı açık bırakıldı. Gardiyanlar başımızda bekleyerek görüşmeyi dinlemeye başladılar. Eşime “niçin geç kaldın” diye sorduğumda “sesimizi duymuyor muydunuz, içerde gardiyanlar bizleri dövüyorlardı” diye cevap verdi. Görüşmede eşimin vücudunun çeşitli yerlerinde yaralanmalar vardı. Her iki elinin üst kısmında çizik ve yaralar vardı. Kabukları yaralanmadan dolayı

kalmıştı. Yüzünün sol tarafında, yanağında uzun bir çizik vardı. Sol kulağının arkasında morarma ve ensesinde kan, çizik ve darp izleri vardı. Yeni yapıldığı belliydi. Dayak yiyip geldiğini söyledi. Kıyafet olduğu için vücudunun diğer kısımlarında ne olduğunu bilmiyorum. Kendisine bu yaşananlarının nedenini sordum bana bunları dile getirdi; sabahın erken saatlerinde dışarıda sayım almak istiyorlar. Dışarıda soğukta sayım vermek istemediğimizden dolayı gardiyanlar tarafından darp ediliyoruz. Fiziki işkenceye maruz kalıyoruz. Dedi. Biz ailesi olarak bu yapılardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

6 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zehra Yakut, şu beyanlarda bulundu: “Kız kardeşim Zeynep Yakut, yaklaşık 1,5 yıldır cezaevinde kalmaktadır. En son 3-4 ay önce Muş Kadın Cezaevinden Mersin Tarsus’taki T Tipi Kapalı Kadın Cezaevine nakledildi. Tarsus’taki Kadın Cezaevine nakledildiğinden bu yana 2 kere açık görüş yapabildik. 3 hafta önce kendisinin yapmış olduğu bir protestodan dolayı disiplin soruşturması geçirdiklerini ve 4 ay sürece bir açık ve kapalı görüş yasağı aldıklarını belirtti. Dün kendisiyle bir telefon görüşmesi yaptım. Yaptığım görüşmede cezaevinde kendilerine yönelik baskı, şiddet ve fiziki- psikolojik işkencenin devam ettiğini aktardı. En son bu hafta sonunda arkadaşlarının çıplak aramaya maruz kaldığını belirtti. Yine bu olaydan dolayı tam bilmemekle birlikte toplamda 3-4 tane arkadaşının tek kişilik hücrelere konulduğunu ve 3 gün boyunca bu mahpusların aç ve susuz bırakılmak suretiyle kötü muameleye maruz kaldığını söyledi. Yine fiziksel şiddetin olduğunu bana aktardı. Kız kardeşimin ve arkadaşlarına yönelik bu hak ihlallerinden dolayı aile olarak endişeliyiz. Bu hak ihlallerinin son bulması ve sorumlular hakkında gerekli soruşturmaların yapılması için hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

7 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Özgür Deniz Balkaş, şu beyanlarda bulundu: “Ablam Halise Balkaş, 1 yıldan beridir Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. En son 20 Şubat’ta yaptığımız açık görüşte ve 21 Şubat’ta yaptığımız telefon görüşmesinde askerler koğuşlara gelip sayım yapıyor. Bizde bunlara karşı çıktığımız için hakaret ve kaba dayığa maruz kalıyoruz dedi. Ayrıca bunları bizimle paylaştığı için disiplin cezası ve hücre cezasına maruz kalıyorlar. İnfazımızı yakmakla tehdit ediyorlar. Durumumuz iyi değil dedi. Ablamın hayatından endişe ediyoruz. 2 haftadır telefon bile açmıyor. Merak ediyoruz. Bu konuda gerekli hukuki desteği sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Osman Yayeve, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Numan Yayeve, yaklaşık 2 yıldır Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. Eşim Asiye Yayeve, oğlum ile 5 Mart günü bir açık görüş yaptı. Yapmış olduğu açık görüşte kendisinin ve diğer mahpusların işkenceye maruz kaldığına dair darp izlerini gözlemlemiştir. Yapılan görüşte eşim oğlumun tişörtünün yırtılmış olduğunu, göğsünün darp ve işkenceden dolayı kızardığına şahit olmuştur. Eşim darp izlerinin sebebini sorduğunda oğlum gardiyanların kendilerini darp ettiklerini, yerde sürüklemek sebebiyle işkenceye maruz bırakıldıklarını söylemiş. Yine yaşananların kaynağının cezaevi yönetimince devreye sokulan yeni uygulamalar olduğunu söylemiş. Özellikle askeri nizamda yapılan ayakta sayım ile ihtiyaçlarının karşılanmaması, gardiyanların kendilerini dövmelerine sebep olmuştur. Oğlum ve arkadaşları bu tutumlarından dolayı gardiyanların saldırısına maruz kalmışlardır. 2 Mart günü ayakta sayım yapılması konusunda gardiyanlar tarafından tekrar dayatılmak istenmiş tutuklular bunu kabul etmeyince 3-4 Mart gecesi 150 kişilik yüzleri kapalı ellerinde demir ve tahta coplar olan gardiyanlar tarafından koğuşlar basılmış ve tüm mahkûmlar darp edilmiştir. Bu organizeyi yapan gardiyanlar Alpaslan ve Osman adındaki

şahıslardır. Bu iki gardiyandan da şikâyetçiyiz. Yargılanmalarını istiyoruz. 10 Mart günü yine telefon ile yaptığımız görüşmede halen darp izlerinin bulunduğunu söyledi. Biz ailesi olarak bu yapılanlardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Serhat Çelik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ozan Çelik, yaklaşık 7 yıldır cezaevindedir. 2 ay önce Rize Kalkandere Cezaevinden Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildi. Eşim 5 Mart 2018 tarihinde oğlum ile bir açık görüş gerçekleştirdi. Eşim, oğlum ile yaptığı görüşmede darp edildiğini, işkenceye maruz kaldığını söyledi. Eşimin anlattıkları şöyledir; yüz ve vücudunun çeşitli yerlerinde darp izlerinin olduğunu, darptan dolayı alnında yırtılma, boynunun her iki tarafında morarma, kolunda morarma ve şişkinliğin olduğunu tespit etmiştir. Açık görüş olduğundan dolayı diğer mahkûmlarda da darp izlerinin olduğunu görmüştür. Bu yaşananların sebebini sormuş. Yine yaşananların kaynağının cezaevi yönetimince devreye sokulan yeni uygulamalar olduğunu söylemiş. Özellikle askeri nizamda yapılan ayakta sayım ile ihtiyaçlarının karşılanmaması, gardiyanların kendilerini dövmelelerine sebep olmuştur. Oğlum ve arkadaşları bu tutumlarından dolayı gardiyanların saldırısına maruz kalmışlardır. 2 Mart günü ayakta sayım yapılması konusunda gardiyanlar tarafından tekrar dayatılmak istenmiş tutuklular bunu kabul etmeyince 3-4 Mart gecesi 150 kişilik yüzleri kapalı ellerinde demir ve tahta coplar olan gardiyanlar tarafından koşular basılmış ve tüm mahkûmlar darp edilmiştir. Bu organizeyi yapan gardiyanlar Alpaslan ve Osman adındaki şahıslardır. Bu iki gardiyandan da şikâyetçiyiz. Yaşanan darp ve işkenceden dolayı mahpuslar revire çıkartılmamakta, hastaneye sevkleri yapılmamaktadır. Yine 10 Mart günü oğlum ile yaptığımız telefon görüşmesinde darp ve işkencenin devam ettiğini belirtti. Ayrıca gönderilen kitap ve dergilerin de kendilerine verilmediğini dile getirmiş. Biz ailesi olarak bu yapılanlardan dolayı endişeliyiz. Can güvenliğinin olmadığını düşünüyoruz. Bunları yapan cezaevi idaresi ve gardiyanlardan şikâyetçiyiz. Bu durumun kamuoyuna yansıtılmasını istiyoruz. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Karabal, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ömer Karabal, yaklaşık 7 yıldır hükümlü olarak cezaevinde bulunmaktadır. Cumartesi günü saat 10.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile getirdi. Cezaevi idaresi özel harekât timleri ve gardiyanlar eşliğinde kendilerine baskı, şiddet ve işkence uygulandığını, tek tip elbise dayatıldığını, ayakta sayım yapmaları istenildiğini, bunları kabul etmedikleri takdirde ölümle tehdit edildiklerini söyledi. Kendilerine dayatılan bu hukuksuzluğu kabul etmediklerini dile getirdi. Bu baskı esnasında birçok arkadaşının ve kendisinin de yaralandığını dile getirdi. Hastaneye götürüldüklerini ancak rapor dahi alamadıklarını söyledi. Cezaevinde can güvenliklerinin olmadığını, bu konuda kamuoyu oluşturulmasını istiyoruz. Bu konunun detaylı incelenmesi için bir heyetin oluşmasını ve hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”

14 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kübra Ak, şu beyanlarda bulundu: “Babam Fehmi Ak, yaklaşık 10 ay önce Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinden Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevine gönderildi. Babamla en son 13.03.2018 tarihinde açık görüşünde cezaevinde yaşanan haksızlıkları ve ağır ihlalleri bize anlattı. Babam özetle; 3 kişilik odada kaldığını ve kendilerine ayakta sayım uygulandığını ve buna uyulmadığında kendilerine işkence yapıldığını belirtti. Kendilerine yemek için malzeme verilmediğini sürekli baskı ve tehditle karşılaştıklarını söyledi. Ayrıca biz görüşmeye gittiğimizde dakikalarca keyfi bir şekilde bekletiliyoruz. Görüş için ayrılan zamanın büyük

çoğunluğunu elimizden alıyorlar. Bizler telefonla dahi yeterince konuşamıyoruz. Hemen kesiyorlar. Ayrıca babamın cezasının infazının bitmesine 8 ay kalmasına rağmen ilçe cezaevine gitmesine izin vermeyip dilekçeleri ret ediliyor. Babamın sağlık sorunları var ve tedavisi yapılmıyor. Yaşanılan hukuksuzluk sadece babama değil tüm mahkûmlara uygulanıyor. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Abdullah Güven, 21 yıldan beri cezaevinde olup bugüne kadar birçok cezaevinde kaldı. Şuanda Karaman L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlum ile 16.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde bizi dövüyorlar, işkence yapıyorlar, hakaret ediyorlar dedikten sonra telefon kesildi. Konuşma süremiz dolmadan. Oğlumun hayatından endişe ediyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”*

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz Birlik, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Özcan Birlik, şuanda Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. En son yaptığımız açık görüşmede kardeşimin yüzünde morluklar vardı. Bunun nedenini sordum; kendilerine 2 uzman çavuş ve gardiyan Alpaslan ve Osman adında kişiler tarafından darp edildiğini söyledi. Ayrıca havalandırmaya çıkardıkları yerde de birçok gardiyanın saldırısına maruz kaldıklarını dile getirdi. Hastaneye götürüldüklerini ancak rapor dahi alamadıklarını söyledi. Cezaevinde can güvenliklerinin olmadığını, bu konuda kamuoyu oluşturulmasını istiyoruz. Bu konunun detaylı incelenmesi için bir heyetin oluşmasını ve hukuki işlemlerin başlatılmasını talep ediyoruz.”*

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: *“Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Kızım şuanda Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 17.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde çıplak aramadan sonra bizi dövdüler. Yaralarımız var. İşkenceye tabi tutulduk. Darp raporlarımız var. 4 gün tek hücrede kaldık. Bizde açlık grevine başladık. Bizi koydukları hücre çok pis ve kirlidir. Ondan kaynaklı vücudumuzda sivilce ve iltihaplı yaralar oluşmuştur. Ayrıca itirafların odalarına zorla koymaya çalışıyorlar. Sağlığımız iyi değildir. Çekilecek gibi değil zor durumdayız dedi. Kızımın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Tektaş, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum olan Şervan Tektaş, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmaktadır. 03.07.2017 günü kayınbabam oğlumun ziyaretine gittiğinde, görüş bitiminde orda görevli olan gardiyan Ali Akkuş oğlum Şervan’a fiziksel saldırıda bulunmuş, daha sonra tehdit ve kötü muamelede bulunmuş. Bu gardiyanın uzun yıllardır aynı cezaevinde olması ve özellikle siyasi tutuklu ve hükümlülere yönelik yasadışı ve kötü muamelelerinden dolayı bilinen bir gardiyanmış. Oğluma yönelik çok ciddi işkence uygulaması ve tehditleri söz konusu olmuş. Oğlumun can güvenliğinden ve sağlığından çok endişeliyiz. Bununla ilgili sizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”*

29 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Çakı, şu beyanlarda bulundu: *“Abim Adnan Çakı şuan Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunmaktadır. İşkence altında tek kişilik hücrede sabah akşam dayak atılıyor ve bu yüzden abimin hayatından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

-Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi

5 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fazıl Yazıcı, şu beyanlarda bulundu: *“Bilmediğim ve tanımadığım bazı telefonlar ve kişiler tarafından mesaj ve aramalar yapıldı. Ben bu aramalara ve mesajlara cevap vermedim. Yaklaşık olarak bir haftadan beri beni ne aradılar ne de mesaj attılar. Bu kişiler kimler ve niçin aradıklarını bilmiyorum. Tekrar benimle iletişime geçerse size ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunacağım. Şuanda bilgi amaçlı başvurum sizde bulunulmasını istiyorum.”*

6 Şubat 2018 tarihinde Hakkari’de Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik, abonelere gazete dağıtım yaptığı sırada polis tarafından durdurularak gözaltına alındı. İlçe Emniyet Müdürlüğüne götürülen Fendik, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 13 Şubat 2018 tarihinde basın organlarından yayınlanan haberdeki bilgilere göre; gazete çalışanı Fendik’in gözaltında ajanlık dayatmalarına maruz kaldığı iddia edildi. Konu hakkında anlatımlarda bulunan Mizgin Fendik, şunları anlattı: *“Gazete dağıtımı yaparken polisler tarafından yolum kesildi. Basın kartımı göstermeme rağmen baskı ve tehditler altında zırhlı araca bindirilerek İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüm. Burada avukatsız 3 kez tehdit altında ifadem alındı. Burada bir kadın polis bana 'Daha önceden de gazete dağıtan Mizgin diye birini tutukladım sıra sende, seni de tutuklattıracağım' dedi. Orada bana yönelik tehditler sürekli olarak devam etti. Bana sürekli ‘Niye bu gazeteyi dağıtıyorsun?’ sorusu sorularak hakaret edildi. Emniyette kaldığım süre içerisinde 'seni tutuklatırım, bir daha dışarı çıkmazsın' tehditleri devam etti. Gazete için toplatılma ve yakalama kararı olduğuna dair bir karar varsa, bana göstermelerini istedim ama göstermediler. Çünkü ortada öyle bir karar yoktu. Onlarla işbirliği yapmam için teklif ettiler. 'Bize yardımcı ol biz de sana yardımcı oluruz. Hem maddi hem de diğer şekilde koruruz seni' dediler. Kabul etmediğim için gerekçe uydurup beni savcılığa oradan da mahkemeye çıkardılar. Burada serbest bırakıldım. Aradan 18 gün geçtikten sonra tekrar gözaltına alındım yine teklifte bulundular. Bir dahaki sefere gözaltına alındığımda beni tutuklayacaklarını söylediler. Onlar işbirlikçi olmamı istediler. Yapılan teklifin hakaret olduğunu onlara söyledim. Gözaltında olduğum süre boyunca 5 kez birlikte çalışmayı teklif ettiler, her seferinde reddettim. Bu yüzden çok sinirlendiler ve beni tutuklamak için ellerinden geleni yapacaklarını söylediler.”*

24 Şubat 2018 tarihinde basın organlarından yayınlanan haberdeki bilgilere göre; 14 Şubat 2018 tarihinde Şırnak’ta düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 48 kişiden biri olan S.K., 3 gün sonra serbest bırakıldı. Hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan S.K., emniyet ifadesinde kendisine sosyal medya hesaplarında yapılan beğenilerin sorulduğunu belirterek, “ajanlık” dayatıldığını kaydetti. S.K., serbest bırakılmadan önceki gece sivil giyimli iki kişi tarafından, “sohbet” gerekçesiyle nezarethanedен alındığını ve başka bir odaya götürüldüğünü söyledi. Kısa bir sohbetin ardından kendisine telefon görüşmeleri hakkında sorular sorulduğunu belirten S.K., “10-15 yıl cezaevinde kalmak ister misin? İstemiyorsan bize yardım etmelisin” sözleri ile tehdit edildiğini aktardı. Bunun karşılığında kendisine maddi yardımın teklif edildiğini söyleyen S.K., *“Maddi durumumun iyi olduğunu söyledim. Daha sonra bazı fotoğraflar göstermek istediklerini ve içlerinden bazılarını teşhis etmemi istediler. Bazı yürüyüşlere ait videolar izlettiler. Kimseyi tanımadığımı söyledim. Daha sonra TEM’den bazı polisler içeriye girdi. Neden başka odaya getirildiğimi sordular. İyi-kötü polis rolü oynuyorlardı. Daha sonra nezarethaneye götürdüler. Emniyetteki ifademde bu konuda şikayetçi olacağımı belirttim. İfademi alan polis, 'Boş ver onları' dedi.”* diye konuştu.

-Tehdit Edilenler

22 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ayfel Yaman, şu beyanlarda bulundu: “9 ay boyunca uyuşturucu kullandım. Sonra hastanede tedavi gördüm. Tedaviden sonra madde aldığım şahıs beni tehdit etmeye başladı. Benle beraber iş birliği yapacaksın diyor. Dün emniyete gittim durumumu anlattım ama beni tehdit eden şahıs bana istediğini yap diyor. Benim kaç tane avukatım var, bir şey olmaz bana diyor. Benle iş birliği yapmazsan herkese ailene diyeceğim diyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

7 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Diyarbakır'ın Sur ilçesinde Savaş Mahallesi'nde mülkü bulunan Şeyhmus Oğurlu, 4 evi ve 6 dükkanının, operasyon ve çatışmaların yaşandığı sokağa çıkma döneminde meydana tahrip olduğunu, yasaktan sona ermesi ardından tekrar Sur'a dönmeyi düşündüğünü ve bundan dolayı Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın kendilerine sunduğu seçenekler kapsamında Sur'da kendi evini inşa etmeyi planladığını kaydetti. Yıkılan tapulu mülklerinin zararının karşılanması için Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'ne başvurduğunu anlatan Oğurlu, burada kendisinin mülklerini satmaya zorlandığını ifade ederek, "Zararının karşılanmasını istiyorsan mülklerin tapusunu satmalısın, dediler. Arsaların tapusunu satmak istemediğimi, yıkılan mülklerimin zararının karşılanmasını talep ettim. Buna karşın 'ya satarsın ya da zararın karşılanmaz' dediler" diye anlattı. Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu dile getiren Oğurlu, bazı polislerin arsaların tapusunu satması için kendisini tehdit ettiğini söyledi.

8 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Batman Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Taşkın Tekstil'de, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'na (Dev-Tekstil) üye oldukları gerekçesi ile 4 işçi işten çıkarıldı. Sendikalı oldukları için işverenin baskısına maruz kalan işçiler, çalıştıkları dönem içinde sendikadan istifaya zorlandı. İşçilerin karanlık odalara alınarak ölüm tehditleri edildiği ve zorla e-devlet şifreleri alınarak sendikadan istifa ettirildikleri iddia edildi.

-Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar

22 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Adaklı (Alekana) köyünde, Vangözü Elektrik Dağıtım A.Ş. (VEDAŞ) tarafından elektrik sayaçlarının direklerle çıkartılmak istenmesi üzerine gerginlik çıktı. Sabah saatlerinde Jandarma ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde köye gelen VEDAŞ ekipleri, evlerin duvarlarındaki sayaçları elektrik direklerine çıkarmak istedi. Bunun üzerine ekipler ile köy sakinleri arasında tartışma çıktı. Bunun üzerine polis ve askerler uygulamaya karşı çıkan köy sakinlerine gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Atılan gazdan etkilenmek suretiyle yaralanan 4 köylü, ambulansla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Köy sakinlerinin dağıtılmasının ardından VEDAŞ ekipleri, söktükleri sayaçları elektrik direklerine taktı.

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözaltına Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları

1 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, müzisyen Abdullah Ayav'ın gözaltına alındığı öğrenildi. 21 Mart 2017 tarihinde gerçekleşen Newroz kutlamasında seslendirdiği şarkılar gerekçe gösterilerek hakkında “örgüt propagandası yapmak” iddiası ile dava açılan Ayav, kendisine verilen 15 ay cezanın İstinaf Mahkemesi tarafından onaylanması üzerine tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne götürüldüğü öğrenildi.

HDP Dersim Milletvekili Alican Önlü, **4 Ocak 2018 tarihinde** Milletvekili İdris Baluken'in duruşmasını izlemek üzere geldiği **Diyarbakır** Adliyesi'nde, duruşma sonrası gözaltına alındı. 2015-2016 yıllarına ait Şırnak'ta katıldığı etkinlik ve yürüyüşlerden kaynaklı açılan iki ayrı dosyadan gözaltına alınan Önlü'nün, talimatla alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

4 Ocak 2018 tarihinde Van'da Özgür Kadın Hareketi (TJA) aktivisti Berivan Elter'in, kent merkezinde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Elter, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

5 Ocak 2018 tarihinde Maraş'ın Pazarcık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 öğretmen (*KHK ile ihraç edilmiş, Eğitim-Sen ve İHD Maraş üyesi*) gözaltına alındı. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 öğretmen, “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *Özgür Güler, Sedat Sakallı, Serkan Altınöz, Herdem Şahin, Erdal Tanrıverdi, Bazo Çiftepala, Adem Erin.*

10 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Dicle Belediyesi Meclis üyesi Ramazan Andiç, öğretmen Çilem Tugay ve Mahmut Akdağ*) gözaltına alınarak, Dicle İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **12 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 3 kişiden 2'sinin (*Ramazan Andiç, öğretmen Çilem Tugay*) serbest bırakıldığı öğrenildi. **17 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Mahmut Akdağ'ın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

10 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Görümlü (Bêspin) beldesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Petros Karatay*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gizli tanık beyanları ve sosyal medya hesaplarında yaptığı paylaşımlar gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenilen Karatay, **11 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede “örgüt üyesi olduğu” gerekçesiyle tutuklandı.

12 Ocak 2018 tarihinde Bingöl'de polis tarafından düzenlenen ev baskınında, gazeteci Yüksel Azak'ın gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında diz üstü bilgisayarını, cep telefonu ve bir kitabına el konulan Azak'ın, 2016 yılında hakkında yapılan bir şikayet sebebiyle gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Azak, Sulh Ceza Hakimliği'nce alınan ifadesinin ardından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

KHK ile kapatılan Dihaber Van Muhabiri Selman Keleş'in, Van'da yargılandığı dava kapsamında hakkında arama kararı çıkartıldığı gerekçesiyle **12 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da** gözaltına alındığı, Diyarbakır Adliyesi'nden Van'daki Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi'ne SEGBİS'le alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da özel harekât polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Diyarbakır İl yöneticisi Cumali Kaya'nın gözaltına alınarak, TEM şubeye götürüldüğü öğrenildi.

15 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları nedeniyle onlarca kişi hakkında soruşturma başlatıldığı, soruşturma kapsamında TEM Şube'ye bağlı ekiplerce 30 ayrı adrese düzenlenen baskınlarda, 18 yurttaşın gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

16 Ocak 2018 tarihinde Demokratik Modernite dergisi editörü Haydar Ergül'ün **Diyarbakır Havaalanı'nda** polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında başlatılan bir soruşturma kapsamında ifade vermesi gerektiği gerekçesiyle gözaltına alınan Ergül'ün İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü'ne, ardından İstanbul'a götürüldüğü öğrenildi.

16 Ocak 2018 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mustafa Tatal*) gözaltına alındığı öğrenildi.

17 Ocak 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 Eğitim Sen Üyesinin (*Şakir Kalay, Mehmet Garip Yaviç, Murat Başkara, Abdülmecit Karaçelik, Müzahit Karakuş, Ferhan Aslan*) gözaltına alınarak, TEM Şube Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.
24 Ocak 2018 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişinin, serbest bırakıldığı öğrenildi.

18 Ocak 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde yaptığı haber takibinin ardından Hakkari Merkeze dönen gazeteci İhsan Durgut'un, Haruna Karakolu'nun kontrol noktasında gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi. Karakolda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla Yüksekova Adliyesi'ne çıkarılan ve SEGBİS ile Erciş Cumhuriyet Savcılığı'nca ifadesi alınan Durgut'un, alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Ocak 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı Suat Karagöz'ün polis tarafından gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Ferhat Kut, TSK'nin Efrin'e yönelik başlattığı saldırılara ilişkin yaptığı basın açıklaması ardından gözaltına alındı. 5 Şubat 2018 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklanma talebiyle Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen Kut, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

21 Ocak 2018 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, gazeteci İdris Yılmaz'ın "Örgüt Propagandası" yaptığı iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yılmaz'ın "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Siirt'te HDP İl Başkanlığı'na polis tarafından düzenlenen baskında, *HDP İl Eşbaşkanı Necibe İlhan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Guri Toprak ve HDP İl Saymanı Hayrettin Şen*'in gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde HDP Bismil İlçe Örgütü'ne polis tarafından düzenlenen baskında, *İlçe Eşbaşkanı Refai Baran*'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Baran'ın "Örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, gazeteci İsmail Eskin'in evine polis tarafından baskın düzenlendiği, ancak evde bulunmadığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınında, avukat Sıdkı Zilan gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Zilan'ın "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" "Cumhurbaşkanına hakaret etmek" iddiasıyla mahkemece alınan ifadesinin ardından, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

22- 24 Ocak 2018 tarihlerinde Urfa'nın kent merkezi ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 9'unun "örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, T24 internet sitesi yazarı Nurcan Baysal'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla adliyeye sevk edilen Baysal'ın, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma kapsamında, 11 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Ferhat Kut'un, polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'da DTK Eşbaşkanı Leyla Güven, evinin önünde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **31 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Güven, basına verdiği demeçler ve yaptığı konuşmaları gerekçe göstererek "Örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla tutuklandı.

22 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesine bağlı Görece (Darê) köyünde, kum ocağının etrafına tel örgü çekmek isteyen askerlerle köylüler arasında tartışma sonucu, askerler tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında çıkan arbede de bir askerın kafasından yaralandığı, 2 köylünün ise yaralandığı öğrenildi. Yine müdahale de 5 köylünün askerler tarafından gözaltına alındığı ve 3 köylünün daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltında tutulan yurttaşların isimlerinin *Ferhat Öztuna ve Engin Öztuna* olduğu öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Bingöl'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 siyasi parti üye/yöneticisinin (*HDP il yöneticileri Niyazi Azak ve Ramazan Buyruk, HAKPAR Bingöl İl Başkanı Hasan Asan, Nusret Morkoyun*) gözaltına alınarak, Bingöl İl Emniyet

Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **24 Ocak 2018 tarihinde** Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "Örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle adliyeye sevk edilen 4 kişinin serbest bırakıldığı, 4 kişiden 3'üne adli kontrol şartı getirildiği öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek DBP İlçe örgütü üyesi Gülbeyaz Akçay'ın gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından Akçay'ın savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

23 Ocak Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde, sosyal medya hesabında yaptıkları paylaşımı gerekçe gösterilerek 16 yaşındaki Ayaz Encu isimli çocuğun gözaltına alınarak, Şırnak Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin (İHD Malatya Şube Eşbaşkanı Mehmet Tuncel, HDP Yeşilyurt ilçe yöneticisi Sinan Aladağ, HDP İl Yönetim Disiplin Kurulu Üyesi Ali Dağdelen, DTK Delegatesi Birgül Dağdelen, Bülent Karataş) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **25 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 kişinin (Bülent Karataş, Sinan Aladağ) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden 2'sinin (Mehmet Tuncel, Birgül Dağdelen) "Örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla tutuklandığı ve 1 kişinin ise (Ali Dağdelen) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Balveren beldesinde HDP ve DBP binalarına, askerler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Yapılan aramanın ardından HDP Balveren Belde Eşbaşkanı Şehmus Sidar'ın gözaltına alındığı, ayrıca sabah saatlerinde Milli Jandarma Karakolu'na çağrılan DBP Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer'in gözaltına alındığı öğrenildi. Karakolda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından, 2 siyasetçinin de serbest bırakıldığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında DBP'li Belediye Eşbaşkanı Fuat Mehmetoğlu gözaltına alındığı, yine İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne çağrılan kardeşi Cemal Mehmetoğlu ile Mahmut Gül isimli yurttaşlarında gözaltına alındığı öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik'in, gazete dağıtımını yaptığı sırada gazetenin yasa dışı olduğu ve dağıtılamayacağı gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyette alınan ifadesinin ardından adliyeye sevk edilen Fendik'in serbest bırakıldığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Elazığ'da HDP Elazığ İl Eş Başkanı Baki Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu 3 kişinin, sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlarından dolayı "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (Abuzer Yavaş) gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Ocak 2018 tarihinde** Malatya İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yavaş'ın "Örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Dersim’de Afrin hareketına yönelik sosyal medya hesabı üzerinden paylaşımlarda bulunan *HDP eski Pertek ilçe başkanı Erdal Kotan* “Örgüt propagandası” yaptığı iddiasıyla tutuklandı.

25 Ocak 2018 tarihinde Malatya’da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları nedeniyle 1 yurttaşın (*Ercan Dağ*) gözaltına alındığı öğrenildi. Yüzde 55 zihinsel engelli olduğu öğrenilen Dağ’ın, emniyetteki ifadesinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

25 Ocak 2018 tarihinde Antep’te polis tarafından düzenlenen ev baskınında, aralarında HDP’li yöneticilerinde bulunduğu 13 kişinin (*HDP Antep il Eşbaşkanı Atiye Okay, PM Üyesi Mehmet Karayılan, DBP Şehit Kamil İlçe Eşbaşkanı Tahir Altuğ, HDP üyesi Rışvan Deniz, Ahmet Sülük, Cezayir Bozan, Emin Baran, Mazlum Arslan, Hakim Şamdan, Celal Deniz, Ahmet Aslan, Özgür Avşar ve avukat Deniz Kurtoğlu*) sosyal medya paylaşımlarından dolayı gözaltına alındığı öğrenildi. **27 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 13 kişiden 2’si adliyeye sevk edildiği, Özgür Avşar isimli yurttaşın tutuklandığı ve Avukat Deniz Kurtoğlu’nun adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **29 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 9’unun tutuklandığı ve 2 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Ocak 2018 tarihinde Şırnak merkeze bağlı Kumçatı beldesinde askerler tarafından 4 eve düzenlenen ev baskınlarda, HDP Belde Eşbaşkanı Ekrem Güler gözaltına alındığı ve bir gün sonra karakolda alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

26 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Kayapınar ilçesinde bulunan Feqiyê Teyran Camii’nde okutulan hutbeye tepki gösterdikten sonra camiden çıkan yurttaşlardan 4 kişinin, cami avlusuna gelen polislerce gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Ocak 2018 tarihinde Van’da hakkında açılan ifade nedeniyle Tuşba İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne giden gazeteci Oktay Candemir’in, gözaltına alındığı öğrenildi.

TTB Merkez Konsey üyelerine başlatılan soruşturma kapsamında, **30 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır’da** ikamet eden TTB Merkez Konseyi Üyesi Doktor Şeyhmus Gökalp, evine gelen TEM Şubeye bağlı ekipler tarafından gözaltına alındı.

30 Ocak 2018 tarihinde Van’da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

30 Ocak 2018 tarihinde Ağrı’da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek HDP Ağrı İl Eşbaşkanı Maşuk Arpaç ve Zeynel Abidin Çiftçi isimli yurttaş gözaltına alındı. **31 Ocak 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Arpaç ve Çiftçi’nin "örgüt propagandası" yaptıkları gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

31 Ocak 2018 tarihinde Van’da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mikail Tunçdemir’in, Sanat Sokağı’nda gazete dağıtımını yaptığı sırada polis tarafından "Örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla gözaltına alındığı, **1 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*Hıdır Gündüz, Meryem Gündüz, Haydar Zariç, Eylem Altun, Yazgülü Yetim, Ali Ekber Mercan, Görkem Özal*) gözaltına alınarak, Elazığ İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

1 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde, sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında 2 yurttaşın (*Nimet Encu, Servet Encu*) gözaltına alındığı öğrenildi

2 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır-Bingöl karayolunda seyir halindeki aracın taranması sonucu 4 kişinin hayatını kaybettiği olayla ilgili, ilçe merkezinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7'si kadın 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Şubat 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre;** gözaltındaki 13 yurttaşın, Lice İlçe Jandarma Komutanlığı'ndaki işlemlerin ardından savcılık talimatıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 DBP'linin (*DBP PM üyesi Abdulbari Karaağaç, DBP il yöneticisi Halit Ergin ve DBP eski yöneticisi Suriye Demirkılıç ve Necla Akkurt*) gözaltına alınarak, Batman İl Emniyet Müdürlüğü'nde götürüldüğü öğrenildi. **5 Şubat 2018 tarihinde,** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen ve "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan 4 kişinin, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Siirt'te polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Siirt İl Eşbaşkan Yardımcısı Zeki Celepkulu'nun gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

2 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde çalışma yürüten PM üyesi Serdar Eren ve ismi öğrenilemeyen 3 yurttaşın, HDP'nin 11 Şubat'ta Ankara'da gerçekleştireceği 3. Olağan Kongresi için çalışma yaptıkları sırada haklarında "ihbar" olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. **7 Şubat 2018 tarihinde,** İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden Eren'in "Örgüt üyeliği" diğer 3 kişinin ise "Örgüte yardım ve yataklık" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

3 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mehmet Şerif Demir-yaş 30*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Baskın sırasında Demir'in evinin kapısının koçbaşı ile kırıldığı ve eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

3 Şubat 2018 tarihinde HDP Batman İl Örgütü tarafından, üzerinde tutuklu HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafının bulunduğu pankartın, parti binasına asılmak istendiği, ancak AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin il kongresi nedeniyle kente gelmiş olması nedeniyle polisin pankartın asılmasına "provokasyon" gerekçesiyle izin vermediği öğrenildi. HDP Batman İl Yöneticisi İdris Yayla ve beraberindeki işçiler 2 işçinin (*Murat Boğa, Gıdır Bekleyiş*) gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılan 3 kişi hakkında, "Suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı belirtildi.

5 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde TJA aktivisti Ayşe Gökkan'ın hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. **19 Şubat 2018 tarihinde** İl

Emniyet Müdürlüğü'nde işlemlerinin ardından adliye sevk edilen Gökkan, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan'ın, **6 Şubat 2018 tarihinde** partisinin **Diyarbakır'daki** genel merkez irtibat bürosu önünde polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Arslan'ın Evrensel gazetesinde yayınlanan röportajı ve Efrin'e ilişkin sosyal medyada yaptığı paylaşım gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **8 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Arslan'ın "Silahlı örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Arslan'ın tutuklanması ardından **9 Şubat 2018 tarihinde** Diyarbakır merkez Kayapınar'da bulunan evine polis tarafından baskın düzenlediği, 2 saat 10 dakika boyunca arama yapıldığı ve 12 kitaba el konulduğu öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'de Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Mizgin Fendik, abonelere gazete dağıtım yaptığı sırada polis tarafından durdurularak gözaltına alındığı ve götürüldüğü İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

6 Şubat 2018 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 11 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 11 kişiden 9'u serbest bırakıldı. Gözaltında işlemlerine devam edilen 2 yurttaş (*Çetin Kurşun-KHK ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi çalışanı ve kardeşi Sedat Kurşun*) **21 Şubat 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 2 kardeşten Sedat Kurşun'u serbest bıraktığı, Çetin Kurşun'un ise "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada, 20 Ocak 2018 tarihinden bu yana Efrin operasyonunu sosyal medya aracılığı ile protesto ettikleri gerekçesiyle 121 kişinin gözaltına alındığı belirtildi. "Örgüt propagandası" suçlamasıyla **7 Şubat 2018 tarihinde** adliyeye sevk edilen 12 kişiden 10'unun (*H.K., M.Ç., P.K., M.L., S.A., S.Y., H.T., Ş.K., A.F. ve Suriyeli M.H.*) tutuklandığı, 2 kişinin ise (*A.A. ve M.A.*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Eyyübiye ilçesi polis tarafından 3 ayrı adrese düzenlenen baskınlarda 1 yurttaşın (*Mehmet Kolay*) hakkında gözaltı kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Ardahan merkeze bağlı köylere (*Beşiktaş, Hacıali*) jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Ramazan Yılmaz, Ekrem Yılmaz, Yaşar Karatekin*) gözaltına alınarak, Ardahan Jandarma Bölük Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

8 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ve Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Ali Çelebi, Tarık Çetin*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. **Halfeti ilçesinde** ise, hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunan Kadir Evin'in "örgüt propagandası" iddiasıyla gözaltına alındıktan sonra tutuklandığı öğrenildi.

9 Şubat 2018 tarihinde Erzurum merkez, Hınıs, Tekman, Karayazı, Karaçoban ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında HDP ve DBP il ve ilçe eş başkanlarının da aralarında bulunduğu 40 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **18 Şubat tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 39 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

10 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Ahmet Alınbay*) gözaltına aldığı öğrenildi.

11 Şubat 2018 tarihinde Hakkari kent merkezinde polis tarafından ev ve iş yerlerine düzenlenen baskınlarda, 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **13 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden 6'sının sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlar gerekçe gösterilerek 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklandığı, 7'sinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesi Mishecerk Mahallesinde Efrin'de yaşamını yitiren Adil Samur için kurulan taziye evine düzenlenen polis baskınında, 5 yurttaşın (*Adil Samur'un dedesi Cindi, babası Mehmet, amcaları Mahmut, Kadir ve Murat Samur*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınan aile bireylerinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından gece geç saatlerde serbest bırakıldıkları öğrenildi.

12 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında aralarında DBP'li yöneticilerin de bulunduğu 11 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Bingöl ve Antalya'da düzenlenen baskınlarda da, 6 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **21 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişi kişiden 7'sinin serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 10 kişiden 5 kişinin savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı, "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilen 5 kişiden 3'ünün adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı, 2'sinin ise (*Afif Durğaç, Emin Eken*) tutuklandığı öğrenildi.

13 Şubat 2018 tarihinde Malatya'da aynı binada bulunan HDP ve DBP il örgütü eş başkanlıklarına, polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Parti binalarından yapılan aramanın ardından, aralarında HDP'li ve İHD'li yönetici ve üyelerinde bulunduğu 13 kişi gözaltına alındı. **19 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk 13 kişinin, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP Malatya İl Eş Başkanı Aydın Üstün ve Perihan Yücekaya, DBP İl Eş Başkanı Mahmut Bilgiç, HDP Battalgazi eski İl Eş Başkanı Abuzer Adıyaman, İHD yöneticisi Hasan Şahin, parti çalışanları Halise Kızıl, Sibel Yaylagül, Polat Akköse, Bülent Karataş, Ali Doğan, Kamil Şahin, Hasan Kaya. Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi MYK üyesi Turap Günay.*

13 Şubat 2018 tarihinde Antep'in merkez ve Nizip ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 19 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **20 Şubat 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 19 kişiden 18'inin "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklanan yurttaşlardan isimleri öğrenilenler şunlar: *Şefik Sondu, Ömer Kazak, Nizar Şen, Seyit Rıza Demir, Azad İder, Serhat Bayer, Tabip Kılıç.*

13 Şubat 2018 tarihinde BES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Bedirhan Çetinkaya'nın, **Ankara'da** bulunduğu sırada polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır'a getirilen ve **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Çetinkaya'nın "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

14 Şubat 2018 tarihinde ifade vermek üzere çağrıldığı **Batman İl** Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesinde 'ye giden Batman Barosu'na kayıtlı avukat Mehdi Öztüzün'ün, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

14 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 üniversite öğrencisinin (*Bahar Gök, Serap Atkan, Bilal Ulutaş, Ahmet Aksoy, Erhan Telli ve Adem Baran*) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **16 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 öğrenciden 5'i adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 1 öğrencinin ise (*Serap Atkan*) "örgüt üyeliği" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'm Silopi ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Fadıl Tay, Azize Acet*) gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'm Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın (*HDP yöneticileri Mehmet Balcal ile Halise Kolaç ve ismi öğrenilemeyen 6 yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'm İdil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Hacı Nas, Tahir Akın, Bayram Kaplan, İbrahim Çağında, Hakan Karaviş, Zeki Güllü*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'm Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Belediye Meclis Üyesi Şükrü Güven, HDP ilçe yöneticileri Mehmet Ataman ve Yusuf Ataman, Emine Ataman, İsmail Cin, Cemal Ataman*) gözaltında alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'm Karakoçan ilçesinde, HDP Karakoçan İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında, HDP İlçe Eşbaşkanı Veysi Sarıtağ ile ismi öğrenilemeyen HDP yöneticisinin, sosyal medya hesaplarındaki paylaşımlar gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Dersim'de polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Hozat İlçe Yöneticisi Hüseyin Koç'un sosyal medya paylaşımları gerekçe edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın (*Emrali Özdemir, Şiyar Gürsönmez*) gözaltına alındıkları öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Onbaşılar (Avgamasıya) köyü ile Çamdallı ve Ağaçlık mezralarında askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "Örgüte yardım yataklık" iddiasıyla 6'sı kadın 10 yurttaşın gözaltına alınarak, Yüksekova İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi. Buradaki işlemlerinin ardından İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne sevk edilen 10 kişi, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

15 Şubat 2018 tarihinde Muş'un Bulanık ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 15 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 15 kişiden 5'inin (*HDP Bulanık İlçe Eşbaşkanı Hakim Kaçı, Sani Kurtmeral, Nuri Karaçelik, Nevzat Kesik, Cemil Temizer*) "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Batman'da PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 15 Şubat 1999 yılında Türkiye'ye teslim edilmesini protesto ettikleri iddiasıyla, isimleri öğrenilemeyen 6 çocuğun gözaltına alındığı öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Ferhat Duman'ın, gazete dağıtımını yaptığı İpekyolu ilçesinde polisler tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde HDP Silvan ilçe binasını polis tarafından düzenlenen baskında, DBP Silvan İlçe Eşbaşkanı Amine Gündüz'ün hakkında savcılık kararı olduğunu gerekçesiyle gözaltına alınarak, TEM şubesine götürüldüğü öğrenildi.

17 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da 17 yaşındaki S.Ç. isimli çocuğun gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube'sine götürülen çocuğun hangi gerekçeyle gözaltına alındığı öğrenilemedi. **20 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin tamamlanması ardından adliyeye sevk edilen S.Ç.'nin "patlayıcı madde bulundurmak veya taşımak" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP eski milletvekili ve TJA Aktivisti Ayla Akat Ata gözaltında alındı. **20 Şubat 2018 tarihinde** Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akat Ata, Ardahan'da yürütülen soruşturma kapsamında SEGBİS'le Ardahan Nöbetçi Sulh Ceza Hâkimliği'ne ifade verdi. Ata'nın 14 Temmuz 2015'te Göle Merkezde yapmış olduğu bir konuşmada "örgüt propagandası yaptığı" iddiasıyla tutuklandı. Akat Ata, Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne götürüldü. Aynı dosya kapsamında, *Kars eski Milletvekili ve HDP PM üyesi Şafak Özanlı ile HDP Ardahan eski Milletvekili Dr. Taşkın Aktaş'ın* da tutuklandığı öğrenildi.

19 Şubat 2018 tarihinde Ardahan merkezde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 17 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 17 kişiden 14'ü adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, HDP Üyesi 3 yurttaşın ise (*Kurtuluş Morkoç, Şükrü Ateş, Çetin Demir*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. *Yurttaşların gözaltına alınma nedenlerinin, 12 Temmuz 2015 tarihinde Ardahan'ın Göle ilçesine bağlı Gundik (Koyunlu) köyünden Şenkaya ve Göle arasında bulunan ormanlık piknik alanına giden minibüsün askerlerce taranması sonucunda yaşamını yitiren Kamber Morkoç (70) için Göle ilçesinde düzenlenen cenaze törenine katılmaları olduğu* öğrenildi.

20 Şubat 2018 tarihinde Urfa'da Siverek ilçesinde DBP yöneticisi 8 kişi, polis tarafından gözaltına alındı. **23 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden 4'ünün (*Abdullah Akdoğan, Tahsin Yoldaş, Cengiz Yoldaş, Kamil Devebakan*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ve "örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandığı, 4 kişinin ise "adli kontrol" şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi çalışanı Ahmet Boltan'ın, gazetenin kentteki dağıtım bürosundan çıktığı sırada polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Boltan'ın, TEM Şubesi'ne götürüldüğü belirtildi.

22 Şubat 2018 tarihinde Van'da Özgürlükçü Demokrasi ve Welat gazetesi çalışanları Şükran Erdem ile Mizgin Fendik'in, sabah saatlerinde gazete dağıtımını yaptıkları sırada polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Gazete çalışanları, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldılar.

22 Şubat 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 4 köye baskın düzenleyen askerler, 1'i kadın olmak üzere 9 köylüyü gözaltına aldı. Aşağı Uluyol (Tiloran) , Çukurca (Şişemzîn), Beşbulak (Dara) ve Yoncalık köylerine yapılan baskında gözaltına alınanlar İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldü. Buradaki işlemlerin ardından 9 kişi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne sevk edildi.

26 Şubat 2018 tarihinde Batmanda HDP eski Milletvekili ve Kadın Meclisi Sözcüsü Besime Konca'nın, Havalimanı'nda gözaltına alındığı ve Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Şenoba (Sêgirkê) beldesinde düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 4 kişinin (*DBP Şenoba Belde Eşbaşkanı Gürgin Oran, DBP yöneticileri Cemil Gün ve Osman Gün ile Ahmet Gün isimli yurttaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan 4 kişinin, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde Ağrı merkezli düzenlenen ev baskınlarında 5 HDP'linin (*HDP Ağrı eski Milletvekili Mehmet Emin İlhan, HDP PM üyesi Avukat Olcay Öztürk, İHD Yöneticisi Avukat Vural Kaya, HDP PM üyesi Halef Keklik, belediye eski il encümeni Filiz Sarı*) gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Şubat 2018 tarihinde** ifadesi alınarak mahkemeye sev edilen Keklik'in " Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. **1 Mart 2018 tarihinde** emniyet ifadelerinin ardından adliye sevk edilen 4 kişiden Sarı ve Kaya'nın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, Öztürk ile İlhan ise " Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

28 Şubat 2018 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Roboski köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında 4 yurttaşın (*Hamit Encu, Ekrem Encu, Sadık Uludağ, Kerem Enc*) gözaltına alındığı öğrenildi. Sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlardan nedeniyle gözaltına alınan 4 yurttaşın, İlçe Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

28 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da DTK Eşbaşkanlık Divan üyesi Eda Bazencir'in, 2016'da Şırnak'ta yaptığı bir konuşmada "Cumhurbaşkanına hakaret etmek" suçunu işlediği iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Mart 2018 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye çıkarılan Bazencir, savcılıkta ifadesi ardından serbest bırakıldı.

1 Mart 2018 tarihinde Adıyaman'ın Kahta ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Topaloğlu*) sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı gün, İlçe Emniyet Müdürlüğünde tamamlanan ifade

işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Topaloğlu'nun "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

1 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da Bağlar Merkez İlçe Belediyesi'nin DBP'li Meclis üyeleri Ramazan Özçelik ile Felat Özsoy'un, haklarında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı ve Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

1 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarından 12 yurttaşın "Terörizmin finansmanının önlenmesi hakkında kanuna muhalefet", "örgüt propagandası yapmak" ve "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. Aynı operasyon kapsamında **Lice ilçesinde** haber takibi yapan Jinnews muhabiri Durket Süren'in, ilçe girişinde gözaltına alındığı öğrenildi. **5 Mart 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden Süren'in de aralarında bulunduğu 7'sinin yurtdışı yasağı konularak serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Mart 2018 tarihinde Urfa'da, KHK ile kapatılan Özgür Gündem Gazetesi çalışanı Mustafa Göktaş gözaltına alındı. **16 Mart 2018 tarihinde**, Urfa TEM Şube'de tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Göktaş, 2014 yılında katıldığı basın açıklamaları ve telefon görüşmeleri öne sürülerek "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası" yaptığı iddialarıyla tutuklandı.

2 Mart 2018 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesine bağlı Geventepe köyünde askerler tarafından düzenlenen baskında, bir eve yönelik açılan ateş sonucu 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Baskın sonrası 7 köylünün gözaltına alındığı ve karakolda alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle **Nusaybin ilçesine** bağlı Duruca (Kertwên) köyünde **5 Mart 2018 tarihinde** geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak sırasında düzenlenen ev baskınlarında 6 yurttaşın (*Zeki ve Berivan Aygün kardeşler ile Süleyman Aygün, Hüseyin Mutlu, Aziz Mutlu*) gözaltına alındığı öğrenildi.

6 Mart 2018 tarihinde Van İl Jandarma Komutanlığı ile Emniyet Müdürlüğü tarafından "Örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla **Van, Kocaeli, Antalya, İstanbul, Şanlıurfa, Şırnak, Hakkari, Adıyaman, Batman ve Diyarbakır'da** düzenlenen ev baskınlarında 33 kişi gözaltına alınarak, Van'ın Gürpınar ilçesine götürüldü. **10 Mart 2018 tarihinde**, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 33 kişi 9'u adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, 24 kişi ise tutuklandı.

6 Mart 2018 tarihinde Van'ın Başkale ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 yurttaşın (*M. Emin Arslan, Levent Yağizer, Yusuf Can ve ismi öğrenilemeyen 4 kişi*) "Örgüte yardım ve yataklık" suçlamasıyla gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **10 Mart 2018 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 yurttaşın daha gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Mart 2018 tarihinde Iğdır kent merkezi ve Aralık ilçesi ile Karakuyu ve Karaçomak köylerinde İl Jandarma Komutanlığı ekiplerince düzenlenen ev baskınlarında, "örgüte yardım ve yataklık" gerekçesiyle 14 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Erzincan HDP il binasına akşam saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskın sırasında yapılan aramada binada bulunan fotoğraflar ve materyallerin toplatıldığı ve il eşbaşkanlarının (*Veli Pınar, Şükran Kral*) gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alınan eşbaşkanların, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

13 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından DBP'li yöneticilerinde bulunduğu 16 kişinin gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde** Bismil Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlana ifade işlemlerinin ardından Diyarbakır Adliyesi'ne sevk edilen 16 kişiden 8'i "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı. Tutuklananların isimleri şöyle: *DBP Bismil İlçe Başkanı Mehmet Onat, DBP Bismil Belediye Meclis Üyeleri Hayrettin Satar, Mehmet Güler, Kadriye Doğan ile Şemsettin Balaban, Yusuf Tiryaki ve Gani Özalp ve soy ismi öğrenilmeyen Zekiye isimli kadın.*

13 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Amed Canbey, şu beyanlarda bulundu: "*Yakınım olan Eylül Konya Canbey bu sabah (13 Mart) saat 6.30-7.30 arasında Jandarmalar tarafından evinde gözaltına alınıp Karataş Jandarma Komutanlığı'na götürülmüştür. Gözaltına alınma sebebi hakkında bilgi sahibi değilim. Deneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.*"

14 Mart 2018 tarihinde Antep'te Efrin operasyonuna yönelik barış çağrısında bulunduğu iddiasıyla, ÖSP İl Başkanı Hasan Kaya gözaltına alındı. **16 Mart 2018 tarihinde,** Şahinbey İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Kaya, "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

16 Mart 2018 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin (*HDP Doğubeyazıt ilçe Eşbaşkanı Muhsine Nakkuş ile eşi Abdurrahman Nakkuş, yurttaşlardan Yıldız Seferoğlu ile eşi Taşkan Seferoğlu, Belediye Meclis üyesi Gönül Öztürk, Halit Sağın, Remzi Türk, Fatma Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde,** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 8 kişiden Remzi Türk isimli yurttaşın "Örgüte yardım ve yataklık ettikleri" iddiasıyla tutuklandığı, 7 kişinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında; **16 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan'ın ilçesi** merkezi ile köylerinde düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP'li yöneticilerinin bulunduğu 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri ise şöyle: *DBP İlçe Yönetici Şaban İlter, HDP İlçe Yöneticisi Eyüp Koşar, Gulan Elma, Delil Gündüz, Fadli Tuncce ve Rıdvan Tuncer.*

17 Mart 2018 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Sinan Sürücü, M. Selim Özdeş, Nazmi Kalkan*) gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

19 Mart 2018 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesinde düzenlenen ev baskınlarında 9 yurttaşın (*HDP İlçe Eşbaşkanı Ali İhsan Taş, Hüseyin Gönül, Orhan Uzunyay, Gönül Uzunyay, Mehmet Faruk Tırak, Mahsum Kaya ve ismi henüz öğrenilemeyen 2 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. **Muradiye ilçesinde** ise, belediye eşbaşkanı Safure Güneş'in gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nihat Güzel, şu beyanlarda bulundu: *“Bugün 20.03.2018 tarihinde sabah saat 05.30 civarında kapımız çalındı. Kapıyı eşim açtı. İçeriye aniden polisler girdi ve yere yatın dediler. Bizde çocuklarla yere yattık. Özel hareket polisleri odalara girip aramaya başlarken sivil polislerde içeride aramaya başlattılar. Komşulardan birini şahit olsunlar diye getirdiler. Eşim Amine Güzel’i gözaltına aldılar. Gözaltına alınma gerekçesini sorduk mahkeme kararı var dediler. Baskına gelen polisler yaklaşık 20 kişilerdi. Bu konu ile ilgili bilginizin olmasını istiyorum. Bu konuda hukuki destek talebinde bulunuyorum.”*

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da KESK'e bağlı SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı Recep Oruç ile Şube Sekreteri Mehmet Nur Ulus, görev yaptıkları hastanelerde polis tarafından gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Diyarbakır Tabip Odası Eşbaşkanı Mehmet Şerif Demir ile Eğitim Sen 1 Nolu Şube Yöneticisi Şenay Koç ise, evlerinde düzenlenen polis baskını sonucu gözaltına alındı. **23 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Demir, Oruç ve Ulus, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

20 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da Newroz kutlamalarına davet için bildiri dağıtan HDP PM Üyesi Tefvik Kaçar, bildiri dağıttığı sırada şarkı söylediği gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak kent merkezinde HDP Kumçatı Belde Eşbaşkanı Meryem Akyük ve Necmettin İşlek gözaltına alındı. **23 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Akyük ve İşlek, serbest bırakıldı.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ta polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (*Şırnak Merkez İlçe yöneticisi Hüsnü Kaydı, DBP Şırnak İl yöneticisi Abdülkerim Güleş, HDP Kumçatı Belde Eşbaşkanı Ekrem Güler*) gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Silopi ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 16 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **27 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 yurttaşın (*Suphi Ögel, Şilan Oruç, Ahmet Geçgel, Belkis Oflas, Mehmet Botan, Serbest Kurnaz*) “Örgüt üyeliği”, “Örgüte yardım ve yataklık etmek” ve Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın İdil, Güçlükonak ve Uludere ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Mele Kasım Yiğit, Lütfiye Duymak, Agit Erkul, Burhan Baytaş*) gözaltına alındığı öğrenildi. **26 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Lütfiye Duymak, SEGBİS aracılığıyla Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı’na ifade verdi. Tutuklanma istemiyle mahkemeye sevk edilen Duymak, Cizre’de sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar sırasında yaşadıklarına dair verdiği röportajlar gerekçe gösterilerek, “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandı. *Duymak’ın eşi Mahmut Duymak,*

Cizre’de 14 Aralık 2015’te ilan edilen ve 79 süren sokağa çıkma yasağı sırasında bir evin bodrumunda birçok kişiyle birlikte yaşamını yitirmişti.

20 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Ruşen Yiğit, Asker Kıvanç ile isimleri öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. 23 Mart 2018 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişi, "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldı.

21 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde Newroz kutlamaları sonrası, 6 genç yurttaşın ilçe merkezinde gözaltına alındığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde Newroz alanında Kanya Özalp isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Mart 2018 tarihinde**, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Özalp “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuklandı.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’ın Merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında MA Muhabiri Esra Solin Dal’ın, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Baskında gözaltına alınan Dal’ın kamerasına el konulduğu belirtildi. Dal’ın **22 Mart 2018 tarihinde**, İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP PM Üyesi Mehmet Hüsamettin Yürek’in gözaltına alınarak, Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü TEM Şubesi’ne götürüldüğü öğrenildi.

21 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır’da gerçekleşen kutlamalar sırasında 30’u çocuk 75 yurttaşın, sarı kırmızı yeşil flamalar taşıdıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenildi. **22 Mart 2018 tarihinde** Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü’nde 38 yetişkin ve Çocuk Şube Müdürlüğü’nde tutulan 30 çocuğun, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır’da Newroz kutlamaları öncesi polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında gözaltına alınan 6 çocuğun, **22 Mart 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede, savcılık ifadesi sonrası serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Çatışmada yaşamını yitiren oğlu Murat Gün’ün cenazesini alabilmek için açlık 90 gün boyunca grevine giren 70 yaşındaki Kemal Gün, **23 Mart 2018 tarihinde Erzincan’da** kaldığı evinde gözaltına alındı. Gün’ün, gözaltı gerekçesi öğrenilemedi. Gün, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest sevk edildiği adliyede, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

Erzincan’da 16 Mart 2018 tarihinden itibaren polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, gözaltına alınan 16 PSAKD üyesinin, farklı tarihlerde çıkarıldıkları mahkemelerde “örgüte yardım ve yataklık” iddiasıyla tutuklandığı, **24 Mart 2018 tarihinde** öğrenildi. Tutuklananlar arasında PSAKD Genel Başkan Yardımcısı Erol Yeter ile Erzincan Şube Yöneticisi Akın Demir’inde bulunduğu öğrenildi.

25 Mart 2018 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesinde TEM Şube polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, Azad Yoğuş isimli gencin darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihinde Malatya'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, İnönü Üniversitesi öğrencisi Hakan Yalçın'nın gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

26 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ramadan Majdın Sammo, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Basel Majdın Sammo Avrupa'ya okumaya giderken Şemdinli'de gözaltına aldılar. Şuan Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalıyor. Avrupa'ya okumaya giderken çocuğumu aldılar. Neden olarak ortaya koydukları şey kıyafet oldu. Aldıklarında bu kıyafetler terörist kıyafetleri sen teröristsin dediler ve oğlum aldılar. Yaklaşık 1 yıldır içerde biz derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

26 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Ramadan Majdın Sammo, şu beyanlarda bulundu: *“Kızım Jawahir Majdın Sammo Avrupa'ya okumaya giderken Şemdinli'de gözaltına aldılar. Şuan Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalıyor. Avrupa'ya okumaya giderken çocuğumu aldılar. Neden olarak ortaya koydukları şey kıyafet oldu. Aldıklarında bu kıyafetler terörist kıyafetleri sen teröristsin dediler ve oğlum aldılar. Yaklaşık 1 yıldır içerde biz derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

27 Mart 2018 tarihinde Maraş'ın Elbistan ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 yurttaşın gözaltına alınarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Antep'te eylem hazırlığında oldukları iddiasıyla gözaltına alınan 7 kişinin, **28 Mart 2018 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 7 kişiden 5'inin "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 2'sinin ise "adli kontrol" şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi'nde Hacı İsa Durağı yakınlarında zırhlı araçlar ile bekleyen polisler, Hacı Fettah Kadooğlu Anadolu Lisesi'nde öğrenci ve ismi öğrenilemeyen bir gencin, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

29 Mart 2018 tarihinde Van'da Welat gazetesi dağıtımcısı Mizgin Fendik'in polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Tuşba ilçesi Güvenlik Şubesine götürülen Fendik'in, tamamlana ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

30 Mart 2018 tarihinde Siirt'te polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, *HDP Siirt İl Eş Başkanı Necibe İlhan ve HDP Siirt Merkez İlçe Eşbaşkanı Guri Toprak*'ın aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alınarak, Siirt Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **3 Nisan 2018 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 14 kişinin, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

-Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları

15 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır merkez Kayapınar ilçesi Huzurevleri semtinde bulunan Aram Yayınevi'nin kitap deposuna, sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında bina girişi ile deponun kapılarının koçbaşıyla kırılarak içeri girildiği, duvarlarda asılı olan kitap tanıtım afişlerinin yerinden söküldüğü, 10 torba kitaba ve depoda bulunan 3 adet bilgisayar kasasına el konulduğu öğrenildi.

İstanbul'daki merkez binası ve gazetenin çıktığı matbaa polislerce basılıp kayyuma devredilen Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi'nin **Diyarbakır temsilciliğine, 30 Mart 2018 tarihinde** polis tarafından baskın düzenlendiği ve binada arama yapan polisin tutanak tuttuktan sonra binadan ayrıldığı öğrenildi. *Gazetenin İstanbul Beyoğlu'ndaki merkez binası ve gazetenin basımının yapıldığı matbaa 28 Mart'ta gece yarısı polis tarafından basılmış, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan (TMSF) bir görevli, hem gazeteye hem de matbaaya el konulduğunu bildirmişti. Ayrıca çok sayıda gazete ve matbaa çalışanı da gözaltına alınmıştı.*

-Engellenen İnternet Siteleri

Diyarbakır merkezli Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine mahkeme kararıyla erişim engeli getirildi. Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği'nin 2 Ocak 2018 tarihli ve 2018/24 sayılı kararı doğrultusunda şu açıklamada bulunuldu: "Bu internet sitesi (<http://mezopotamyaajansi.com>) 5651 sayılı Kanun uyarınca Erişim Sağlayıcıları Birliği tarafından erişime engellenmiştir" denildi.

3 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan 1 Haber Var Paltformu'nun internet sitesi (www.1habervar.com) "idari tedbir" gerekçesiyle erişime kapatıldı.

24 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Jinnews internet sitesi (jinnews.com.tr) PKK'nin elindeki MİT yöneticileriyle ilgili yayınlanan haberler gerekçe gösterilerek ve "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı.

26 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Jinnews internet sitesine (jinnews1.com.tr) "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı.

26 Ocak 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan Özgürlükçü Demokrasi Gazetesi internet sitesine (demokrasi47.com) "idari tedbir" konularak erişime kapatıldı. Gazetenin son 3 günde 3 kez erişime kapatıldığı öğrenildi.

5 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, web yayını yapan 1 Haber Var Paltformu'nun internet sitesi (www.1habervar.net) "idari tedbir" gerekçesiyle erişime kapatıldı.

6 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine (www.mezopotamyaajansi.org) 2'nci kez erişim engeli getirildi. Erişim engelinde şu ifadeler kullanıldı: "5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 06/02/2018 tarih ve 490.05.01.2018.-52727 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (mezopotamyaajansi.org) hakkında idari tedbir uygulanmaktadır."

8 Şubat 2018 tarihinde BTK tarafından, Mezopotamya Ajansı'nın (MA) internet sitesine (www.mezopotamyaajansi4.com) 3'nci kez erişim engeli getirildi. Erişim engelinde şu ifadeler kullanıldı: "5651 sayılı kanun kapsamında yapılan teknik inceleme ve hukuki

değerlendirme sonucunda alınan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 08/02/2018 tarih ve 490.05.01.2018.-52787 sayılı kararına istinaden bu internet sitesi (mezopotamyaajansi4.com) hakkında idari tedbir uygulanmaktadır."

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan tarafından, DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

3 Şubat 2018 tarihinde HDP Batman İl Örgütü tarafından, üzerinde tutuklu HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın fotoğrafının bulunduğu pankartın, parti binasına asılmak istendiği, ancak AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin il kongresi nedeniyle kente gelmiş olması nedeniyle polisin pankartın asılmasına "provokasyon" gerekçesiyle izin vermediği öğrenildi. HDP Batman İl Yöneticisi İdris Yayla ve beraberindeki işçiler 2 işçinin (Murat Boğa, Gıdır Bekleyiş) gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Şubat 2018 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılan 3 kişi hakkında, "Suçu ve suçluyu övmek" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

23 Şubat 2018 tarihinde edinilen bilgilere göre; Gazeteci Selman Keleş hakkında sosyal medya hesaplarında farklı tarihlerde ve farklı basın yayın kuruluşlarında çıkan haberleri paylaştığı gerekçesiyle, Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar

4 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman** Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Nûjîn isimli belgesel sinema filminin Yönetmeni Veysi Altay ve KHK'yle görevinden ihraç edilen Batman Belediyesi Yılmaz Güney Sineması Müdürü Dicle Anter hakkında "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla iddianame hazırlandı. İddianamede, 14 Ekim 2015 tarihinde Yılmaz Güney Sineması'nda gösterimi yapılan belgeselin afişi, üzerinde YPJ savaşçısının ve YPG bayrağının bulunması nedeniyle "Suç unsuru" olarak tanımlandı. Hazırlanan iddianame Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. **19 Nisan 2018 tarihinde görülecek olan davaya konu belgesel sinema filmi, Kobanê'de DAİŞ'e karşı verilen mücadelede yer alan 3 kadının yaşamını anlatıyor.**

10 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Diyarbakır** Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında 16 Kasım 2017 günü gözaltına alınan ve tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılan Siirt Belediyesi eski Başkanı Selim Sadak hakkında dava açıldı. "Örgüt kurmak veya yönetmek" ve "örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla hakkında yürütülen soruşturma sonucunda iddianame hazırlanan Sadak'ın 16 yıldan 27,5 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istendi. Başsavcılıkça Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunulan iddianame kabul edildi.

Dicle Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler 20 Mart 2017 tarihinde üniversite kampüsü içerisinde "Çerxa Şoreşê" marşını ıslık ile çaldıkları için gözaltına alınarak darp edildi. **Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı,** ıslık çalan 2 öğrenci ve polis müdahalesine tepki gösteren 10 öğrenci hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame hazırlandı.

Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, “örgüt propagandası yapmak”, “Silahlı örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek”, “Görevi yaptırmamak için direnme” ve “2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna muhalefet” etmek ile suçlanan 12 öğrencinin 8 yıldan 27.5 yıla kadar hapis ile cezalandırılmaları istendi. İddianamede, 8 polis şikâyetçi olarak yer alırken, 5 öğrenci hakkında ise takipsizlik kararı verildi. *Davanın ilk duruşması Haziran ayında Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.*

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Türkiye'nin Efrin'e yönelik saldırılarına karşı gösterdiği tepki ve yaptığı açıklamalar nedeniyle 22 Ocak'ta Diyarbakır'daki evinde gözaltına alınarak 31 Ocak'ta tutuklanan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak iddianame hazırladı. **21 Şubat 2018 tarihinde** Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede, "Silahlı örgüt kurma veya yönetme", "Örgüt propagandası yapmak" ve "Halkı kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne kışkırtma" ile suçlanan Güven'in 17,5 yıldan 31,5 yıla kadar hapis ile cezalandırılması istendi.

10 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van'da yaşayan Gazeteci Oktay Candemir'in **22 Aralık 2017 tarihinde** bir haber sitesinde yazdığı "Badem Bıyık bilakis" başlıklı yazısı nedeniyle hakkında dava açıldı. Bu ifadeyi kendisine hakaret sayan Büyükşehir Belediyesi Kayyumu Murat Zorluoğlu, gazeteci hakkında şikâyetçi oldu. Van Cumhuriyet Başsavcılığı, Candemir'in "Kamu görevlisine görevinden dolayı yazılı iletiyle alenen hakaret" suçu işlediğini iddia ederek cezalandırılmasını istedi. İddianame Van Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilerek, dava açıldı.

31 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Diyarbakır'ın Lice ilçesi Yolçatı köyünde çatışmada yaşamını yitiren oğlunun bulunduğu mezarlığa, hayır amacıyla 4 adet satın alarak bağışladığı 4 konteyner nedeniyle Barış Anneleri Meclisi üyesi Dilşah Özgen'in de (81) aralarında bulunduğu 9 kişi hakkında açılan soruşturma tamamlandı. 12 Ağustos 2016'da gözaltına alındıktan bir sonra serbest bırakılan Özgen ile konteynirleri satan, nakleden ve bunun montajını yapan firma sahipleri, yetkilileri ve çalışanları E.K., H.K., H.S., İ.E., K.D., M.E., M.C. ve Y. N.E hakkında "örgüte üye olmak" ve "örgüte bilerek isteyerek yardım etmek" suçlarını işlediği iddiasıyla 7.5'ar yıldan 15'er yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. **Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nce** kabul edilen iddianamede, Lice kırsalında bulunan mezarlığı 3 Ağustos 2016'da TIR ve çekicilerle konteyner bırakıldığı, bunun İnsansız Hava Aracı (İHA) ile tespit edildiği belirtildi. Mezarlıktan araçların Diyarbakır-Bingöl Karayolu üzerindeki Kokulupınar yol ayrımında kontrol noktasında durdurularak gözaltına alınarak konu ile ilgili soruşturma başlatıldığı ifade edildi. Konu ile ilgileri olduğu gerekçesiyle gözaltına alındıktan nakliyat firması ve konteynerleri satan firmanın sahipleri ve çalışanlarının ifadelerine yer verildi. Bu kişiler ifadelerinde, üzerlerine atılı suçlamaları reddederek, parası ödenen konteynerleri ticari bir amaçla mezarlığa götürdüklerine dair ifadelerine yer verildi. Dilşah Özgen ise ifadesinde suçlamaları reddederek, mezarlıkta oğlunun yattığını söyleyerek hayır amaçlı olarak konteynerleri bağışladığını söyledi. Daha önce aynı mezarlık için 2 adet konteyner satın alarak 24 Nisan 2016 tarihinde mezarlığa götüren M.C.Y. ve M.S.Y. ile konteynerleri satan, nakleden firmaların yetkili ve çalışanları E.A., M.E. ve N.E. hakkında Lice Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruşturma dosyasının bu dava dosyası ile birleştirildiği hatırlatıldı.

Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar

HDP Şırnak Milletvekili Leyla Birlik hakkında Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından “Cumhurbaşkanı’na alenen hakaret” iddiasıyla açılan davanın 3’üncü duruşması, **3 Ocak 2018 tarihinde Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Birlik’in katılmadığı duruşmada karar veren mahkeme heyeti, Birlik’in üzerine atılı suçu işlediği kanaatine vararak, 1 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Birlik’in eylemi alenen işlediğinin sabit görüldüğünü belirten mahkeme, cezayı 1 yıl 9 aya çıkardı. Mahkeme, “Sanığın geçmişteki hali, sosyal durumu, verilen cezanın sanığın geleceği üzerindeki olası etkileri bir bütün olarak değerlendirmek suretiyle cezanın indirim yapılmasına yer olmadığına...” beyanında bulunarak, cezayı ertelemedi.

HDP Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken hakkında açılan davanın karar duruşması, **4 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Savcı mütaalası, Sincan 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nden SEGBİS üzerinden duruşmaya katılan Baluken ve avukatların davanın esası hakkında savunmaları ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Baluken’e “örgüte üye olmak”, “örgüt propagandası yapmak”, “toplantı gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etme” suçlamalarıyla 16 yıl 8 ay hapis cezası verdi. “Devletin birliği ve ülke bütünlüğünü bozmak” suçlaması dahil olmak üzere 7 suçtan beraat kararı verilen Baluken’e yönelik 5 suçlama konusunda ise “yargılamanın ertelenmesine” hükmedildi. Mahkeme, yine “kaçma ve saklanma şüphesi olduğu” gerekçesiyle Baluken’in tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Tutuklu bulunan HDP Hakkari Milletvekili Abdullah Zeydan'a verilen 8 yıl 1 ay 15 günlük hapis cezasının İstinaf Mahkemesi’nce bozulması ardından yeniden yargılandığı davanın 3’üncü duruşması, **11 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Zeydan, ikinci kez yargılandığı davadan bir kez daha 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.

HDP Van Milletvekili Lezgin Botan’ın **Van’ın Çatak ilçesinde** 7 Haziran 2015 seçimleri öncesi partisinin gerçekleştirdiği mitingde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında "Kamu görevlisine hakaret etmek" iddiasıyla açılan dava karara bağlandı. **13 Ocak 2018 tarihinde Çatak Asliye Ceza Mahkemesi’nde** görülen davada Botan'a, "suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak tehdit suçunu işlediği" iddiasıyla 2 yıl hapis cezası, yine ‘kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret’ ettiği iddiasıyla da 12 bin 775 TL para cezası verildi.

HDP Hakkari Milletvekili Selma Irmak hakkında, 2015 yılında Diyarbakır’da düzenlenen DTK Genel Kurulu sırasında bağlandığı MED NUÇE televizyonuna yaptığı konuşmada "Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’ni ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçunu işlediği iddiasıyla 6 aydan 2 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması, **17 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır 9. Asliye Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşma Salonu’na getirilmeye Irmak’ın savunması, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nden SEGBİS ile alınmak istendi. Duruşma salonuna savunma talebinde bulunan Irmak’ın talebi mahkeme heyeti tarafından reddedilerek, Irmak’ın SEGBİS ile savunma yapmaması halinde savunmak hakkından vazgeçmiş olacağını belirtti. Bunun üzerine Irmak, SEGBİS ile savunma yapmayacağını söyledi. Avukat savunmalarının ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Irmak’ın üzerine atılı "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’ni ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçunu işlediğinin sabit olduğunu ileri

sürerek, 1 yıl hapis cezası verdi. Hakim, Irmak'ın kişiliği, geçmişi ve yargılama sürecindeki davranışları nazara alarak hapis cezasında indirim yapmadı. Hakim, Irmak'ın işlediği suçtan dolayı yargılama sürecinde pişmanlık duyduğu ve yeniden suç işlemeyeceği kanaatinin oluşmadığını ileri sürerek, davanın 5 yıl süreyle ertelenmesine yer olmadığına karar verdi.

17 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Antep Merkez Şahinbey ilçesinde 20 Ağustos 2016 tarihinde gerçekleşen bombalı saldırıda “Nerede bu devlet, devlet DAİŞ’i koruyor, katil devlet” dediği iddia edilen Yılmaz Yaman, hakkında açılan davanın karar duruşması görüldü. Ocak ayı içerisinde **Antep 8’inci Asliye Ceza Mahkemesi’de** görülen karar duruşmasında Yaman’a “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme” suçundan 10 ay hapis cezası verildiği öğrenildi.

Hakkari’de DBP İl Örgütü binası önünde yapılan 'öz yönetim' açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle haklarında açılan soruşturma kapsamında Hakkari Belediye Eşbaşkanları Dilek Hatipoğlu, Nurullah Çiftçi’nin de aralarında bulunduğu 7’si tutuklu 10 kişinin yargılandığı davada, 8 kişiye "Devletin birlik ve bütünlüğünü bozma" iddiasıyla 15 yıl ceza verilmişti. Yargıtay 16. Ceza Dairesi’nin 8 kişi hakkındaki cezayı bozmasından sonra dava, **Hakkari 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** yeniden görülmeye başlandı. Davanın **26 Ocak 2018 tarihinde** görülen dördüncü duruşmasında, tutuksuz yargılanan Cihan Kahraman ve Erdem Şahin hazır bulunurken, tutuklu sanıklar ise SEGBİS ile katıldı. Yapılan kimlik kontrolünün ardından avukatlar, tahliye talep etti. Daha sonra karar veren mahkeme, tutuksuz yargılanan Cihan Kahraman ve Erdem Şahin’in beraatine, belediye eşbaşkanları Dilek Hatipoğlu ve Nurullah Çiftçi’ye 11 yıl 3’er ay, eski HDP yöneticileri Devrim Ecer, Ali Tetik’e 10’ar yıl, Binevş Kadın Dayanışma Merkezi çalışanı Hamdiye Özer ile İlhan Kaynak’a ise 10’ar yıl hapis cezası verildi.

PFDK’ya sevk edilen Amed Sportif oyuncusu Deniz Naki’ye “ayrımcılık” ve “ideolojik propaganda” nedeniyle 3 yıl 6 ay men, 273 bin TL para cezası ve sürekli hak mahrumiyeti cezası verildiği duyuruldu. Kurallar gereği üç yılı aşan cezalarda, sürekli hak mahrumiyetine verildiği belirtildi. TFF’den yapılan açıklama şöyle: “*Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu’nun 30.01.2018 tarih ve 45 sayılı toplantısında almış olduğu kararlar aşağıda belirtilmiştir.*

1- Amed Sportif Faaliyetler Kulübü sporcusu Deniz Naki’nin ayrımcılık ve ideolojik propaganda nedeniyle FDT’nin 42/1-a, 35/4. ve 4/2. maddeleri uyarınca 3 yıl 6 ay müsabakalardan men cezası ve 273.000 TL para cezası ile cezalandırılmasına, 3 yılı aşan ceza bakımından FDT’nin 95/1. Maddesi uyarınca sürekli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılmasına...”

Van’da yerine kayyum atanan Edremit Belediyesi Eşbaşkanı Sevil Rojbin Çetin, DBP Edremit Eşbaşkanı Abdülkerim Batmaz, DBP yöneticisi Mehmet Batu, Edremit Belediyesi’nin basın biriminde çalışan Salih Sertkal, Abdülkerim Sayan ve Aygül Bidan’ın yargılandıkları davanın karar duruşması, **1 Şubat 2018 tarihinde Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşmaya tutuksuz yargılanan Sevil Rojbin Çetin, Mehmet Batu, Abdülkerim Batmaz ve avukatları katıldı. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Salih Sertkal’in beraatine karar verirken Çetin, Batmaz ve Batu’ya “Örgüt üyeliği” iddiasıyla 10’ar yıl hapis cezası verdi. Heyet, firari konumda olan Abdülkerim Sayan ve Aygül Bidan’ın dosyasını davadan ayırdı. Davanın avukatları, İstinaf yolu açık olduğundan karara itiraz edeceklerini belirtti. **DAVA ÖZETİ:** *Edremit Belediyesi Eşbaşkanı Sevil Rojbin Çetin’in de aralarında bulunduğu siyasetçiler, 15 Ağustos 2015 tarihinde ilçede yapılan “özyönetim” açıklamasına katıldıkları için gözaltına alınmıştı. 2’si tutuklu 6 sanıklı davada, Çetin ve Batu 20 Ekim 2016 tarihinde görülen duruşmada "adli kontrol şartı" ile serbest bırakılmıştı.*

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde devam eden sokağa çıkma yasağı ve çatışmaların son bulması için 31 Aralık 2015'te Diyarbakır'da düzenlenen barış yürüyüşüne katıldıkları gerekçesiyle haklarında dava açılan 22 kişinin, 7 buçuk yıldan 18 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın karar duruşması **13 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde** görüldü. Tutuksuz yargılananlar duruşmaya katılmazken, avukatları hazır bulundu. Duruşmada ilk olarak söz alan duruşma savcısı, Metin Şahin'in olayın gerçekleştiği yürüyüşe katılarak "örgüt üyesi olmak" ve "Patlayıcı madde bulundurmak" suçundan, Aziz Kılıç, Mazlum Doğan Güzel, Pınar Öğrenci ve Haydar Darıcı'nın ise sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlar nedeniyle ayrı ayrı olarak "örgüt propagandası yapmak" suçundan cezalandırılmalarını istedi. Savcı, ayrıca Metin Şahin hakkında "görevi yaptırmamak için direnme" ve Pınar Öğrenci hakkında ise sosyal medya hesabında yaptığı paylaşımında TCK'nin 301. maddesinde belirtilen suçu işlediği gerekçesiyle hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istedi. Savcı, diğer 18 kişi yönünden ise üzerlerine atılı suçları işledikleri yönünde kesin ve inandırıcı delil bulunmadığı gerekçesiyle beraatlarına karar verilmesini talep etti. Mahkeme heyeti avukatların davaya ilişkin son sözünü aldıktan sonra kararını verdi. Metin Şahin'e üzerine atılı "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" suçunu işlediği iddiasıyla 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, sosyal medya hesaplarında yaptıkları paylaşımlar nedeniyle Aziz Kılıç, Mazlum Doğan Güzel, Pınar Öğrenci ve Haydar Darıcı'ya "Örgüt propagandası yapmak" suçunu işledikleri iddiasıyla hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar verdi. Mahkeme ayrıca, Baran Ok, Aslan Aydoğan, Mehmet Akın, Semra Güzel, Yekbun Avşar, Sedat Karaman, Yusuf Kılıç, Savaş Atlı, Emine Cantürk Gündüz, Salih Yılmaz, Pınar Ercan, Şahin Atalay, Muharrem Polat, Arzu Erdemir, Emrah Tekin, İbrahim Yavuz, İbrahim Çiçek ve Mehmet Şerif Demir'in beraatını karar verdi. Mahkeme, Metin Şahin dışında tüm yargılananlara "örgüt üyesi olmak" ve "Toplantı gösteri yürüyüşleri kanuna muhalefet etmek" suçundan açılan davada beraat kararı verdi. Mahkeme Metin Şahin ve Pınar Öğrenci hakkında suç duyurusunda bulunulması yönündeki talebini de cumhuriyet savcısının takdirine bıraktı. **DAVA ÖZETİ:** *Diyarbakır'ın Sur ilçesinde sokağa çıkma yasağı ve ablukanın kaldırılması için 31 Aralık 2015'te DBP, HDP, HDK, DTK ve KJA öncülüğünde "Ölüm değil yaşam" sloganıyla Bodrum'dan Diyarbakır'a gelen "Barışa Yürüyorum İnisiyatifi" üyelerinin bulunduğu kitle Sur'a yürümek istemişti. Yürüyüş sırasında kimliği bilinmeyen kişilerce atıldığı ileri sürülen el yapımı patlayıcının (EYP) patlaması sonucunda 4 polis yaralanmıştı. Polise, yürüyüş sırasında kendilerine el yapımı patlayıcı atıldığı iddiasıyla kitleye gaz bombası ve tazyikli su ile müdahale etmiş aralarında barış yürüyüşçülerinin bulunduğu 22 kişi gözaltına alınmış, Metin Şahin isimli bir kişi tutuklanmıştı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, 22 kişi hakkında "Silahlı örgüt üyeliği", "Kanuna aykırı toplantı, gösteri ve yürüyüşlere katılarak ihtarla rağmen dağılmama" ve "Örgüt propagandası yapma" iddialarıyla 7,5 yıldan 18 yıla kadar değişen hapis cezası istemiyle dava açmıştı. Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davanın ilk duruşmasında tutuklu Metin Şahin tahliye edilmişti.*

Yerine kayyum atanan ve 27 Aralık 2016 tarihinden beri Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ağrı Belediye Eşbaşkanı Mukaddes Kubilay hakkında "Örgüt üyeliği" ve "Örgüt propagandası" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **16 Şubat 2018 tarihinde Ağrı 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. SEGBİS ile bağlanmayı reddederek katılmayan Kubilay'ın avukatları, müvekkilleri hakkında yapılan suçlamaların siyasi parti faaliyetleri olduğunu, gazetelere verdiği röportaj ve katıldığı basın açıklamalarının ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Avukatların savunmalarının ardından

kararını veren mahkeme heyeti, Belediye Eşbaşkanı Kubilay'a "Örgüt üyesi olmak"tan 7 yıl 6 ay, "Örgüt propagandası yapmaktan" ise 1 yıl 15 gün hapis cezası verdi.

DBP Dersim eski İl Eşbaşkanı Ergin Doğru hakkında siyasi parti faaliyetleri kapsamında katıldığı çalışmalar nedeniyle "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" suçlarından 2 yıldır tutuklu yargılandığı davanın karar duruşması, **19 Şubat 2018 tarihinde Tunceli 1'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Elazığ E Tipi Cezaevi'nde tutuklu olan Doğru duruşmaya SEGBİS ile katıldı. Duruşma savcısı mütaalasında Doğru'nun cezalandırılmasını isterken, avukatı ise müvekkilinin üzerine atılı suçun yasal unsurları gerçekleşmediği, suçlamaya konu çalışmaların siyasi parti faaliyeti olduğunu belirterek, beraatını istedi. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Doğru'ya "örgüt üyesi olmak" suçunu işlediği iddiasıyla 10 yıl ve "örgüt propagandası yapmak" tan da 1 yıl 10 hapis cezası olmak üzere toplam 11 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırdı. **Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen davada DBP Pertek eski İlçe Başkanı Erdal Kotan örgüt üyeliğinden 7 yıl, örgüt propagandasından ise 1 yıl 10 ay ceza aldı. DBP Pertek eski İlçe yöneticisi Deniz Kazan 8 yıl ceza aldı.

Hakkari 2 Ağır Ceza Mahkemesi'nde 21 Şubat 2018 tarihinde karar duruşması görülen davada yargılanan HDP Hakkari eski İl Eşbaşkanı Metin Besi "devletin gizli belgelerini ifşa etme" ve "örgüt üyeliği" suçlamasıyla 9 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Aynı davada yargılanan gazeteci Şermin Soydan ve dönemin Kızılay Hakkari Şube Başkanı Fadıl Akçiçek ise beraat etti.

KHK ile kapatılan DİHA'da 2 Haziran 2015 tarihinde yayımlanan "Gevaş Emniyeti seçmenleri fişliyor" başlıklı haber nedeniyle açılana davanın karar duruşması **23 Şubat 2018 tarihinde** Gevaş Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. DİHA Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Güzüpek, gazeteciler Ferhat Çelik, Bedran Babat, Mustafa Ece ve HDP Gevaş İlçe eski Eşbaşkanı Nezahat Sümer hakkında TCK 301'den "Kamu görevlisine alenen hakaret" iddiasıyla açılan davanın karar duruşmasında, gazeteciler Babat ve Ece ile Sümer'e 6 ay hapis cezası verildi. Mahkeme sanıkların lehlerine indirim yaparak cezayı 5 aya düşürüp, hükmün açıklanmasının 5 yıl ertelenmesine karar verdi. Diğer sanıklar gazeteci Zekeriya Güzüpek ve Ferhat Çelik'in Basın Kanunu'nun 11. maddesinin 2. fıkrası uyarınca söz konusu suç işlemediğine karar veren hakim, beraatlerine hükmetti.

23 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Yılmaz GEZİCİ ŞU beyanlarda bulundu: *"Ben kahvehane işletmecisiyim. Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Sosyal Medya paylaşımları nedeniyle hakkımda 1 yıl 6 ay 10 gün hapis cezası verildi. Ceza ertelenmedi. İfade özgürlüğü hakkım engellendi. Okuma yazmam olmamasına rağmen hakkımda verilen bu karara itiraz edebilmem için hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum."*

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 15 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleşen basın açıklamasına katıldıkları gerekçesiyle, Silvan Belediye Başkanı Yüksek Bodakçı'nın da aralarında bulunduğu 7 kişi hakkında "Devletin birliğini ve bütünlüğü bozmak" iddiasıyla ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası istemiyle açılan davanın karar duruşması, **27 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Tutuksuz yargılananların katılmadığı duruşmada, avukatları hazır bulundu. Karara bağlanan dosyada mahkeme, sanıklardan Yüksel Bodakçı, Hayati Cesur, İsa Yanık, Barış Gülenyüzlü ve Melihşah Teke'nin "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle cezalandırılmasına karar verdi. Mahkeme 5 sanığa 6'şar yıl 3'er ay hapis cezası verdi. Mahkeme, sanıklara yöneltilen "Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak"

ve "Örgüt propagandası yapmak" suçlarının ise oluşmadığına hükmetti. Diğer sanıklar Ayser Yapıcı ve Aynur Sümer ise, tüm suçlamalardan beraat etti.

HDP Urfa Milletvekili Dilek Öcalan hakkında, Urfa'nın Viranşehir ilçesinde katıldığı bir cenaze töreninde yaptığı konuşma nedeniyle "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması (7'nci duruşma), **1 Mart 2018 tarihinde Urfa 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmada hazır bulunan savunma avukatları, konuşma CD'sinin eksik ve yanlış çözüldüğünü, konuşmanın tamamının tarafsız bir Kürtçe tercüman aracılığı ile yeniden çözülmesini, savunma için süre verilmesini talep etti. Mahkeme heyeti, avukatların tüm taleplerini reddederek HDP'li Öcalan'a 2 yıl 6 ay hapis cezası vererek ertelemeye yer olmadığına karar verdi.

HDP Van milletvekilleri Lezgin Botan ve Adem Geveri hakkında açılan davanın karar duruşması, **23 Mart 2018 tarihinde Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Daha önce haklarında "zorla getirme" kararı veren mahkemeye Botan ve Geveri katılmazken, avukatları hazır bulundu. Kimlik tespitinin ardından başlayan duruşmada, müvekkillerine yönelik suçlamaları kabul etmeyen avukatlar beraatlerini talep etti. Savunmaların ardından karar veren mahkeme heyeti, HDP'li vekil Lezgin Botan'a çeşitli tarihlerde yaptığı konuşmalar nedeniyle, "Devletin birliği ve ülke bütünlüğünü bozmak", "Örgüt propagandası yapmak", "Suç işlemeye alenen tahrik" ve "Örgüte üye olmak" iddialarıyla toplam 18 yıl ceza verdi. Botan'a "Adli kontrol şartı" getiren mahkeme, aynı suçlamalarla yargılanan Adem Geveri hakkında ise beraat kararı verdi.

Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında 14 Aralık 2016'da gözaltına alınan ve 21 Aralık 2016'da tutuklanan Bitlis'in Hizan Belediye Eşbaşkanı İhsan Uğur'un yargılandığı davanın karar duruşması, **31 Mart 2018 tarihinde Bitlis 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Uğur duruşmaya, tutuklu bulunduğu Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nden SEGBİS ile katıldı. Uğur, hakkındaki suçlamaları kabul etmeyerek, katıldığı tüm toplantıların siyasi faaliyetlerin bir parçası olduğunu söyledi. Siyasi faaliyetlerin örgüt faaliyeti gibi gösterilemeyeceğini ifade eden Uğur, beraatını istedi. Avukatların da savunma yaptığı duruşma sonrası karar veren mahkeme, Uğur'a "Örgüt propagandası" ve "Örgüt Üyeliği" iddiasıyla toplam 12 yıl 4 ay hapis cezası verdi.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu

21 Ocak 2018 tarihinde Siirt'te akşam saatlerinde HDP İl Başkanlığı'na çok sayıda polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan arama kararıyla gerçekleşen baskın sırasında yapılan aramada, bazı pankart ve dövizlere el konulduğu öğrenildi.

21 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde HDP Bismil İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde HDP İlçe Örgütü binasına polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Baskında, parti binasında bulunan çeşitli pankartlara el konulduğu öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde Şırnak'ın Balveren beldesinde HDP ve DBP binalarına, askerler tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi. Yapılan aramanın ardından HDP Balveren Belde Eşbaşkanı Şehmus Sidar'ın gözaltına alındığı, ayrıca sabah saatlerinde Milli Jandarma Karakolu'na çağrılan DBP Belde Eşbaşkanı Sadun Sezer'in gözaltına alındığı öğrenildi.

13 Şubat 2018 tarihinde Malatya'da aynı binada bulunan HDP ve DBP il örgütü eş başkanlıklarına, polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

15 Şubat 2018 tarihinde Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde, HDP Karakoçan İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği öğrenildi.

16 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde HDP Silvan ilçe binasını polis tarafından baskın düzenlendiği ve baskında DBP Silvan İlçe Eşbaşkanı Amine Gündüz'ün gözaltına alındığı öğrenildi.

12 Mart 2018 tarihinde Erzincan HDP il binasına akşam saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskın sırasında yapılan aramada binada bulunan fotoğraflar ve materyallerin toplatıldığı ve il eşbaşkanlarının (*Veli Pınar, Şükran Kral*) gözaltına alındığı öğrenildi. İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alınan eşbaşkanların, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler

21 Ocak 2018 tarihinde Kuzey Suriye'de bulunan Efrin'e yönelik düzenlenen harekatı protesto etmek amacıyla HDP Diyarbakır İl Örgütü önünde gerçekleştirilmek istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. DTK, DBP, HDP ve TJA'nın çağrısıyla il binası önüne gelen temsilciler ve yurttaşlar, açıklama yapmakta ısrar edince, polis tarafından müdahalede bulunuldu. Yurttaşlar, parti binası önündeki merdivenlerden, polis tarafından zorla içeriye sokulmak istendi ve arbede yaşandı.

22 Mart 2018 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesi Adaklı (Alekana) köyünde, Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. (VEDAŞ) tarafından elektrik sayaçlarının direklerle çıkartılmak istenmesi üzerine gerginlik çıktı. Sabah saatlerinde Jandarma ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde köye gelen VEDAŞ ekipleri, evlerin duvarlarındaki sayaçları elektrik direklerine çıkarmak istedi. Bunun üzerine ekipler ile köy sakinleri arasında tartışma çıktı. Bunun üzerine polis ve askerler uygulamaya karşı çıkan köy sakinlerine gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Atılan gazdan etkilenmek suretiyle yaralanan 4 köylü, ambulansla Yüksekova Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Köy sakinlerinin dağıtılmasının ardından VEDAŞ ekipleri, söktükleri sayaçları elektrik direklerine taktı.

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler

2 Ocak 2018 tarihinde Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinliklerin 1 ay süreyle

yasaklandığını duyuruldu. Valiliğin açıklaması şöyle: "*Mahalli idare organlarının, kamu kurumlarının, kamuya yararlı dernekler ve üniversitenin yapacağı etkinlikler dışında kalan yapılması muhtemel her türlü yürüyüş, basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinlikler, 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 11. Maddesi(m), 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesine istinaden, diğer illerden katılımlarla birlikte, 02 Ocak 2018 ile 31 Ocak 2018 tarihleri arasında 30 (otuz) gün süreyle il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır. Ayrıca mahalli idare organlarının, kamu kurumlarının, kamuya yararlı derneklerin ve üniversitelerin ilimizde düzenleyecekleri etkinliklerde ilimizin içerisinde bulunduğu stratejik konumu da göz önüne alınarak istenmeyen ve üzücü olaylara mahal vermemek adına etkinliklerle ilgili en geç 48 saat öncesinden merkezde İl Emniyet Müdürlüğüne, ilçelerde İlçe Emniyet Müdürlüklerine bildirimde bulunmaları gerekmektedir."*

4 Ocak 2018 tarihinde Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kent genelinde basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma ve benzeri türdeki tüm etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığını duyuruldu. Valiliğin açıklaması şöyle: "*02/01/2018 tarihi ile 31/01/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile çadır kurma, stant açma, oturma eylemi vb. türdeki eylem ve etkinlikler Hakkari İl Merkezi ve İlçelerinde 02/01/2018 tarihi ile 31/01/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile Valiliğimizin 29/12/2017 tarih ve 2017/785 sayılı olurlarıyla yasaklanmıştır."*

23 Ocak 2018 tarihinde Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentte yapılacak her türlü etkinlik, gösteri, yürüyüş ve mitingin, OHAL süresi boyunca ve TSK'nın Efrin'e yönelik başlattığı harekât gerekçe gösterilerek yasaklandığı duyuruldu.

Van'da resmi kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilecek toplantı ve törenlerin dışında tüm eylem ve etkinlikler (*basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni...vs*) **29 Ocak 2018 tarihinden** geçerli olmak üzere 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu.

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "*1 Şubat 2018 tarihi ile 2 Mart 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması; oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma gibi türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari il merkezi ve ilçelerinde 1 Şubat 2018 tarihi ile 2 Mart 2018 tarihi de dahil olmak üzere 30 gün süre ile yasaklanması valilik makamının 31/01/2018 tarih ve 2018/79 sayılı olurlarıyla uygun görülmüştür. Bu bağlamda yasaklanan etkinlikler ile ilgili olarak; çevre il ve ilçelerden hareket edecek grupların ilimize intikallerinin engellenmesi maksadıyla uygun görülen yerlerde kontrol noktaları oluşturularak başta komşu il valilikleri olmak üzere diğer valiliklerce de sempatizan grupların illerden çıkışlarının kontrol edilmesinin ve suç oluşumuna engel olunmasına yönelik gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir."*

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "...basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler de **28.02.2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz 30 gün süreyle** yasaklanmıştır."

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: “Kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı toplantı, tören, şenlik, karşılama, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılacak olan Miting, Basın Açıklaması, Kapalı ve Açık Yer Toplantıları ile Gösteri Yürüyüşleri 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun Üçüncü Bölüm Şiddet Hareketlerinde alınacak tedbirler başlıklı, 11. Maddesi (m) bendi gereğince **03/03/2018 tarihi ile 01/04/2018 tarihi** de dahil olmak üzere (30) gün süre ile mevzuat hükümleri doğrultusunda mahallin en büyük mülki idare amirinin iznine bağlanması. Oturma eylemi, açlık grevi, çadır kurma, stant açma vb. türdeki eylem ve etkinliklerin aynı hükümler doğrultusunda Hakkari İl Merkezi ve İlçelerinde 03/03/2018 tarihi ile 01/04/2018 tarihi de dahil olmak üzere (30) gün süre ile Yasaklanması Valilik Makamının 27/02/2018 tarih ve 2018/144 sayılı olurlarıyla uygun görülmüştür.”

17 Mart'ta Kızıltepe, 18 Mart'ta Derik ve Mazıdağı ilçeleri, 19 Mart'ta merkez Artuklu ilçesi ve 20 Mart'ta Midyat ile Savur ilçelerinde yapılmak istenen kutlamalar için ilçe kaymakamlıklarına yapılan başvurulara izin çıkmadı. Aynı zamanda bu ilçelerdeki belediyelere kayyum olarak atanmış olan kaymakamlarca, verilen ret kararlarının gerekçelerinde, belediyeler tarafından yapılan başvurular gerekçe göstererek, “İkinci bir kutlamaya gerek yok” denildi. HDP Derik İlçe Örgütü'ne gönderilen kararda şu ifadeler yer verildi: “2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 11. Maddesi'nin (h ve m) fıkraları ve bendindeki yetkiler doğrultusunda, Milli güvenlik kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması, suç işlemenin önlenmesi, temel özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayiş korunması amacı ve ayrıca Newruz Bayramı daha coşkulu bir şekilde kutlanması için Belediye Başkanlığınca **12.03.2018 tarih ve 605 sayılı yazıları** ile Kaymakamlığımıza yapılan Newruz Bayramı talebi üzerine, bütün kurumların katılımının sağlanacağını, ilçemizde bütün kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra vatandaş kitlesinin de katılımı ile Newruz Bayramının amacı doğrultusunda büyük coşku ve görkemli bir şekilde kutlanmanın yapılması tertiplenmiştir. Bundan dolayı İkinci bir kutlamaya gerek duyulmadığı; ilçemizde sağlanmış olan güven ve huzurun bozulmaması için Kaymakamlığımıza sunmuş olduğunuz 05.03.2018 tarihli Newruz Bayramı kutlaması talebiniz incelenmiş olup, söz konusu talebiniz uygun görülmemiştir.”

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde HDP tarafından 19 Mart 2018 tarihinde Otogar Meydanı'nda yapılmak istenen Newroz kutlamasına, Kaymakamlık tarafından “kamu güvenliği” gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi. İzin başvurusuna Kaymakamlık tarafından verilen yanıtta şöyle denildi: “Mevzuat hükümleri gereğince milli güvenlik ve kamu düzeninin bozulmaması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla 18.03.2018 Pazar günü 11.00-16.00 saatleri arasında Ergani Otogar Meydanı'nda yapılacağı bildirilen nevruz kutlamasının yapılması uygun görülmemiştir.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada; kentteki tüm eylem ve etkinliklerin 1 ay süreyle yasaklandığı duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: “...basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler de 30.03.2018 tarihinden geçerli olmak üzere otuz (30) gün süreyle yasaklanmıştır.”

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER
Sevk Uygulamaları

8 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Cezaevi'nde maruz kaldıkları hak ihlallerini protesto etmek amacıyla açlık grevinde bulunan (60. gün) 10 kadın siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sürgün edildiği öğrenildi. Sürgün edilen kadın mahpusların isimleri şöyle: Helin Yapıcı, Saliha Cebe, Rozerin İldan, Dilşat Şengül, Vesile Paçal, Bahar Ulubay, Ayten Kordu, Dilan Barin, Medine Fidan, Zeynep Yıldırım.

9 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ T Tipi Cezaevi'nde bulunun 15 siyasi mahpusun, kent içinde bulunan başka bir cezaevine -Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi- istekleri dışında sevk edildikleri öğrenildi. Sevk sırasında tutukluların kişisel eşyalarını almalarına izin verilmediği ve Cezaevi yönetiminin tutuklulara, "Bu eşyaları burada yeniden satın alabilirsiniz" dediği öğrenildi.

Batman'da haber takibi yaptığı sırada gözaltına alınarak 5 Temmuz 2016 tarihinde tutuklanan ve KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Şerife Oruç ve beraberindeki 3 tutuklu kadının, tutuklu buldukları Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nden **17 Ocak 2018 tarihinde** Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi.

24 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 43 kişi, **19 Ocak 2018 tarihinde** farklı cezaevlerine sevk edildi.

Efrin operasyonuna karşı yaptığı açıklamalar gerekçe gösterilerek 7 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır'da tutuklanan DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan'ın, götürüldüğü **Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde** tek kişilik bir hücreye konulduğu, 11 gün sonra (**19 Şubat 2018**) gerekçe gösterilmeden Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

18 Şubat 2018 tarihinde Van T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 32 siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Ancak mahpusların hangi cezaevlerine ve hangi gerekçeyle sevk edildikleri öğrenilemedi. *Sevk edilen tutukluların isimleri şöyle: Harun Dayan, Mehmet Adıyaman, Hacı Erol, Cihangir Rençber, Faruk Köken, Aydın Durdeniz, Uğur Uyar, İbrahim Dadak, Azad Sevinç, Önder Hakan, Halis Amaçtan, Mehmet Duran, Hakan Bağatar, Ayaz Akan, Sabahattin Yıldız, Levent Faruk, İsmet Çınar, Savaş Gür, Zeki Akdoğan, Mizgin Tetik, Mahsum Sarı, Cengiz Oran, Kasım Aslan, Mazlum Dursun Mehmet Selim Polat, Mulazzim Çoktu, Halil Yılmaz, Osman Balka, Mehmet Ayhan, Veysi Bayat, Serbest Çıtak, Ümit Keskin.*

21 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde; Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 6 mahpusun ailelerine haber verilmeden Rize Kalkandere L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği ve sevk işleminin gerçekleştiği sırada, mahpusların işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı, mahpuslardan Mehmet Saki Altın'ın hastaneye kaldırıldığını öğrenildi.

Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan HDP Batman eski Millevekili ve TJA Aktivisti Ayla Akat Ata'nın, **28 Şubat 2018 tarihinde** Sincan Kadın Kapalı Cezaevine sevk edildiği öğrenildi.

Sağlık Hakkı İhlali

9 Ocak 2018 tarihinde Adıyaman'ın Musalla Mahallesi'nde bulunan Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü'nde, gündüz saatlerinde haşerelere karşı ilaçlama çalışması yapılmasının ardından akşam tutuklu ve hükümlülerde baş dönmesi ile mide bulantısı şikâyetleri üzerine, cezaevi yetkilileri tarafından sağlık görevlilerine haber verildi. Zehirlenen mahkûmlardan 72'si Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne, 32'si de özel hastanelere kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Ahmet Kolakan, 26 yıldır cezaevindedir. 2 yıldan beri Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlum kalp hastası olup boğazında ciddi sağlık sorunu bulunmaktadır. 07.01.2018 tarihinde telefon ile görüşmemizde hastalığının ilerlediğini, sağlık kontrolü ve tedavilerinin yapılmadığını söyledi. Oğlumun tedavisi yapılmazsa hayati tehlikesinin doğacağını biliyorum. Oğlumun maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Halime Akbey, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Ömer Akbey, 2012 yılından beri Cezaevindedir. Kendisi şuan Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır.09.01.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bize hepatit B Hastası olması nedeniyle sürekli ve düzenli olarak ilaç kullanmam gerektiğini, 3 aydır kendisini hastaneye götürülmediğini belirtti. Cezaevinde doktor olmadığını ve ilaç alamadığını söyleyerek durumunun kötü olduğunu söyledi. Sağlığım günden güne kötüleştiğini söyledi. Kardeşimin maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

10 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nurcan Yalçın, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim olan Adnan Yalçın, yaklaşık 23 yıldan beridir hükümlü olarak cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. 28.12.2017 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde klon kanseri olduğunu bunun için Diyarbakır'da ameliyat olduğunu söyledi. Gaziantep'te kontrollerim yapılmıyor. Tedavim düzenli ve sağlıklı yapılmıyor. Sosyal aktivitelerimiz yasaklanmış havalandırmaya bile çıkamıyoruz dedi. Annemi çok özlediğini ve görmediği için hastalığının da daha da tetiklediğini söyledi. İyileşme olanağı da azalttığını söyledi. Bütün bunlardan kaynaklı olarak ağabeyimin tedavisinin daha iyi yapılabilmesi için bulunduğu Gaziantep Cezaevinden Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

15 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasip Tamir, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Erkan Tamir, yaklaşık 3 yıldır İzmir/Şakran Cezaevi 13. Koğuştaki hükümlü olarak kalmaktadır. Oğlum da birçok hastalık baş gösterdi. Bunların başında şiddetli diş ağrısı, karın bölgesinde sancılanma, yemek yiyememe gibi rahatsızlıkları mevcuttur. Bu kadar rahatsızlıkları olduğu halde bir süredir revire çıkarılmıyor. Bir an evvel doktora görünmesi gerekmektedir. Her geçen gün oğlumun sağlığı daha da kötüleşmektedir. İzmir uzak olduğundan 3 yıldır oğlumun görüşüne gidemedik. Diğer bir oğlum olan Ahmet Tamir Kayseri/Bünyan Kapalı Cezaevindedir. Bütün bunlardan dolayı oğlum Erkan'ın da İzmir Şakran Cezaevinden kardeşi Kayseri Bünyan kapalı Cezaevinde bulunan kardeşi Ahmet Tamir'in yanına naklinin yapılmasını talep ediyorum.”

18 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selma Özkan, şu beyanlarda bulundu: “Babam Mehmet Emin Özkan, yaklaşık 22 yıldan beridir cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Kaldığı bu süreç içerisinde birçok hastalığa yakalanmıştır. 4 kez

kalp krizi geçirip anjiyo olmuştur. Babamın sağlık durumu oldukça ciddidir. %87 engelli olduğuna dair raporu mevcuttur. Bugün 17.01.2018 tarihinde babamın Adana'da duruşması vardı. SEGBİS üzerinde katılacaktı. Ancak yazı gelmediğini söyleyen cezaevi idaresi babamın duruşmaya katılımı engellenmiştir. Babam şuanda yerinden kalkacak durumda bile değildir. Bu hukuksuzluğun giderilmesini istiyorum. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

18 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nazlı Eren, şu beyanlarda bulundu: *“Eşim Murat Eren, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde bulunmaktadır. Şuanda Siirt Açık Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktadır. Eşimin böbrek rahatsızlığı vardır. Cezaevine girdikten sonra gerek tam teşekküllü hastanede tedavilerin yapılmaması gerekse de cezaevinin ağır koşullarından dolayı hastalığı ağırlaşarak yeni hastalıklar oluşmaya başlamıştır. Eşimde kalp, tansiyon ve guatr hastalığı oluşmuştur. Eşimin durumu iyi değildir. Eşimin tedavisi için sizden hukuki girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”*

22 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hüsamettin Karaş, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Abdulcelil Karaş, yargılanmakta olduğu dava dosyasının onaylanması neticesinde 02.01.2018 tarihinde Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine konuldu. Belirtmem gerekir ki kardeşim yaklaşık 11 yıldır ağır şizofren hastasıdır. Cezaevine konulmadan önce aralıklarla ve düzenli olarak hastaneye götürüp tedavi ediyorduk ilaçlarını alıyorduk. Kardeşim ekteki raporlarından da anlaşılacağı üzere %80 şizofren hastasıdır. Kardeşim hiçbir zorunlu ve diğer ihtiyaçlarını tek başına karşılayamamaktadır. Dışarıda iken kullandığı ilaçlar sayesinde nispeten iletişim kurabiliyor iken Cezaevinde revirin kendisine yazdığı ilaçlar sebebiyle yataktan kalkamaz durumdadır. Kimse ile konuşmamaktadır. Kişisel ihtiyaçlar başta olmak üzere diğer arkadaşların yardımı ile yapabilmektedir. Kardeşim şu an kaderine terk edilmiş bulunmaktadır. Kardeşimin maruz kaldığı bu sorunların çözümü için derneğinizin girişimlerde bulunması için hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”*

22 Ocak 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mert Sönmez, şu beyanlarda bulundu: *“Şuanda cezaevinde 40 hükümlü ve 26 tutuklu arkadaş bulunmaktayız. Bazı arkadaşlarımızın sağlık sorunları vardır. M. Serhat Güllü arkadaşın kalp sorunu ve raporu var. Davut Abo arkadaşın şeker hastalığı, Siddık Aydın ve Ramazan Eroğlu'nun ruhsal sıkıntıları ve Aydın Değirmenci arkadaşımız da kolon kanseridir. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

Elazığ F Tipi 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan siyasi mahpus Vedat Özer'in, cezaevindeki hak ihlallerini protesto etmek amacıyla bedenini ateşe verdiği, hastaneye götürülmeden önce infaz koruma memurları tarafından darp edildiği, daha sonra hastaneye kaldırıldığı, ancak gerekli tedavi yapılmadan cezaevine geri getirildiği iddia edildi. **2 Şubat 2018 tarihinde basın yayın organlarında yer alan haberde;** Özer'in annesi Raziye Özer, konu ile ilgili şunları anlattı: *“Elazığ Cezaevindeki tutuklular baskı ve tecrit altındalar. Oğlum kendisini tek tip ve hak ihalelerine karşı yakmış. Durumuna müdahale eden gardiyanlar oğlumu hastaneye götürmeden önce darp etmişler, ağzından dilini çıkararak hakaret etmişler. Oğlum cezaevinde iyi olmadıklarını ve kamuoyunun seslerini duyması çağrısında bulundu.”*

22 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hidayet ATAN, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Mahmut ATAN, yaklaşık 3 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Sur olaylarında gözaltına alındı. Daha sonra yargılandığı davada müebbet hapis cezası aldı. Salı günü saat 13.30 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları dile*

getirdi; oğlum kendisine cezaevi tarafından işkence edildiğini, darp edildiğini, hakarete maruz kaldığını dile getirdi. Oğlum ayağından sakattır. Oğlum tedavisinin yapılmadığını, hastaneye götürüldüğünü ancak durumun ciddi olduğunu söyleyen doktorun yatışımı istediğini ancak cezaevi idaresinin bunun için herhangi bir işlem yapmadığını söyledi. Ayrıca oğlumun birçok hastalığı da bulunmaktadır. Bunların başında verem gelmektedir. Oğlumun bir böbreği yok, bir böbreği de yarım şekilde ameliyatludur. Biz ailesi olarak oğlumun hayatından endişe ediyoruz. Oğlumun üzerinde bulunan bu baskı ve şiddetin son bulması ve oğlumun bir an önce sağlığına kavuşması için tedavisinin yapılması ve hukuki işlem başlatılmasını sizden talep ediyoruz.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şeyhmus Arslanoğlu, şu beyanlarda bulundu: “Amcam olan Murat Arslanoğlu, Haziran 1993 yılında PKK Örgüt üyeliğinden yargılandığı davada müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Bu cezaevi sürecinde Türkiye’de birçok cezaevinde kaldı. Bunların başında; Diyarbakır, Amasya, Bingöl, Karaman ve şuanda da Ağrı /Patnos Cezaevinde cezasını infaz etmeye devam etmektedir. Cezaevi ortamının sağlığa elverişli olmadığı için amcam birçok hastalığa yakalandı. Bunların başında kronik astım, bel fıtığı bulunmaktadır. Bel fıtığı olmasından kaynaklı bastonla yürümektedir. Ancak cezaevi idaresi bastonuna el koymuş durumda. Arkadaşlarının yardımıyla yaşamını idame ediyor. Amcamın durumu ortada olmasına rağmen cezaevi idaresi tedavisini yapmıyor. Bütün bunlardan kaynaklı olarak sizden gerekli girişimlerde bulunmanız için hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

26 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hulika Çınar, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum İlhami Çınar, yaklaşık 10 yıldır cezaevinde kalmaktadır. Şuanda İzmir Aliağa T Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Oğlum ile 24.02.2018 tarihinde saat 09.00 civarında telefon ile yaptığımız görüşmede şunları söyledi; bu aralar çok baskı yapıyorlar. 3 kişilik koğuşta yaklaşık 17 kişi bulunmaktayız. Hastaneye gitmek için yaptığımız başvurularda sıkıntı çıkarıyorlar. Hastane talebimiz ret ediliyor. Açlık grevine girdiğimiz için bize bu cezayı uyguluyorlar. Başgardiyen Erdal isminde kişi “bize sizi boğarak öldürürüm” diye tehditlerde bulunuyor. İdareye yaptığımız başvurularda herhangi bir sonuç alamıyoruz. Tarafımıza hiçbir bilgi verilmiyor. Hastaneye gidip dönüşlerimizde her türlü baskı dayatılıyor. Eğer bize bir şey olursa cezaevi idaresi ve gardiyanlar sorumludur. Bu kişiler hakkında hukuki işlem yapılmasını ve bir heyetin cezaevini ziyaret etmeleri konusunda sizden destek sunmanızı talep ediyoruz.”

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayfer Azizoğlu, şu beyanlarda bulundu: “Ağabeyim Ergin Doğru, 2016 yılının 8. ayında örgüt üyeliğinden tutuklandı. İlk önce Elazığ E Tipi Cezaevindeydi. 2017 yılının 5. ayında ise, Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevine gönderildi. Buraya gönderildiğinden beri, yani yaklaşık 10 aydır tek başına koğuşta kalmaktadır. Koğuşta kalmasına neden olacak bir cezası yok, en baştan beri tek başına koğuşa kondu. İlk başlarda geçici bir durum olacağını düşünüp herhangi bir yere başvurmadık. Sadece cezaevi savcısıyla görüştüm bize yer olmadığı için koğuşa konduğunu söyledi. Avukatımızda (Fatma Kalsen) cezaevi ile görüştü. Kurulla görüşeceklerini söylediler. Ancak herhangi bir şey yapılmadı. Süreç uzadı. En son ağabeyimin sağlık sorunları başladı. Özellikle unutkanlığı arttı. Ağabeyim vejetaryen, ancak cezaevinde ona göre beslenmiyor. Vitamin ihtiyacı da karşılanmıyor. Bu durumdan dolayı da sağlığı bozulmuş olabilir. Ben görüşe gittiğimde konuşma zorluk çektiğini ve unutkanlığının arttığını fark ettim. Savcıya da bildirdim. Ama herhangi bir işlem yapılmadı.16.02.2018 tarihinde cezaevinde, gardiyanlar sayım yapmak istemiş. Ağabeyim zaten tek kişi, izin vermeyince darp edilmiş. Revire gitmek istemiş ancak izin vermemişler. Daha sonra tesadüfen

o gün avukatıyla görüşünce, avukat baskısı ile revire gitmiş. Revirde ne teşhis ve tedavi oldu bilmiyorum. Ben ağabeyimle görüşmedim. Avukatı bize bilgi verdi. Ağabeyimin tek başına on aydır koğuştta kalması ve sağlık sorunlarının başlamasından dolayı endişeliyiz. Bu konuda İHD den hukuki yardım istiyoruz.”

24 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sevgül Karadaş, şu beyanlarda bulundu: *“Eşim Hüseyin Karadaş, bulunduğu cezaevinde telefonla aradı. Kaldığı cezaevinde ciddi sıkıntıların olduğunu söyledi. Hastalandıkları zaman revire çıkarmıyorlar. Daha önce de eşim diş rahatsızlığından dolayı revire gitmek istemiş ama revire çıkartılmamıştır. Aynı zamanda havalandırmaya dahi çıkartılmıyorlarmış. Ciddi baskılar var. Giden mektupları ve eşyaları verilmiyor. Bu konuda hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

19 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Rabia Ataş, şu beyanlarda bulundu: *“Kızım Şivekar Ataş, yaklaşık 2 yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Kızım şuanda Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde kalıyor. 17.03.2018 tarihinde yaptığımız telefon görüşmesinde bana cezaevinde çıplak aramadan sonra bizi dövdüler. Yaralarımız var. İşkenceye tabi tutulduk. Darp raporlarımız var. 4 gün tek hücrede kaldık. Bizde açlık grevine başladık. Bizi koydukları hücre çok pis ve kirlidir. Ondan kaynaklı vücudumuzda sivilce ve iltihaplı yaralar oluşmuştur. Ayrıca itiraşçuların odalarına zorla koymaya çalışıyorlar. Sağlığımız iyi değildir. Çekilecek gibi değil zor durumdayız dedi. Kızımın hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”*

Aile Görüşü Engellenenler

Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Disiplin Kurulu Başkanlığı, **16 Şubat 2018 tarihinde** askeri düzende ayakta sayım vermeyi reddeden ve görevlilerce darp edilen 114 tutuklu ve hükümlü mahpus hakkında başlattığı soruşturmayı tamamladı. Kurul, disiplin soruşturması kapsamında tutukluların ifadelerini aldıktan sonra **2 Mart 2018 tarihinde** verdiği kararında, görevlilerce hazırlanan tutanakta, sayım vermeyi reddeden tutuklu ve hükümlülerin “baskılar bizi yıldırılmaz”, “kahrolsun faşizm”, “insanlık onuru işkenceyi yenecek” sloganları attıklarının ve kapılara vurduklarının tespit edildiğini belirtti. Kurul, 114 mahpustan 111’ine “kurumda korku ve panik ortamı yarattıkları” gerekçesiyle 2 ay ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası verdi. Ceza verilen tutukluların avukatlarının, Elazığ İnfaz Hâkimliği’ne itirazda bulunacağı kaydedildi. Bu olayın ardından ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen bazı tutukluların gardiyanlarca tehdit edildiği ve tek kişilik hücrelere konulduğu da bildirildi.

Tecrit ve İzolasyon

16 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Osman Acu, şu beyanlarda bulundu: *“2 yıldan beridir Van F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan yakınım Muzaffer Acu, arkadaşlarının söylediklerine göre kendisine işkence edilmiş ve tek kişilik hücreye atılmıştır. Ailesi olarak hayatından endişe duymaktayız. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

Efrin operasyonuna karşı yaptığı açıklamalar gerekçe gösterilerek 7 Şubat 2018 tarihinde Diyarbakır’da tutuklanan DBP Eş Genel Başkanı Mehmet Arslan’ın, götürüldüğü **Diyarbakır**

D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tek kişilik bir hücreye konulduğu, 11 gün sonra **(19 Şubat 2018)** gerekçe gösterilmeden Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

27 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zübeyde Yaşasın, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mesut Diyarbakır D Tipi Cezaevinden 17.05.2017 tarihinde birçok tutuklu, hükümlüyle birlikte Elazığ Cezaevine nakledildi. Gittiği günden itibaren tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Başkalarının hiçbir şekilde göremeyeceği tarzda bir yerde tutulmaktadır. Geçen haftaki görüşmemizde, bize kitap ve gazete taleplerinin karşılanmadığını, diğer tutuklu ya da hükümlülerle görüştürülmediklerini ayrıca hiçbir şekilde havalandırmaya çıkartılmadıklarını söyledi. Bu durum bir insan için oldukça ağır koşullardır. Bu olumsuz cezaevi koşullarının düzeltilmesi için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

29 Mart 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Harun Çakı, şu beyanlarda bulundu: “Abim Adnan Çakı şuan Elazığ 2 No'lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi'nde bulunmaktadır. İşkence altında tek kişilik hücrede sabah akşam dayak atılıyor ve bu yüzden abimin hayatından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

Soruşturma Açılanlar

Batman'da haber takibi yaptığı sırada gözaltına alınarak 5 Temmuz 2016 tarihinde tutuklanan ve KHK ile kapatılan DİHA Muhabiri Şerife Oruç ve beraberindeki 3 tutuklu kadının, tutuklu buldukları Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nden **17 Ocak 2018 tarihinde** Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi. **29 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Elazığ T Tipi Cezaevi girişinde Oruç ile beraberindeki *Songül Aydın, Gurbet Çiçek ile Dilan Ay* adlı tutukluya gardiyanlar tarafından çıplak arama dayatıldığı, uygulamaya karşı çıkıldığı içinde 4 kadın tutuklu hakkında cezaevi idaresi tarafından disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

Haberleşme vb. Hakları Engellenenler

7 Ocak 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde kalan tutuklular, tek tip kıyafet uygulaması ve PKK lideri Abdullah Öcalan üzerinde devam tecride karşı 1 Ocak-1 Şubat tarihleri arasında 1 ay süreyle kapalı görüşe çıkmama kararı almıştı. Cezaevi idaresi, Ocak ayı itibarıyla görüşe çıkmayan tutuklular hakkında disiplin soruşturması başlattı. İdare, soruşturma sonucunda ise görüşe çıkmayan tutuklulara iletişim cezası verdi.

9 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Gazal Karabulut, şu beyanlarda bulundu: “Torunum Velat Karabulut, yaklaşık 6 yıldan beri cezaevinde kalmaktadır. Şuanda Bandırma T 2 Kapalı Cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Yaklaşık 3 aydan beri bize telefon açmıyor. Annesi vefat etmiş bende yaşlıyım ve hastayım görüşüne gidemiyorum. Merak ediyoruz. Başına bir şey mi geldi. Hastamıdır. Hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Şik, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Burhan Şik, yaklaşık 6 ay önce Van F Tipi Cezaevinden Patnos L Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. 07.02.2018 tarihinde oğlum ile yaptığımız açık

görüŖte Ŗunları söyledi; bütün yaŖam alanlarımız kısıtlandı. Kitap ve gazete verilmediğini, yazılan hiçbir mektuplarının gönderilmediği, sık sık anonlar yapıldığını bu anonlarda “ bir koğustaki mahpusun diğer bir koğustaki mahpusla teması yasaklanmıŖtır” deniliyor. Gerekeçce olarak “hastalık salgınlığı” deniliyor. Spor alanlarına çıkamıyorlar. Üzerlerinde çok büyük bir baskının olduğunu söyledi. Bu sıkıntılar cezaevi idaresinin yaratmıŖ olduğu sıkıntılar olduğunu dile getirdi. Bütün bunlardan kaynaklı bir heyet oluŖturulması ve cezaevindeki sıkıntıları kamuoyuna yansıtılmaları için sizden hukuki giriŖimlerde bulunmanız talep ediyorum.”

23 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Ŗubesine baŖvuruda bulunan Necmettin Kılınç, Ŗu beyanlarda bulundu: “Ben Adıyaman E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yatmaktayım. Ben cezaevine girdiğim Ŗubat 2017 tarihinden beri karŖılaŖtıđım ve OHAL ilanı ile birlikte uygulanmaya çalıŖılan hak ihlallerini yazmak istedim. En önemli hak ihlali keyfi olarak dayatılan askeri nizamda sayım verme durumudur. Beraber kaldığım arkadaŖımla 3 ay boyunca askeri nizamda sayımı kabul etmediğimiz için verilen disiplin cezaları ve bir mahpus arkadaŖımızın infazının yanması bu hukuksuz uygulamayı kabul etmek zorunda kaldık. Hiçbir iletiŖim olanağımız olmadığından yaŖanan bu baskı ve hak ihlallerini paylaŖabilme imkânımız olmadı. Zaten 1 yıldır da iletiŖim cezamız olduğundan ancak Ŗimdi yazabiliyorum Bu yazdıklarım yaŖananların çok az bir bölümü aslında. Bu mektubu alır ve bizleri ziyaret ederseniz durumun vahametini görebilirsiniz. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden 1 Mart tarihinde Ağız ve DiŖ Sağlığı Merkezi'ne götürölen tutuklular, gardiyanlar tarafından Jandarmaya teslim edildikleri sırada yeniden üst aramasına tabi tutuldu. Uygulamaya karŖı çıkan tutuklu Sayit Güzel, aramanın keyfi olduğunu belirterek izin vermedi. Bunun üzerine diğer tutuklular da uygulamaya karŖı çıkarak hastaneye gitmekten vazgeçti. Tutuklular hakkında soruŖturma baŖlatan Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Müdürlüğü, Sayit Güzel'e 1 ay etkinliklere katılmama ve iletiŖim cezası verdi.

Sosyal etkinlik vb. Hakları Engellenenler

27 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nden 1 Mart tarihinde Ağız ve DiŖ Sağlığı Merkezi'ne götürölen tutuklular, gardiyanlar tarafından Jandarmaya teslim edildikleri sırada yeniden üst aramasına tabi tutuldu. Uygulamaya karŖı çıkan tutuklu Sayit Güzel, aramanın keyfi olduğunu belirterek izin vermedi. Bunun üzerine diğer tutuklular da uygulamaya karŖı çıkarak hastaneye gitmekten vazgeçti. Tutuklular hakkında soruŖturma baŖlatan Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Müdürlüğü, Sayit Güzel'e 1 ay etkinliklere katılmama ve iletiŖim cezası verdi.

Cezaevlerinde Diğer İhlaller

2 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Ŗubesine baŖvuruda bulunan Naciye Atlı, Ŗu beyanlarda bulundu: “Oğlum Musa ATLI, yargılanmıŖ olduğu bir davadan dolayı 13 yıl ceza aldı. Ŗuanda Malatya Çocuk Cezaevinde 2 yıldan beri hükümlü olarak kalmaktadır. Maddi durumumuz elvermediğinden dolayı oğlumun yargılandığı mahkemeye yani duruŖmasına dahi katılamadım. Ayrıca maddi olarak çok zor durumda olduğumdan dolayı

bulunduğu cezaevi ikamet ettiğim il olan Diyarbakır'a uzak olmasından kaynaklı da görüşüne gidememekteyim. Ayrıca oğlum zihinsel engelli olup, özel eğitime gidiyordu. Oğlumun çok özliyorum. Oğlumla yaptığımız telefon görüşmesi esnasında oğlum hep ağlıyor ve bu da beni psikolojik olarak daha da yıkıyor. Oğlum şuanda 15 yaşındadır. Yargılandığında henüz 13 yaşındaydı. Oğlumun psikolojisi daha kötüye gitmektedir. Bütün bu nedenlerden dolayı oğlumun ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin yapılmasını talep ediyorum."

3 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdurrahman Güven, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum olan Abdullah GÜVEN, 1997 yılından beri hükümlü olarak cezaevinde bulunmaktadır. Oğlum birçok cezaevinde cezasını infaz etmektedir. Oğlum şuanda Karaman L Tipi Kapalı Cezaevi A/5 koğuşunda kalmaktadır. Oğlum hasta ve onun görüşüne gidemediğimiz için oda ve biz ailesi olarakta çok üzülüyoruz. Ben şuanda gözlerimden ameliyat olmuş bulunmaktayım. Ben ve eşim hem sağlık sorunlarımızdan hem de maddi sıkıntılarından kaynaklı yaklaşık oğlumun görüşüne gidememekteyiz. Bu durum beni ve eşimi ayrıca oğlumun psikolojik olarak yıpratmaktadır. Özellikle eşim kaç yıldır oğlunu görememektedir. Bulduğumuz il olan ve ikamet ettiğimiz Diyarbakır ili Karaman iline mesafe olarak çok uzak olması nedeniyle de görüşüne gidemiyoruz. Bu duruma çok üzülüyoruz. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak oğlumun Diyarbakır ili veya Kayseri, Şırnak'ta bulunan cezaevlerinden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ederim."*

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: *" Oğlum Mahsum Kolakan, geçmişte siyasi nedenlerden dolayı 3 yıl cezaevinde yattı. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde kalmıştı. Daha sonra dosya Yargıtay'a gitti. Yargıtay'ın kararı doğrultusunda 6 yıl 3 ay ceza aldı. Oğlum İstanbul'da 10.10.2017 tarihinde havaalanında gözaltına alındı. İlk olarak tutuklanıp Metris Cezaevine gönderildi. Daha sonra Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Oğlumun halen 2 yıl 3 ay cezasının olduğunu öğrendim. Benim 2 çocuğum ve Mahsum ile birlikte 3 çocuğum cezaevinde bulunmaktadır. İki oğlum Bandırma Cezaevinde kalıyor. Oğlum Mahsum evli ve eşi hamile olmakla beraber ben ağır hasta olduğumdan dolayı görüşüne gidemiyorum. Birçok hastalığım mevcuttur. Bunların başında kalp ve akciğer hastalıklarıdır. Doktor raporlarım da mevcuttur. Hem maddi sıkıntılardan kaynaklı hem de sağlık sorunlarım elvermediğinden oğlumun görüşüne gidemiyorum."*

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hevval Zilan Kolakan, şu beyanlarda bulundu: *"Eşim olan Mahsum Kolakan, daha önce yargılanmış olduğu bir dosyadan dolayı kararın onaylanmasıyla eşim 10.10.2017 tarihinde havaalanının da gözaltına alındı. Daha sonra tutuklanıp cezaevine gönderildi. Önce Metris cezaevine gönderildi daha sonra Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Eşim geçmişte siyasi nedenlerden dolayı 3 yıl cezaevinde yatmıştır. Eşimin bulunduğu cezaevi ikamet ettiğim Diyarbakır iline mesafe olarak çok uzaktır. Diyarbakır'da yalnız kaldım. Ve şuanda hamileyim. Eşimin İstanbul cezaevinde olmasından dolayı hasta halimle gidemiyorum. Ayrıca yolculuk yapmadığıma dair doktor raporunda mevcuttur. Bütün bu nedenlerden dolayı eşimin ikamet ettiğimiz il olan Diyarbakır, Mardin ve Batman Cezaevlerinden birine naklinin yapılmasını talep etmekteyim."*

10 Ocak 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Medine Kığ, şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum Kadir Kığ, Van'dan Patnos'a sürgün edildi. Bize gönderdiği*

mektuplar ulaştırılmıyor. Cezaevinde gazete vermiyorlar. Cezaevinde doktor verilmiyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

11 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Adıyaman, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Mehmet Adıyaman, Şakran T Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Oğlum Mehmet’in görüşlerine cezaevinin İzmir ilinde olması nedeniyle mesafeden uzak olması, eşimin kalp hastalığı ve uzun yola rahatsızlığı nedeniyle gidemediğinden dolayı gidemiyoruz. Eşim yaklaşık olarak 1 yıldır bu nedenle oğlunu göremedi ve bu nedenle çok büyük üzüntü yaşamaktadır. Oğlumun ikamet adresimiz olan Diyarbakır iline kilometrelerce uzak bir cezaevinde bulunması hem bizi hem de oğlumu çok mağdur etmektedir. Bu nedenle mağduriyetimizin ve eşimin sağlık durumunun da dikkatte alınarak oğlumun Diyarbakır iline veya Mardin, Şanlıurfa, Batman veya Diyarbakır iline yakın illerden herhangi birine naklinin yapılmasını talep ediyorum.”*

1 Şubat 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Müslüm Özer şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Vedat Özer yaklaşık 8 ay önce Diyarbakır Cezaevinden Elazığ Cezaevine sevk edildi. Bu gün beraber kaldıkları mahkum yakınlarından biri arayarak oğlumun dün gece hastaneye kaldırıldığını söyledi. Oğlumun hayatından endişeliyim. Bu konu hakkında gerekli yardımların yapılmasını ve her türlü hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”*

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Feyziye Kolakan, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum Ahmet Kolakan, yaklaşık 25 yıldır cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. En son 1 yıl önce Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevindeyken daha sonra Bandırma T Tipi Kapalı Cezaevine sevk edildi. Sevk edilirken kendisine ait el yazması defterlerine ve kitaplarına el konuldu. Hala defter ve kitapları kendisine iade edilmemiştir. Bu yazılar oğlumun emeği ve kendisine iade edilmesini ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmanızı talep ediyorum.”*

16 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Feyat Efe, şu beyanlarda bulundu: *“Cemal Soyürün denetimli serbestlik hakkını kazanmış ve kendisinin bu hakkını kullandırtmıyorlar. Kendisi Bitlis’li bir arkadaşı beni aradı ve bu konuda İnsan Hakları Derneği’nden kendisine yardımcı olmalarını istedi. Şuan denetimli serbestlikle bırakılması gerekirken keyfi olarak Van Açık Cezaevi’nde tutuluyor. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

20 Şubat 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Berfin Akat, şu beyanlarda bulundu: *“Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlik Kapalı Cezaevi’nde bulunan Metin Erdem, sayım sayısının artması ve yemeklerin kötü çıkması gibi şikayetlerde bulundu. Derneğinizden insani hukuki yardım talep ediyoruz.”*

12 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Boğa, şu beyanlarda bulundu: *“Yakınım olan Recep Altındağ şuanda Van T Tipi Cezaevi’nde bulunmaktadır. Annesi rahatsızlığından dolayı görüşe gidemiyor. Daha önce birkaç defa başvuru yapılmasına rağmen hep reddedildi. En kısa zamanda İzmir’e naklinin olmasını istiyoruz. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”*

16 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan Mustafa Geylan isimli siyasi mahpusa, cezaevinde iken kaleme aldığı "Güzel Tanrıça" adlı kitabının kendisine verildiği

öğrenildi. (19 yıldır cezaevinde ve 7 ay önce Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi'nden sevk edildi.)

26 Mart 2018 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Fatma İşlek, şu beyanlarda bulundu: “Abim Fahrettiş İşlek Van F Tipi Cezaevinde bulunmaktadır. Abimle yaptığım kapalı görüşte baskıların olduğunu ve cezaevinde çok zor şartlar altında yaşamlarını sürdürdüğüne dair söylemleri oldu. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyoruz.”

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar

20 Ocak 2018 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Kayapınar ilçesi Üçkuyular Mahallesi'nde TOKİ inşaatında çalışan 20 yaşındaki taşeron işçi Mahsun İzgih'in elektrik akımına kapılarak ağır yaralandığı öğrenildi. Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi'nde Yoğun Bakım Ünitesinde tedavi altına alınan İzgih'in, **29 Ocak 2018 tarihinde** tedavi gördüğü sırada kalp, ciğer ve oksijen yetmezliğinden yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ayrıca İzgih'in, sigortasız çalıştırıldığı öğrenildi.

İşten Çıkarılanlar

12 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Vedat Tunç şu beyanlarda bulundu: “2011 yılında işe başladığım Batman Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğünde görevime devam etmekteyim. 24 Aralık 2017 tarihinde yayımlanan 695-696 Kanun Hükmünde Kararname ile hiç bir gerekçe gösterilmeden keyfi ve hukuksuz bir şekilde 40 arkadaşım ile beraber ihraç edildik. Yapılan bu keyfi ve hukuksuzluğa karşı kamuoyu oluşturulmasını ve hukuki desteğin sağlanmasını talep ediyorum.”

2 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ali Göktürk, şu beyanlarda bulundu: “21 Kasım 2017 tarihinde KHK-680/70 Md. İle çalıştığım kurum olan Çocuk Hastalıkları Hastanesinde ki görevime Diyarbakır Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü Komisyon Kararıyla çalışma izni ve güvenlik kimliğim iptal edilmiştir. Adıma mahkemece yapılan incelemede hiçbir terör örgütü ve internet bilişim suçuna rastlanılmamıştır. Yapılan bu hukuksuzluktan dolayı maddi ve manevi olarak ailecek mağdur edildik. Mağduriyetimin giderilip haklarımın iadesini istiyorum. Maddi imkânlarım olmadığı için ücretsiz mahkemeye müracaat ettim. Yürütme durdurma kararı aldı. Ama işime iade edilmedim. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

8 Mart 2018 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: **Batman** Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Taşkın Tekstil'de, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası'na (Dev-Tekstil) üye oldukları gerekçesi ile 4 işçi işten çıkarıldı. Sendikalı oldukları için işverenin baskısına maruz kalan işçiler, çalıştıkları dönem içinde sendikadan istifaya zorlandı. İşçilerin karanlık odalara alınarak ölüm tehditleri edildiği ve zorla e-devlet şifreleri alınarak sendikadan istifa ettirildikleri iddia edildi.

DiĞER HAK İHLALLERİ

SAĞLIK HAKKI İHLALI

11 Ocak 2018 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinin Tekeli Köyü İlk ve Ortaokulu'na giden 176 öğrenci, yedikleri öğle yemeğinden sonra ishal, mide bulantısı ve kusma şikayetleriyle Şemdinli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Okul idaresinden konuya ilişkin bir açıklamada bulunulmazken, hastane Başhekimi Dr. Selçuk Kaba ise, öğrencilere gıda zehirlenmesi tanısı konulduğunu ifade etti. Zehirlenme olayı ile ilgili yemek hizmeti veren firmayla ilgili adli, okul idaresiyle ilgili de idari soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

7 Mart 2018 tarihinde Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Melik Ahmet Caddesi üzerinde bulunan Tefik Fikret Ortaokulu'nda 50'ye yakın öğrenci, lavabodan içtikleri su nedeniyle zehirlendi. Okulda bulunan öğrencilerin ders bitimine yakın saatlerde karın şikâyeti yaşayıp kusması ile birlikte öğretmenler 112'yi aradı. Okul önüne gelen ambulanslar karın ağrısı çeken ve kusan öğrencileri Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesine götürdü. Öğrencilere hastanede serum takılırken bazı öğrencilerden alınan tahlil örneklerinin laboratuvara gönderildiği öğrenildi. Öğrencilerin zehirlenmesinin duyulmasının ardından çok sayıda veli okul önüne gelerek öğretmenlerden bilgi aldı.

KONUT HAKKI İHLALI

12 Mart 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kenan Kılıç, şu beyanlarda bulundu: “*Sur'da yaşanan olaylardan önce Sur ilçesi Fatih Mahallesi Direkhane sokak no:66'da yaşıyordum. Evim 2 katlıydı. Olayların başlaması ile birlikte evimi terk etmek zorunda kaldım. Evdeki eşyalarımı alamadım. Evimin bulunduğu sokakta çatışmalar yaşanmadı. Olayların bitiminden sonra bütün eşyalarımın çalındığını öğrendim. Bütün elbiselerim, ayakkabılarım, beyaz eşyalarım çalınmıştı. Evimin kapısını kırmışlardı. Evimi çatışmalarda karargâh olarak kullanmıştı. Çalınan eşyalarımın dolayısıyla yaklaşık 2000 TL'lik zararımı karşıladılar. Daha sonra evimin bedeli için bana 48.700 TL olarak belirttiler. Ancak ben bunu kabul etmedim. Davanın sonucu ne oldu bilmiyorum bu konuda bana yardımcı olmanızı talep ediyorum.*”

DİĞER BAŞVURULAR

4 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayhan Kutli, şu beyanlarda bulundu: “*Eşim Hanifi Kutli, 1992 yılında Hizbullah tarafından ben ve iki çocuğum yanında eşimi ensesinden vurarak katlettiler. Aradan geçen 25 yıl sonra eşimin mezarının değişmesi için bana dilekçe gönderildi. 15 gün süre verildi. Gerekçe olarak Terör Örgütü propagandasını içeren simgeler var deniliyor. Sadece Kürtçe yazılı bir söz mevcuttur. Ben hiçbir şekilde mezarın bozulmasını istemiyorum. Yeterince çocuklarımla birlikte mağdur oldum. Şimdi ölmüş birinden ne istiyorlar bilmiyorum. Bu konuda destek sunmanızı istiyorum.*”

6 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Ahmet Özlük şu beyanlarda bulundu: “*2013 yılında kayıplara karışan oğlum Hikmet Özlük' ün kayıp başvurusunu Batman Emniyet müdürlüğüne yapmıştık. Kaybından yaklaşık iki yıl sonra Hakkari iline bağlı Çukurca ilçesi kırsalında çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdiğine dair bir bilgi medyaya yansdı. Bizde aldığımız bu duyum üzerine taziyemizi de kurduk. Daha sonra ölümü konusunda bazı çelişkili haberler dolaşmaya başladı. Kendi çabalarımla yaptığım araştırmalar neticesinde oğlumun yaşamını yitirdiği konusundaki bilgilerin doğruluğunu teyit edemedim. Oğlumun akıbeti konusunda derneğinizden destek talep etmekteyim.*”

15 Ocak 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Uçkun, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Mehmet Salih Uçkun, İstanbul’a çalışmaya gitmiştir. 14 Ocak 2015 tarihinden beri kayboldu. Kendi olanaklarımızla aramaya başladık. Ancak bulamadık. Muş / Korkut İlçe Jandarma Karakolundan 2017 Mart ayında bize gelip “çocuğunuz Diyarbakır Sur olaylarında fotoğrafı görülmüş nerededir eve geliyor mu yoksa saklıyor musunuz” dediler. Kendilerine yaklaşık 2 yıldır kendisinden haber alamadığımızı, sağ mı ölümü bilmediğimizi söyledik. Kardeşimin akıbetini bilmiyoruz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.

25 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Hakkı Yıldırım şu beyanlarda bulundu: “Sosyal medya, facebook paylaşımları nedeniyle İstanbul’da hakkımda soruşturma açıldı. İfade Özgürlüğü hakkım ihlal edilmek suretiyle kendimi psikolojik olarak kötü hissediyorum. Her an gözaltına alınmaktan ve yargılama sonucunda ceza almaktan korkuyorum. OHAL süresince bütün haklarım kısıtlanmıştır. Haksız yere hakkımda açılan soruşturma için hukuki yardım ve destek talep ediyorum.”

25 Ocak 2018 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Süleyman Sincar şu beyanlarda bulundu: “Ben İstanbul’da ikamet ederken hakkımda İstanbul Cumhuriyet savcılığı tarafından Sosyal Medya paylaşımları gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı. İfade özgürlüğüm bu suretle kısıtlanarak ihlal edildi. Söz konusu sebeplerden dolayı Sosyal Medya hesaplarımdan hiçbir şey paylaşmıyorum. Şu anda psikolojik destek almaktayım. Bu nedenle her türlü destek ve hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”

6 Şubat 2018 tarihide İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Kuruş Zamani, şu beyanlarda bulundu: “İran uyruklu ve gazeteci olan *yakınım* Shoa Shargh ile dün akşam (5 Şubat) saat 18.30 civarlarında ayrıldık. Şuana kadar haber alamıyoruz. Evine gittik evde yok, telefonu kapalı. Dün akşam hiçbir şekilde eve uğramamış. Daha önce İran istihbaratı bizi tehdit etti. Ve bizi öldürmeye çalıştı. Derneğinizden gereğin yapılmasını talep ediyorum.”

12 Şubat 2018 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Tırki Etemmo, şu beyanlarda bulundu: “Biz aslen Suriye vatandaşıyız. Suriye’nin Heseke kentinde oturuyoruz. Yaklaşık 3-4 yıl önce savaş nedeniyle Türkiye’ye geldik. Kuzenim Eşref Hisni, yaklaşık 10 yıldır Türkiye’de cezaevinde kalmaktadır. Kuzenim örgüt üyeliğinden ceza almıştı. Kuzenimin anne ve babası hayatta değil. Kuzenim Eşref, 15.02.2018 tarihinde cezanın infazı bitmektedir. Kendisi 15.02.2018 tarihinde çıkacaktır. Çıktığında onu yabancı şubeye götürüp, Suriye’ye iade edeceklerini söylediler. Biz bunu yapmalarını istemiyoruz. Kuzenimin hayatından endişe ediyoruz. Bu konuda gerekli hukuki işlem başlatmanızı talep ediyoruz.”

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
DOKÜMANTASYON BİRİMİ